

CALA DE LECTURA

flacăra

Saptaminal editat de Frontul Democratiei și Unității Socialiste

anul XXXVI
10 (1 655)
VINERI
6 MARTIE
1987

In cuprinsul revistei
**Vibrantă manifestare a unității
tuturor fiilor patriei
în jurul partidului**

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a făcut o vizită de lucru în județul Mehedinți

relatarea în pagina 11

*Valoroasă contribuție la teoria și practica revoluționară,
la îmbogățirea concepției despre condiția omului în lumea de azi*

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la ședința comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană
in paginile 3-5

De 8 Martie

Ecou al gândului de dragoste și prețuire prin care țara întreagă cinstește în această zi femeile țării, consacram în acest număr câteva pagini locului și rolului lor însemnat în viața societății, aportului lor impresionant la propășirea patriei socialiste. În cadrul acestui grupaj, în pagina 12, publicăm articolul

Statutul femeii în România socialistă:

REALĂ EGALITATE, DEPLINĂ DEMNITATE

de TAMARA MARIA DOBRIN

Vibrantă manifestare a unității

Ședința comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, vineri, 27 februarie, a avut loc ședința comună a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară și a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat, la sosirea în sală, cu puternice aplauze, cu îndelungi urale și ovații. Participanții au dat astfel expresie sentimentelor de nefermă dragoste, de aleasă stimă și prețuire, pe care oamenii muncii de naționalitate maghiară și germană le poartă, împreună cu întreaga națiune, secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru neobosită sa activitate ce o consacră cu neamărită dăruire patriotică și abnegație revoluționară înfloririi multilaterale a țării, creșterii necontenite a bunăstării și gradului de civilizație ale poporului, cauzei socialismului și păcii. În același timp, a fost reafirmată recunoștința fierbinte față de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru contribuția sa determinantă la soluționarea profund democratică și umanistă a problemei naționale în România, pentru drepturile egale și demnitățile de care se bucură toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate.

Împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, în prezidiu au luat loc membri și membri supleanți ai Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., precum și membri ai conducerii consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană.

În sală se aflau, alături de membrii celor două consilii, ca invitați, membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, cadre de conducere ale unor instituții centrale, organizații de masă și obștești.

Lucrările ședinței comune au fost deschise de tovarășul Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, care a spus:

„Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Înainte de toate, îngăduiți-mi să exprim adâncă noastră bucurie și satisfacție pentru deosebita onoare pe care ne-o faceți de a lua parte la ședința comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, forum profund reprezentativ al democrației noastre muncitorești și revoluționare, mărturie grăitoare a largului democratism al orânduiri noastre, care garantează și asigură tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, dreptul de a participa la elaborarea, adoptarea și aplicarea deciziilor fundamentale ce angajează politica internă și externă a partidului și a statului nostru.

Într-o atmosferă de deplină unitate, proprie întregului nostru popor, care, sub înțeleapta conducere a partidului, a dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, președinte al Republicii, edifica cu succes socialismul și comunismul, participanții la plenarele care s-au întrunit joi și în cadrul cărora au luat cuvântul 43 de vorbitori, au dezbătut cu maximă răspundere și exigență, cu spirit revoluționar și patriotic, probleme esențiale pe care le ridică dezvoltarea calitativ-intensivă a economiei naționale, a întregii societăți, perfecționarea cadrului social în care trăim și muncim, mobilizarea tuturor oamenilor muncii, din colectivele din care fac parte, la realizarea exemplară a planului pe acest an și pe întregul cincinal, a mărețelor obiective trasate de cel de-al XIII-lea Congres al partidului.

În abordarea sarcinilor complexe cu care ne confruntăm în această etapă, așa cum au subliniat toți vorbitorii, noi pornim de la înfăptuirile istorice dobândite de țara noastră în anii de după cel de-al IX-lea Congres, anii cei mai prodigioși și mai bogați în realizări din existența noastră, ani ce conturează o epocă de aur în

ascensiunea patriei și care constituie o bază sigură pentru avântul multilateral ce îl proiectăm și care va prinde viață prin munca noastră, a tuturor, spre binele nostru, al tuturor.

Vă informăm, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că, în cadrul celor două plene, în spiritul profundului respect pentru adevăr, în semn de aleasă recunoștință pentru umanismul politicii promovate de partidul nostru, vorbitorii au evidențiat că una dintre marile și durabile realizări ale acestei epoci de aur o constituie soluționarea principială, justă, pe bazele materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific, a problemei naționale, prin asigurarea consecventă a deplinei egalități în drepturi și îndatoriri a tuturor fiilor țării, fără deosebire de naționalitate, realizarea și întărirea continuă a unității și fraternității oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități.

În lumina realităților trăite de noi toți, cu conștiința înaltei răspunderi patriotice, revoluționare, în numele nostru, al consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, ținem să declarăm din nou, așa cum au accentuat toți vorbitorii, că respingem cu indignare toate încercările mai vechi și mai noi ale cercurilor imperialiste, reacționare, anticomuniste de a pune negri aceste realizări deosebite din patria noastră, România socialistă, de a se erija în apărători ai drepturilor omului, ai libertăților democratice. Sub pretextul susținerii drepturilor naționalităților conlocuitoare, cercurile respective instigă de fapt la manifestări naționaliste, șovine, iredentiste și revanșarde cu scopul de a lovi în colaborarea și unitatea țărilor socialiste, de a se amesteca în treburile interne ale acestora.

Vorbitorii și-au exprimat nedumerirea și indignarea că și persoane oficiale, publiciști și istorici din Republica Populară Ungară, țară socialistă vecină, vehiculează calomnii cu privire la realitățile românești, la politica națională a partidului și a statului nostru, denaturează adevărul istoric, încercând să pună de fapt în discuție hotărârile tratatelor de pace, granițele existente între state. Participanții au infierat cu vehemență asemenea manifestări și au dat glas convingerii lor ferme că nici un fel de atacuri, de denigrări și dezinformări nu pot să umbrească relațiile vietei noastre noi, ale României socialiste, marile cuceriri revoluționare, în rindul cărora la loc de seamă se află asigurarea egalității depline a tuturor locuitorilor, fără deosebire de naționalitate, așezarea pe baze trainice a fraternității și prieteniei, făurirea unității moral-politice a întregului popor.

Îndeplinind mandatul de conștiință al oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, vorbitorii au exprimat hotărârea de a demasca și combate cu fermitate și în viitor asemenea teze și teorii nocive, orice concepții sau manifestări naționaliste, șovine, de a intensifica activitatea politico-ideologică pentru educarea tineretului, a tuturor celor ce muncesc în spi-

ritul patriotismului revoluționar, socialist, al muncii și luptei unite pentru prosperitatea scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

În legătură cu toate problemele dezbătute, plenarele au adoptat hotărâri care vor fi completate în urma lucrărilor ședinței comune de astăzi.

Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, vă rugăm respectuos să ne îngăduiți să continuăm lucrările plenarelor noastre întrunite în ședința comună, în prezența dumneavoastră, cel mai iubit fiu al poporului, pe care toți oamenii muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, vă stimează profund pentru tot ceea ce faceți spre binele și fericirea României socialiste, bunăstarea celor ce muncesc“.

În cadrul dezbaterilor, pe marginea problemelor cuprinse pe ordinea de zi, au luat cuvântul tovarășii Rab Ștefan, prim-secretar al Comitetului județean Covasna al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, Racz Győző, profesor universitar, redactor șef al revistei „Korunk“, vicepreședinte al Comitetului județean de cultură și educație socialistă Cluj, Antal Géza, maistru mecanic la Întreprinderea de mașinării și piese forjate Odorheiu Secuiesc, județul Harghita, Boda Iosif, profesor la Academia de partid pentru învățămînt social-politic, Czégé Alexandru, președinte al C.A.P. Salonta, județul Bihor, Erou al Noii Revoluții Agrare, vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, Willi Heinz, primarul comunei Teremia Mare, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană din județul Timiș, Birta Irina, maistru, președinte Comitetului sindicatului de la Întreprinderea textilă Arad, vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, Hegedus Ladislau, secretar de stat la Consiliul Culturii și Educației Socialiste, membru în biroul Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, Hajdu Győző, redactor-șef al revistei „Igazs Szó“ din Tîrgu Mureș, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară din județul Mureș, Gerhard Konnerth, redactor-șef al revistei „Forschungen zur Volk-und Landeskunde“ din Sibiu.

În încheierea dezbaterilor, tovarășul Mihai Gere a spus: „În concordanță cu simțăminte pe care le trăim în aceste momente înălțătoare, exprimînd dorința fierbinte și voința noastră unanimă, adresez tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, cu deosebit respect și aleasă prețuire, rugămîntea de a lua cuvîntul în cadrul ședinței comune a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană“.

Primul cu multă căldură și însuflețire, cu cele mai alese sentimente de dragoste și stimă, a luat cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost urmărită cu deosebit interes și deplină aprobare, cu profundă satisfacție și mîndrie patriotică, fiind subliniată, în repetate rînduri, cu vii și îndelungi aplauze, urale și ovații.

Exprimînd simțăminte participanților la lucrările ședinței comune, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană, tovarășul Eduard Eisenburger, a spus:

„Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii,

Vă rog să-mi permiteți să dau glas admirației și, totodată, deplinei satisfacții cu care am urmărit magistrala dumneavoastră cuvîntare, document de o excepțională importanță teoretică și practică cu privire la experiența construcției societății socialiste românești.

Grandioasele succese obținute de întregul popor român, sub conducerea gloriosului nostru partid, demonstrează în mod convingător justetea politicii Partidului Comunist Român, a cărei aplicare consecventă a dus la creșterea continuă a forței materiale și spirituale a țării, la întărirea independenței și suveranității României socialiste, spre binele tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate.

Aprecierea dumneavoastră că în toate aceste realizări epocale se regăsesc și faptele de muncă ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, aportul lor activ și conștient la eforturile creatoare ale întregii societăți, ne onorează în mod deosebit și, totodată, ne umple inimile cu profundă mîndrie patriotică.

Exprimînd sentimentele de înaltă stimă, dragoste și recunoștință ale tuturor cetățenilor români de naționalitate maghiară și germană ce le nutresc față de dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, aducem un respectuos și vibrant omagiu patriotului înflăcărat, luptătorului încercat, care de douăzeci și doi de ani conduce destinele acestei țări cu înțelepciune, clarviziune și nesecat spirit revoluționar, de numele cărui sint legate pentru todeauna marile înfăptuiri obținute în domeniul rezolvării juste, în spiritul materialismului dialectic și istoric, al socialismului științific, a problemei naționale în România, asigurarea și garantarea drepturilor și libertăților democratice pentru toți cetățenii țării, indiferent de limba pe care o vorbim.

În aceste momente de intensă trăire patriotică, oamenii muncii de naționalitate maghiară și germană, urmînd exemplul dumneavoastră, îndemnurile mobilizatoare pe care ni le-ați adresat, se angajează în mod solemn în fața dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, să acționeze și pe viitor, umăr la umăr, în deplină unitate cu întregul popor, cu totală dăruire pentru înfăptuirea hotărîrilor celui de-al XIII-lea Congres, a întregii politici interne și internaționale a partidului și statului, aducîndu-ne în felul acesta contribuția con-

știință la continua înflorire a scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

Însușindu-ne exigențele formulate de dumneavoastră cu privire la direcțiile și căile de acțiune a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, vă încredințăm că vom pune în centrul activității noastre politico-educative cultivarea sentimentelor de dragoste nemărginită față de patrie și popor, minunatele tradiții de luptă comună, întărirea prieteniei și fraternității dintre toți cetățenii patriei, iar cei ce vor încerca să se amestece în treburile noastre interne, să ponegrească realizările societății noastre socialiste, trecutul istoric al poporului român, sau să prezinte denaturat modul în care a fost soluționată problema națională în țara noastră, vor primi riposta cuvenită, izbindu-se de unitatea de granit a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în jurul Partidului Comunist Român.

Ferm hotărîți de a da viață prevederilor celui de-al 8-lea cincinal, care ne călăuzesc spre un viitor demn și fericit, vă rugăm să ne permiteți să vă adresăm din adîncul inimii dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, încercat conducător al partidului și statului, cititor al României moderne, cel mai iubit fiu al poporului, precum și tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și militant revoluționar, personalitate prestigioasă a vieții noastre științifice, savant de renume mondial, urarea noastră de viață lungă, sănătate și multă putere de muncă, consacrate fericirii poporului, bunăstării tuturor fiilor patriei, triumfului socialismului, păcii și colaborării între popoare.

Să ne trăiți mulți ani, iubite și mult stimate tovarășe secretar general al partidului nostru!“

În sală răsună din nou entuziaste aplauze, urale și ovații. Se scandează îndelung „Ceaușescu — P. C. R. !“, „Ceaușescu și poporul !“, „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu — România !“, „Ceaușescu să trăiască !“, „România să-nflorească !“, „Ceaușescu — eroism, România — comunism !“, „Ceaușescu — România, pacea și prietenia !“, „Ceaușescu — Pace !“.

Participanții au aclamat cu înflăcărare pentru gloriosul nostru partid comunist și secretarul său general, pentru eroul popor român, constructor victorios al socialismului și comunismului, pentru patria noastră liberă, demnă și înfloritoare.

Această atmosferă de intensă trăire patriotică a pus vibrant în lumină unitatea de nezdruclinat a tuturor fiilor țării — români, maghiari, germani și de alte naționalități — în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, unitate ce constituie forța și trîncina societății noastre, garanția înaintării neabătute a României pe calea socialismului și comunismului, a bunăstării și păcii.

**Un document în care se
rostesc învățămintele trecu-
tului glorios al poporului
român, în care se relevă
temeiurile marilor sale în-
făptuiri de azi și unde se
arată, cu nouă și străluci-
toare limpezime, căile ce
avem de urmat pentru pro-
gresul continuu al națiunii
noastre socialiste**

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși.

În centrul activității oamenilor muncii, a întregului popor stau planurile și programele privind dezvoltarea economico-socială în cincinalul 1986—1990, îndeplinirea neabătută a hotărârilor Congresului al XIII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism. (Aplauze puternice, prelungite).

Iată de ce este logic ca și plenarele consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană să analizeze cum au acționat ele pentru a contribui la îndeplinirea în viață a tuturor acestor obiective, în care este angajat cu întreaga forță întregul nostru popor, în deplină unitate, sub conducerea Partidului Comunist Român. (Aplauze puternice, prelungite).

În organele de partid și de stat, precum și în toate organismele democratice ale societății noastre, — din care fac parte și activiștii și oamenii ai muncii de diferite naționalități — au fost dezbătute pe larg realizările din 1986 și s-au stabilit măsurile necesare în vederea realizării în cele mai bune condiții a planului pe 1987 și pe întregul cincinal.

După cum este bine cunoscut, în anii construcției socialiste, România a străbătut mai multe etape istorice — de la orinduirea burghezo-moșierească, de la statul împărțit în clase exploatare și în asupriți, la orinduirea socialistă și la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Dintr-o țară slab dezvoltată, România a devenit o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică, modernă și o agricultură în plină dezvoltare.

Pe baza creșterii forțelor de producție s-au dezvoltat puternic știința, învățămîntul, cultura, întreaga activitate de creație.

Instaurarea puterii muncitorești și țărănești și trecerea la făurirea socialismului în țara noastră au lichidat cu desăvîrșire, pentru totdeauna, regimul burghezo-moșierec, inegalitățile sociale și naționale, asigurînd deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate.

Pentru asigurarea în practică a tuturor drepturilor se impunea însă, ca o necesitate obiectivă, lichidarea stării de inapoiere moștenite și dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a unei trainice baze tehnico-materiale, fără de care nu se poate concepe nici asigurarea condițiilor pentru progresul multilateral al țării și ridicarea nivelului general de viață, nici adevărata egalitate în drepturi pentru toți cetățenii patriei. (Aplauze puternice).

Care este astăzi stadiul dezvoltării economico-sociale a României?

Sînt bine cunoscute realizările în dezvoltarea patriei noastre. Totuși, consider necesar să reamintesc cîteva din acestea. Avuția națională a patriei noastre a crescut de la 330 de miliarde lei, în 1950, la 4 715 miliarde lei în 1986, de mai bine de 14 ori. Valoarea fondurilor fixe a crescut de la 160 miliarde lei, în 1944, la aproape 3 000 miliarde lei în 1986, revenind pe locuitor peste 130 000 lei. Circa 90 la sută din fondurile fixe s-au realizat în ultimii 20 de ani.

Merită subliniat faptul că peste 90 la sută din fondurile fixe sînt proprietatea întregului popor — sub forma proprietății de stat, aparținînd oamenilor muncii, în calitate de proprietari, producători și beneficiari, și a proprietății cooperatiste — care reprezintă forma supremă de proprietate în care se asigură dezvoltarea forțelor de producție, ridicarea generală a civilizației poporului nostru și condiții egale de muncă și de viață pentru toți cetățenii țării.

Producția industrială a fost în 1986 de 115 ori mai mare decît în 1944. Producția valorică a industriei a crescut de la 11,4 miliarde lei, în 1944, la peste 1 300 miliarde lei în 1986.

S-au dezvoltat puternic ramurile de bază ale unei economii moderne. Practic, industria românească poate să realizeze astăzi cele mai moderne mașini și utilaje din toate domeniile. În afară de armele nucleare, nu există domeniu în care industria românească să nu fie angajată și să nu poată să realizeze producție de înaltă calitate, inclusiv în domeniul aviației, chiar al producerii unor rachete necesare apărării noastre.

Subliniez aceasta pentru că este bine cunoscut nivelul înapoiat de la care a pornit industria românească în 1944 și arată ce mari eforturi a trebuit să depună poporul român, și ce mari eforturi au depus oamenii muncii, clasă muncitoare — clasa conducătoare a societății noastre — pentru lichidarea acestei stări de lucruri. Toate acestea înfirmă ceea ce se spunea în trecut, că muncitorii nu vor reuși niciodată să se dovedească buni conducători.

Realitățile din țara noastră, dar și din alte țări socialiste, demonstrează cu putere că numai în condițiile în care clasa muncitoare devine clasă conducătoare, în care oamenii muncii, întregul popor este stăpîn pe destinele sale, pe bogățiile întregii patrii, știe să gospodărească mai bine și să folosească aceste mijloace pentru a asigura progresul general, ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație! (Aplauze puternice; se scandează „Vom munci și vom lupta, țara o vom înălța!”).

Industria metalurgică a țării noastre a produs anul trecut peste 14 milioane tone de oțel, față de 245 000 tone în 1944. România situîndu-se astăzi în grupul țărilor fruntașe în ce privește producția de oțel pe locuitor.

Industria constructoare de mașini s-a dezvoltat și diversificat, producînd astăzi cele mai puternice și moderne mașini și utilaje de toate tipurile. Producția valorică a industriei constructoare de mașini a crescut de la 800 de milioane lei, în 1944, la 389 miliarde lei în 1986.

Industria chimică și petrochimică produce astăzi de aproape o mie de ori mai mult decît în 1944.

Producția industriei ușoare este de peste 210 ori mai mare față de aceeași perioadă.

În mod corespunzător s-au dezvoltat transporturile și alte ramuri ale economiei naționale.

Agricultura, reorganizată pe baze socialiste, s-a dezvoltat puternic, producția ei fiind în anul trecut de peste 5 ori mai mare față de 1944. S-a dezvoltat, pe această bază, industria alimentară, producția ei fiind în 1986 de 36 de ori mai mare față de aceeași perioadă.

Iată, pe baza faptelor, a realităților care nu pot fi contestate de nimeni, marile transformări revoluționare care au schimbat fundamental înfățișarea României, au ridicat gradul de civilizație al întregului nostru popor.

Una din marile realizări ale socialismului în patria noastră, ale politicii partidului nostru, o reprezintă dezvoltarea echilibrată și amplasarea rațională a forțelor de producție pe întregul teritoriu, în toate județele patriei.

Îndeosebi, după noua reorganizare administrativă și formarea județelor, s-au pus bazele unei dezvoltări puternice a tuturor zonelor țării noastre. Nu există județ în care să nu se fi realizat, în ultimii 20 de ani, cîteva platforme sau centre industriale, care au asigu-

rat condiții pentru stabilitatea populației, pentru ridicarea nivelului de calificare și de cultură generală, pentru asigurarea condițiilor de muncă și de viață egale pentru toți cetățenii patriei.

Totodată, s-a urmărit realizarea unei producții industriale, agricole și servicii, minime, pe locuitor în toate județele țării. În 1985, volumul de activitate economică pe locuitor a fost, minimum, de 70 mii lei. Conform actualului plan cincinal, în 1990 va trebui să se realizeze pe locuitor o producție de cel puțin 80 mii lei.

Toate acestea vorbesc cu putere de justetea politicii profund științifice, realiste și umanitare a partidului nostru, care pornește de la interesele poporului privind asigurarea condițiilor materiale pentru ridicarea nivelului de civilizație și de trai al poporului, pentru realizarea adevăratei egalități în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate.

Sînt cunoscute de către noi toți, de către întregul popor aceste realizări. Toate acestea au dus la o puternică dezvoltare generală a țării, dar și la întărirea puternică a clasei muncitoare, a unității clasei muncitoare, întregului popor, în jurul Partidului Comunist Român, a hotărîrii de a acționa cu toată fermitatea pentru a asigura îndeplinirea neabătută a tuturor programelor de dezvoltare generală a patriei noastre. (Aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mindria!”, „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!”).

Sînt bine cunoscute stările de lucruri din trecut, moștenirea grea în domeniul științei, învățămîntului și culturii. Am lichidat, desigur, de mult, analfabetismul, înapoierea în toate aceste sectoare de activitate. Am acordat o atenție deosebită și am obținut o puternică dezvoltare a științei, învățămîntului, culturii — ca factori fundamentali, hotărîtori pentru dezvoltarea generală a patriei, pentru făurirea noii orinduirii sociale și înaintarea spre comunism.

Am pornit și pornim ferm de la faptul că nu se poate concepe făurirea unei societăți avansate, nu se poate gîndi la făurirea comunismului, fără a pune la temelie întregii activități cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale învățămîntului, culturii, ale cunoașterii umane în general. Pe această bază putem afirma, cu îndreptățită mindrie, că știința, învățămîntul, cultura au avut și au un rol deosebit de important în întreaga dezvoltare a patriei noastre, în asigurarea cu adevărat a deplinei egalități în drepturi și în aceste sectoare de activitate. (Aplauze puternice, prelungite).

Nu este un secret pentru nimeni, cred — deși trebuie să spun — că presa și radioteleviziunea noastră nu informează întotdeauna despre ce se întîmplă în alte țări — că chiar în țările capitaliste dezvoltate, conform datelor oficiale, publicate de instituțiile și cercurile conducătoare, continuă să existe încă sute de mii, și, în unele țări, milioane de analfabeți, că sînt oameni care numai pentru faptul că au altă culoare a pielii nu au acces la învățămînt, nu se bucură și nu pot să se bucure de toate cuceririle științei, culturii și învățămîntului.

Am asigurat gratuitatea învățămîntului pentru întregul tineret al patriei noastre. Am dezvoltat puternic învățămîntul superior, care asigură pregătirea cadrelor pentru toate domeniile de activitate. Nu există vreun domeniu al cunoașterii moderne de care știința sau învățămîntul nostru să nu se ocupe, unde să nu pregătim cadrele de care avem nevoie — și la care au acces, fără nici un fel de discriminare,

(Continuare în pagina 4)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 3)

toți cetățenii patriei, fie că părinții lor sau originea lor îndepărtată este românească, maghiară, germană, sârbă sau alta. Singura condiție pentru a intra în învățământ este capacitatea de a învăța, ca fiecare să se străduiască de a-și însuși cât mai bine și mai temeinic cele mai noi cuceriri ale culturii din toate domeniile și, desigur, problemele fundamentale ale științelor exacte, cum se spune, sau ale științelor tehnice, fizico-chimice și matematice. Nu se poate astăzi concepe — și știți bine — o dezvoltare puternică, fără o puternică matematică, o puternică fizică, o puternică chimie, o puternică biologie, cu toate ramurile ei, și celelalte științe tehnice corespunzătoare.

S-a vorbit și aici despre dezvoltarea activității în domeniul culturii, a formelor create pentru participarea activă a maselor, a poporului la creația cultural-artistică, despre activitatea oamenilor de creație în domeniul literaturii, artelor plastice, muzicii și așa mai departe. Dar, ceea ce este foarte important — și, într-un anumit sens, este o mare realizare a patriei noastre, a socialismului din România — sînt condițiile create ca masele largi să fie părtașe active la realizarea unei noi culturi, a unei culturi umanist-revoluționare, în care omul, libertatea, independența, bunăstarea sa să stea în centrul preocupărilor.

Paralel cu toate acestea, s-a acordat atenția corespunzătoare dezvoltării din punct de vedere edilitar-social a patriei noastre. Am realizat aproape o reconstrucție generală a orașelor țării. Nu există astăzi oraș unde cea mai mare parte a locuințelor să nu fi fost construită în ultimii 20-30 de ani și care să nu asigure condiții bune de locuit tuturor oamenilor muncii! Și cu atât mai mult, avem câteva județe care ne-au solicitat în acest an să le reducem numărul de apartamente, deoarece nu mai au nevoie de locuințe.

Am acționat și acționăm pentru dezvoltarea, construcția și reorganizarea satelor. Sintem, este adevărat, la început, dar avem în vedere ca, încă în acest cîcinal, centrele celor 558 de consilii unice agroindustriale să se contureze și unele chiar să devină orașe agroindustriale, spre care să graviteze activitatea tuturor comunelor din zona fiecărui consiliu. Ați auzit vorbindu-se aici despre o comună din județul Timiș, dar nu este singura, pentru că fiecare județ poate prezenta una sau mai multe comune cu asemenea realizări. Toate acestea oglindesc, realmente, preocuparea ca, odată cu dezvoltarea generală a forțelor de producție, a bazei economice tehnico-materiale, să asigurăm și reorganizarea orașelor și satelor patriei noastre, modernizarea lor, în așa fel încît să creze condiții tot mai bune de locuit, de viață constructorilor socialismului.

Am dezvoltat puternic școlile, care asigură pe deplin spațiul de învățămînt. În unele localități avem chiar mai mult spațiu de învățămînt, sînt deja clădiri cărora trebuie să le dăm alte întrebunțări. Nu consider că aceasta este un lucru chiar bun; el arată că am construit mult, dar este și un anumit fenomen negativ, legat pe de o parte de o prea mare concentrare în unele centre industriale. Prin amplasarea acestora pe întregul teritoriu și în noile centre industriale create am oprit acest proces care este un proces general, nu numai la noi. El este și o urmare a unei anumite reduceri a natalității, problemă careia, după cum știți, îi acordăm o mare atenție, luînd măsuri de a asigura o natalitate cât mai bună, de circa 18-20 la 1000 de locuitori, pentru că numai așa vom asigura o dezvoltare continuă a poporului.

Am construit multe spitale. Practic nu există județ unde să nu se fi construit spitale moderne. România se numără astăzi printre acele țări din lume care au cel mai mare număr de paturi la 1000 de locuitori.

Am construit, și consider că am făcut foarte bine, multe centre de cultură — case de cultură, cămine culturale, cluburi, teatre și alte instituții — care asigură o bază materială trainică pentru desfășurarea amplei activități culturale-artistice, educative, inclusiv desfășurarea festivalului național „Cîntarea României”. Oricine vizitează țara noastră poate să constate marile realizări ale oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale întregului popor care, sub conducerea partidului nostru comunist, își făurește în mod conștient și conștient sau viitor, liber, independent, socialist și comunist. (Aplauze puternice, prelungite).

Pentru că, pe plan internațional, și chiar în unele țări din vecinătatea noastră, se vorbește mult despre drepturile omului, am dorit să spun — de altfel, am spus nu o dată, inclusiv la reuniuni internaționale — că primele preocupări pe care trebuie să le aibă toate statele și guvernele ar fi dezvoltarea economico-socială, științifică, a învățămîntului și culturii, asigurarea de condiții egale de muncă, de instruire și educație, de cultură.

Nu se poate vorbi de drepturile omului, avînd 30 de milioane de șomeri în câteva țări capitaliste dezvoltate. Este într-adevăr greu să dai sfaturi și să vorbești sau să te erijezi în apărător al drepturilor omului, cînd nu aperi dreptul esențial al omului — să muncească și să învețe!

Putem spune că, din acest punct de vedere, avem realizări care demonstrează justetea politicii noastre, justetea căii socialiste de dezvoltare a României, ca și a altor țări.

Am realizat principiile socialiste de retribuție, egală la muncă egală. După cum știți, în multe țări sînt deosebiri în asigurarea retribuției legate de naționalitate, de sex, de vîrstă. Inclusiv într-o serie de țări capitaliste dezvoltate — după datele, de asemenea oficiale, ale organismelor din țările respective — negrii spre exemplu, dar și alte naționalități, primesc retribuție mai mică. Nu mai vorbesc de mexicanii care trec în Statele Unite sau de chiar muncitorii din unele țări europene, care au mers să lucreze în țările capitaliste dezvoltate și care, de asemenea, după datele oficiale, au primit și primesc și astăzi retribuție mai mică și sînt puși la cele mai grele munci. De asemenea, în multe țări, inclusiv capitaliste dezvoltate, se consideră că femeile trebuie să primească o retribuție mai mică — și, la fel și tinerii.

Noi am asigurat și asigurăm deplina egalitate în ce privește retribuția, indiferent de naționalitate, de sex sau de vîrstă, în raport de domeniul în care lucrează, de gradul pregătirii pe care o are fiecare. Cunoașteți sistemul nostru de retribuție, pe care îl putem compara cu orice sistem din lume, inclusiv cu cel din multe țări socialiste. Am asigurat aplicarea fermă a principiului „la muncă egală, salariu egal”, a principiului socialist: „nici muncă fără plînă, nici plînă fără muncă”.

Este adevărat, în țara noastră nimeni nu mai poate trăi fără muncă, pe seama muncii altora. Dar, consider aceasta nu o lipsă, ci o mare realizare a societății noastre. Am stabilit un raport de 5 la unu între veniturile mari și mici, deși am pornit acum 20 de ani de

la un raport de peste 20 la unu cam 23-24 la unu.

Considerăm că trebuie să aplicăm ferm principiile eticii și echității socialiste, păstrînd o diferențiere. Am fost și sîntem împotriva egalitarismului. Dar sintem și împotriva unor diferențieri exagerate în ce privește baza de retribuție. În practică, pe baza muncii unuia sau altuia, veniturile pot fi mai mari sau mai mici.

Ați auzit vorbind aici pe președintele cooperativei din Salonta. A obținut o producție de 22000 kg porumb la hectar și a avut un venit mediu de peste 36000 lei pe cooperativă. Avem multe unități — am vorbit de elc și recent, la înălțarea cu președinții consiliilor unice agroindustriale — care au obținut producții și mai mari, de 25000 pînă la 28000 kg porumb la hectar. Avem un județ întreg, care a obținut 20000 kg porumb la hectar. Desigur, ca veniturile cooperativelor din unitățile cu 20000 kg porumb la hectar și ale celor cu 3000 kg porumb la hectar sînt foarte deosebite atît în natură, cit și în bani. Dar, toți au aceleași drepturi și aceleași posibilități. Nu există nici un fel de discriminare în ce privește baza de pornire în sistemul nostru de retribuție.

Avem și mineri care cîștigă cite două retribuții pe lună, dar pe baza faptului că și-au organizat munca și echipa lor produce de două ori mai mult cărbune. În toate domeniile avem acest lucru. Păstrăm sistemul de diferențiere, de cointerensare materială, pornind de la principiile de echitate și dreptate socială, însă încurajînd pe acei care obțin venituri mai mari prin munca lor. Nu încurajăm și nu vom încuraja niciodată obținerea de venituri fără muncă, prin exploatarea muncii altora. Asemenea stări de lucruri au apus pentru todeauna în România și sînt convins că niciodată asemenea fenomene nu vor mai exista în țara noastră! (Aplauze puternice, prelungite).

Sînt țări unde și din punct de vedere politic dreptul femeilor este limitat. Din punct de vedere social, am asigurat, și în acest domeniu, deplina egalitate în drepturi. Vedeți numărul mare de femei care sînt prezente aici; cunoașteți prezența lor în conducerea partidului, în Marea Adunare Națională, în toate forurile de conducere ale societății noastre.

Deci, dacă ar trebui să vorbim despre problemele dreptului omului, de drepturi umanitare, apoi putem afirma, cu îndreptățită mîndrie, că în anii socialismului am luat asemenea măsuri și am aplicat asemenea forme de organizare prin care am creat condiții de manifestare deplină, egală, a tuturor cetățenilor, fără nici un fel de deosebire, nici de naționalitate, nici de sex, nici de vîrstă! Aceasta reprezintă, de altfel, baza concepției socialismului științific despre dezvoltarea societății omenești. Am acționat și vom acționa ferm pentru realizarea în viață în cele mai bune condiții a acestor principii! (Aplauze puternice, îndelungate).

Am dezvoltat puternic formele democratice de conducere ale întregii societăți — începînd de la consiliile oamenilor muncii din toate unitățile economice și sociale, de la adunările generale ale oamenilor muncii, în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari, de la organele județene ale acestora, la congresele naționale, consiliile naționale ale oamenilor muncii din care fac parte oameni ai muncii de toate naționalitățile și în care muncitorii reprezintă între 30 și 40 la sută, iar în unele locuri chiar mai mult. Toate acestea, alături de organismele democratice ale statului nostru — consiliile populare, congresele consiliilor populare, Marea Adunare Națională și celelalte organisme — crează un tot unitar care asigură un cadru unic în felul său, de participare a tuturor oamenilor muncii, a întregului nostru popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. Nu numai că am formulat teza făuririi socialismului cu poporul și pentru popor, dar am acționat și am făcut totul pentru a da un conținut real acestei teze și pentru a asigura participarea în mod conștient a întregului nostru popor la înfăptuirea programelor de dezvoltare, la adoptarea tuturor hotărîrilor, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe. Pornim de la faptul că numai în măsura în care poporul își asumă pe deplin răspunderea și acționează cu deplină conștiință se poate asigura făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, comunismul. Poporul nostru poate avea un viitor de aur — cum se spune în poezie — și trebuie să creăm acest viitor de aur națiunii noastre! (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu să trăiască, România să-nflorească!” „Stima noastră și mîndria, Ceașescu — România!” „Ceașescu — P.C.R.!”).

În întreaga activitate, în tot ce am realizat în această perioadă istorică, am pornit întotdeauna de la principiile de bază ale socialismului științific, de la concepția revoluționară materialist-dialectică și istorică despre lume și viață. Am ținut și ținem întotdeauna seama de cerințele și legitățile obiective ale dezvoltării economico-sociale. Așa cum am menționat și recent, am studiat și studiem continuu experiența și practica construcției socialiste, dar și a dezvoltării economice mondiale. Dar, în același timp, am pornit și pornim întotdeauna de la realitățile patriei noastre. Am acționat și acționăm pentru a aplica toate acestea la condițiile României, necopiînd nimic, dar luînd ceea ce răspunde intereselor patriei noastre, găsînd forme care să asigure în cele mai bune condiții participarea întregului popor la conducerea societății, să asigure ca poporul să fie adevăratul stăpîn a tot ceea ce se realizează în patria noastră, adevăratul stăpîn al patriei!

Cred că nu este rău să menționez acum că, în toată această perioadă de mai bine de 20 de ani în care am perfecționat formele de conducere în toate domeniile, începînd cu partidul, de democratizare a vieții noastre generale, nu o dată am fost criticați deschis sau mai puțin deschis pentru așa-zisele abateri de la experiența și normele generale. Nu doresc să spun mai mult acum. Avem însă sentimentul de satisfacție că ceea ce am făcut s-a dovedit just și a răspuns intereselor poporului nostru, că astăzi problemele modernizării, ale reformelor și alte denumiri stau la ordinea zilei, într-o formă sau alta, în mai toate țările socialiste. Vă sînt cunoscute toate acestea.

Fără îndoială că este foarte bine că se înțelege acum că socialismul nu se poate construi după niște modele, că nu se poate imita ceea ce s-a realizat într-o etapă sau alta, într-o țară sau alta. Mai cu seamă noi dăm o înaltă apreciere preocupărilor din multe țări socialiste cu privire la dezvoltarea democrației socialiste, la crearea unor noi forme care să asigure participarea maselor, a poporului la conducerea societății. Din experiența noastră putem spune că aceasta este singura cale care reprezintă cu adevărat calea socialistă de dezvoltare, că numai cu poporul, împreună cu poporul, numai în formele democratice corespunzătoare realităților din fiecare țară, care să permită poporului participarea și asumarea răspunderii în conducerea societății, se va asigura victoria socialismului și comunismului, afirmarea prestigiului său în

întreaga lume! (Aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceașescu cu poporul!” „Ceașescu — România, stima noastră și mîndria!”).

Stimați tovarăși.

În cadrul plenarelor consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană s-au discutat atît problemele înfăptuirii programelor de dezvoltare, cit și probleme legate de unele fenomene negative, sau mai bine zis, de unele activități pe plan internațional, desfășurate de unele cercuri imperialiste, cele mai reacționare, de denigrare a politicii partidului și statului nostru. Trebuie însă să declar că multe organe de presă din țările occidentale publică mult și subliniază marile realizări ale României socialiste.

Nu ne preocupă prea mult, și nu ne-a preocupat niciodată faptul că unele cercuri reacționare imperialiste denaturează, cu bună știință, realizările și activitatea poporului nostru. Ele o fac în interesul lor de clasă.

Este însă de neînțeles cînd asemenea lucruri apar într-o țară socialistă sau alta. Nu avem pretenția ca, neapărat, să prezinte ceea ce se realizează în România. Cred însă că este o pretenție minimă ca să nu se denatureze activitatea poporului nostru, a oamenilor muncii, sub conducerea partidului, pentru dezvoltarea economico-socială, pentru făurirea orînduirii socialiste și comuniste.

Desigur, se poate discuta mult despre problemele istoriei. Dar oare poate schimba cineva istoria? Poate să schimbe cineva faptul că acum 2500 de ani, Herodot i-a caracterizat pe dacii, care au locuit pe aceste teritorii, inclusiv pe teritoriul Transilvaniei de azi, al Moldovei, al Munteniei, ca „cel mai drept și vitej dintre traci”? Desigur, se pot găsi unii care să nu fie de acord cu Herodot, după 2500 de ani! Dar este greu ca ei să schimbe ceea ce cei care au trăit atunci, au văzut și au înțeles! Poate schimba cineva istoria, faptul că Burebista a realizat un stat centralizat, că Decebal l-a dezvoltat, că dacii s-au luptat sute de ani cu romanii pînă — este adevărat — au fost învinși? Dar fără o civilizație, fără o organizare statală, pe care oamenii de seamă de atunci au apreciat-o, nu puteau să facă acest lucru. Cui servește oare negarea acestor realități? Nu reprezintă aceasta, de fapt, o politică contrară oricăror interese ale poporului maghiar și poporului român, care trăiesc de mult timp împreună și trebuie să trăiască împreună?

Desigur, nimeni nu poate schimba realitatea în ce privește data venirii primelor triburi ungare, în cadrul migrației generale care a fost atunci, și așezarea lor în teritoriul unde se găsește astăzi Ungaria, așezarea unei părți a populației și în Transilvania. Dar de ce oare trebuie să se marcheze acest lucru — care este un fapt istoric arhicunoscut — prin negarea existenței altui popor, care a existat pe aceste teritorii de peste 2500 de ani și care, în fața migrațiilor, nu a plecat în altă parte, a luptat și și-a apărat glia și existența? De ce să se nege chiar ael om de știință, sau, după unii, chiar un conducător al Ungariei de prin secolul al XII-lea, care a scris cunoscuta lucrare privind existența unei populații bine organizate pe aceste teritorii? De ce trebuie să se ignoreze atît de ușor lucruri demonstrate de știință — descoperirile arheologice, care, în toată lumea, constituie baza reconstituirii unei perioade sau unor evenimente istorice atunci cînd nu se dispune de lucrări scrise? Oare în timpul ocupației imperiului otoman, țările românești n-au luptat și și-au păstrat autonomia? Este bine cunoscut că sînt singurele din Balcani care și-au păstrat autonomia! Oare cînd Mircea l-a învins pe Baiazid a dispus de o armată imaginară? Sau Ștefan cel Mare? Sau Mihai Viteazul, în armatele căruia au luptat multe unități de secui? Dar chiar lupta comună a românilor și ungarilor împotriva imperiului otoman au fost prezente imaginare? Ioan de Hunedoara, care a devenit pînă la urmă conducătorul statului maghiar, a fost imagină?

După părerea mea istoria trebuie să servească — așa cum am mai spus-o nu o dată — nu accentuării stărilor de lucruri negative, ci apropierii și înfrățirii între popoare. În multe din evenimentele istorice — mă refer mai cu seamă în perioada mai apropiată — un rol au avut clasele dominante dintr-o țară sau alta. Dar existența unor momente negative, într-o anumită perioadă a istoriei, în relațiile dintre diferite țări, trebuie nu să fie scoase în evidență, ci să se realizeze o delimitare de politica fostelor clase exploatare, dominante, să se pornească de la necesitatea dezvoltării și realizării unei istorii noi, de prietenie, de colaborare. Aceasta e valabil, în general, în Europa și în întreaga lume, cu atît mai mult în relațiile între România și Ungaria!

E greu să înțelegi reeditarea unor teze horthyste, fasciste, șoviniste, inclusiv rasiste. Cum se poate concepe ca o Academie de științe să dea girul său unor texte și lucrări care jignesc alte popoare? Ce știință este aceasta? Cui servește o asemenea așa-zisă știință, decît celor mai reacționare cercuri imperialiste? În nici un fel asemenea teze nu servesc cauzei prieteniei și colaborării, cauzei socialismului!

Sintem pentru schimburi de experiență, dar sintem în mod hotărît împotriva oricărei amestec în treburile interne. Nu am acceptat acest lucru în nici o împrejurare și nu vom accepta nici astăzi, și nicînd! Problemele României, ale dezvoltării socialiste se rezolvă de către poporul român în întregul său, în deplină unitate, de către forța sa conducătoare — Partidul Comunist Român! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceașescu cu poporul!” „Ceașescu P.C.R.!” „Stima noastră și mîndria, Ceașescu, România!”).

Sintem pentru o dezvoltare largă, am acționat întotdeauna și vom acționa cu fermitate pentru extinderea relațiilor cu țările socialiste și, în primul rînd, cu vecinii noștri, între care avem în vedere întotdeauna și Republica Populară Ungară. Mai mult, considerăm că există mari posibilități să dezvoltăm larg relațiile de cooperare cu țările socialiste și, în acest sens, am și elaborat, în cadrul conducerii de partid, o serie de propuneri și măsuri, care au fost publicate pe scurt în Comunicatul ședinței Comitetului Politic Executiv, și dorim să facem aceasta și cu vecinii noștri unguri. Consider că aceasta răspunde intereselor celor două popoare, intereselor dezvoltării socialiste a ambelor țări. Orice alt fel de abordare a problemelor, orice încercare de denaturare a realităților și de a merge cu această denaturare chiar în unele forumuri internaționale este în contradicție cu interesele atît ale poporului ungar, cit și ale poporului român!

Noi nu am pus și nu punem niciodată semnul egalității între anumiți oameni sau grupuri de oameni rău intenționați dintr-o țară sau alta și popoarele țărilor respective. Am considerat și considerăm întotdeauna că popoarele trebuie să cunoască realitatea, dar trebuie să fie educate și să înțeleagă că este în interesul fie-

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

cărui să colaboreze, să colaboreze cu alte popoare și, în primul rând, cu vecinii săi. Avem multe lucruri comune — chiar dacă istoria Academiei ungare nu vorbește de ele — care pledează pentru o asemenea abordare și asemenea relații între cele două țări și popoare.

Cum putem noi însă să fim de acord să se lărgescă distribuția de presă și literatură ungară în România, cînd în această presă se aduc injurii la adresa oamenilor muncii din țara noastră! Dacă am accepta acest lucru, am face un deserviciu. Presa, radioteleviziunea, mijloacele noastre — literatura, arta — toate trebuie să servească unui singur scop: apropierea, prieteniei, educării în spiritul socialismului, al solidarității internaționale. Orice altă înțelegere și abordare este în contradicție cu interesele de azi, de mine și din totdeauna ale popoarelor!

Prima lozină a socialismului științific a fost: „Proletarii din toate țările, uniți-vă!” și cunoașteți tot ce au spus mai departe Marx și Engels. Noi sintem pentru o abordare nouă privind solidaritatea, unirea maselor, a popoarelor, nu numai a proletariatului, pentru că trăim în altă etapă. Trebuie să acționăm pentru unirea popoarelor în lupta pentru socialism, pentru dezarmare și pace în lume!

Un asemenea fel de abordare consider că trebuie să îl aibă presa și mijloacele noastre de informare. Sper că se va înțelege și de către vecinii noștri din Ungaria că este timpul să se pună capăt unor asemenea stări de lucruri, unor astfel de manifestări — și să se acționeze, deopotrivă, pe calea prieteniei și colaborării. În ce ne privește, doresc să declar aici — dar declar aceasta pentru întregul nostru popor — că sintem ferm hotărâți să facem totul pentru a folosi tot ceea ce este valoros în trecutului nostru comun — și vom face aceasta cu toate țările socialiste, cu toate popoarele lumii — pentru dezvoltarea colaborării, prieteniei, pentru asigurarea dezvoltării fiecărui popor, a ridicării bunăstării fiecărei națiuni, pentru asigurarea păcii în întreaga lume! (Aplauze puternice, prelungite)

Dragi tovarăși,

Voi reveni la unele probleme actuale ale activității partidului și poporului nostru. Planul cincinal 1986—1990, celelalte programe pe care le-am adoptat pun în centrul întregii activități dezvoltarea puternică a forțelor de producție, trecerea la un nou stadiu de dezvoltare, realizarea dezvoltării intensive a industriei, agriculturii și celorlalte sectoare, așezarea la baza întregii activități a celor mai noi cuceriri ale științei, ale revoluției tehnico-științifice în general, ale noii revoluții agrare. Trebuie să realizăm o nouă calitate. Anul trecut am adoptat o serie de programe privind modernizarea și mai buna organizare în toate sectoarele de activitate. În anul acesta, și în anii următori, toate aceste programe trebuie să fie îndeplinite în cele mai bune condiții. Am adoptat programe privind aplicarea noului mecanism economic-financiar, normarea economico-financiară, îndeplinirea neabătută a autoconducerii, autogestunii muncitorești, în toate domeniile de activitate.

În fața tuturor oamenilor muncii, a întreprinderilor și a tuturor sectoarelor de activitate stau problemele ridicării calității producției și a nivelului tehnic. Trebuie să înțelegem bine că ne aflăm într-o asemenea etapă a dezvoltării societății noastre încît problema calității, a nivelului tehnic este hotărâtoare pentru asigurarea dezvoltării în continuare.

Trebuie să acționăm cu hotărâre pentru reducerea consumurilor materiale, pentru recuperarea și refolosirea energiei și a unei serii de materiale. Anul acesta am avut unele probleme cu energia. Am vorbit despre cauzele acestor lipsuri, despre unele întâzieri în realizarea programului de punere în funcțiune a unor capacități energetice în anul trecut, cit și de faptul că în toamnă și primele două luni ale acestui an, pe Dunăre și pe apele interioare am obținut cu 1 000 MWh mai puțină energie electrică datorită secetei care s-a manifestat în întreaga Europă. Lipsa a 1 000 de MWh — ceea ce reprezintă 12 la sută din energia noastră — ne-a creat greutăți. La aceasta trebuie adăugat faptul că nu s-a acționat așa cum a fost stabilit ca, de la 1 decembrie, să se treacă la regimul de iarnă privind organizarea activității economice. Mulți au continuat să consume fără a ține seama de realități; mai mult, au preferat să afecteze producția decît să facă economii în sectoarele neproductive. Numai în ministere, în instituții și la unele activități din așa-zisele sectoare speciale am redus cu 400 MWh consumul de energie prin măsurile pe care le-am luat prin decret, plus consumul neproductiv în întreprinderi — și am putut astfel să mărim cantitatea de energie pentru producție. Desigur, calea pentru satisfacerea cerințelor de energie este legată, în primul rând, de realizarea programelor pe care le avem privind punerea în funcțiune a capacităților energetice în acest an, de intrarea primei centrale nucleare în producție. Dar, independent de energia de care vom dispune, reducerea consumului, economia de combustibil, de energie, de materiale rămîne problema centrală în întreaga noastră activitate — și aceasta trebuie bine înțeleasă, în toate domeniile!

Trebuie să acordăm mai multă atenție creșterii productivității muncii, îndeplinirii neabătute programelor de modernizare și organizare științifică a producției și a muncii.

O atenție deosebită va trebui să acordăm, în acest an, problemelor eficienței economice, rentabilității, aplicînd ferm noul mecanism economic, autoconducerea și autofinanțarea, programul de normare economico-financiară.

Una din problemele importante ale activității noastre o reprezintă, și va trebui să o reprezinte tot timpul și din ce în ce mai mult, activitatea de schimburi internaționale, de comerț exterior, de cooperare în producție cu țările socialiste, cu statele capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii fără deosebire de orînduire socială.

După cum cunoașteți, avem forme foarte diferite și largi de cooperare. Încă din 1975 avem legea privind societățile mixte. Este adevărat că prea mult n-am făcut! Avem câteva societăți mixte între care una mai importantă, care n-a mers prea bine; altele merg ceva mai bine, dar au o pondere mică încît nu pot să influențeze prea mult întreaga noastră activitate. Desigur, atunci cînd am elaborat această lege, am avut în vedere să creăm condiții — și am creat condiții — să realizăm asemenea societăți mixte și cu țări socialiste și capitaliste, și cu țări în curs de dezvoltare. Vom acționa și în viitor, în spiritul prevederilor legii noastre, pornind de la interesele economiei naționale, de la faptul că, indiferent cu cine vom realiza asemenea societăți, proprietatea sau partea întreprinderilor românești aparține poporului și trebuie să aducă foloase numai și numai poporului. Dorim — și vom acționa larg — să realizăm toate programele de cooperare, acordurile de lungă durată, programele de colaborare în domeniul științei, tehnicii și celelalte domenii de activitate. Nici nu se poate concepe — așa cum am menționat nu o dată — dezvoltarea și realizarea pro-

gramelor noastre fără o largă colaborare economică internațională, începînd cu țările socialiste, dar — rețep — cu toate statele lumii fără deosebire de orînduire socială.

Ținînd seama de stadiul actual de dezvoltare, de noile progrese ale științei și tehnicii, problemele pregătirii profesionale, tehnice, recalificarea reprezintă și trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor întreprinderilor, a organelor de partid și de stat din toate domeniile. Trebuie să asigurăm ridicarea puternică a nivelului de pregătire profesională a oamenilor, a nivelului pregătirii științifice, tehnice! Să avem în vedere schimbările continue care au loc în tehnică și în știință, și deci și necesitatea reciclării, a reîmprospătării cunoștințelor. Aceasta este una din problemele hotărâtoare pentru dezvoltarea generală a patriei noastre. Aceste probleme sînt comune pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, și fiecare în domeniul său de activitate trebuie să acționeze pentru a contribui la realizarea lor!

Este necesar să înțelegem bine că realizarea programelor generale de dezvoltare a patriei, a obiectivelor pînă în anul '90 și, în perspectivă, pînă în anul 2000, se pot realiza numai prin activitatea și munca unită a întregii națiuni. Numai pe această bază se vor crea condiții tot mai bune pentru participarea și accesul la minunatele cuceriri ale științei și tehnicii, ale culturii în general și pentru ridicarea generală a bunăstării materiale și spirituale a poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze și urale puternice, îndelungate)

Am menționat nu o dată — dar consider necesar să repet și acum — că nimic nu am realizat fără muncă. Tot ceea ce am realizat a cerut eforturi — uneori, grele — și umane, și materiale! Nimic nu am primit pe gratis, totul este rezultatul muncii și eforturilor poporului unit! Viitorul poporului nostru, socialismul și comunismul nu se pot realiza fără munca unită a întregii națiuni, sub conducerea partidului nostru comunist! (Aplauze puternice; se scandează îndelung „Vom munci și vom lupta, țara o vom înălța!” „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu — România!” „Ceaușescu și P.C.R.” „Ceaușescu și poporul!”)

Este necesar ca pornind de la experiența și practica noastră, de la adevărurile generale, să dezvoltăm puternic sentimentul și spiritul revoluționar de muncă în toate domeniile. Nu se poate construi o orînduire nouă fără a acționa permanent împotriva a tot ceea ce este vechi și perimat, pentru promovarea continuă, cu îndrăzneală a tot ce este nou în toate domeniile de activitate.

Trebuie să aplicăm ferm în întreaga noastră activitate principiile socialiste de retribuție de care am vorbit, să veghem permanent la respectarea principiilor de etică și echitate socialistă. Așa cum am menționat anterior, diferențierea veniturilor stabilite pentru diverse domenii trebuie să constituie baza relațiilor sociale, și, pornind de la aceasta, să se asigure aplicarea fermă a principiilor de retribuție, a acordului global și direct în toate sectoarele de activitate. Veniturile mai mari, într-un sector sau altul, se pot realiza, și trebuie să se realizeze, numai pe baza rezultatelor muncii! Nimeni nu va putea și nu trebuie să trăiască fără muncă sau prin exploatarea muncii altora! Nu dorim, sub nici o formă, să încurajăm acele căi care pot să ducă la întărirea unor forme de proprietate, chiar mică, dar capitalistă.

Considerăm că avem răspunderea și trebuie să facem totul pentru întărirea continuă a proprietății întregului popor, deoarece numai aceasta constituie baza dezvoltării generale a patriei, a bunăstării generale. Numai pe baza proprietății socialiste se poate asigura deplina egalitate în drepturi și adevărata democrație revoluționar-muncitorească. Nu poate fi egalitate între exploatarea și asupriți, între sclavi și stăpîni de sclavi, cum se spunea în trecut! Nu poate fi democrație între exploatarea și asupriți! Numai în condițiile cînd oamenii muncii sînt proprietarii mijloacelor de producție se poate realiza și adevărata egalitate, și adevărata democrație socialistă! Aceasta constituie baza dezvoltării orînduirii noastre, a victoriei socialismului în patria noastră! (Aplauze puternice, îndelungate)

Vom acționa în direcția dezvoltării și perfecționării conducerii și planificării economiei noastre, pornind însă de la îmbunătățirea continuă a activității organismelor democratice și asigurarea celor mai bune condiții pentru participarea întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Viata, experiența au demonstrat rolul hotărîtor, de conducere al partidului în toate domeniile de activitate. De aceea sintem hotărâți să acționăm cu întreaga fermitate pentru a perfecționa continuu activitatea partidului nostru, pentru creșterea răspunderii fiecărei organizații și organism de partid în toate domeniile, pentru întărirea legăturilor cu masele și unirea eforturilor întregului popor în dezvoltarea generală a patriei noastre.

Vom acționa, și trebuie să întărim continuu unitatea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea Partidului Comunist Român — garanția sigură a îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare economică și socială, a egalității, a libertății și independenței patriei noastre. (Aplauze puternice, se scandează îndelung „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria!” „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu — P.C.R.”)

În întreaga noastră activitate, punînd pe primul plan îndeplinirea neabătută a minunatelor programe de dezvoltare, trebuie să acordăm o atenție mai mare activității politico-ideologice, de educare și formare a conștiinței revoluționare, a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului.

Trebuie să avem o atitudine fermă, intransigentă de combatere a oricăror concepții retrograde, a șovinismului, a naționalismului, sub orice formă s-ar manifesta acestea. Să dezvoltăm puternic și să educăm întregul nostru popor, tineretul în spiritul umanismului revoluționar, al frăției dintre toți oamenii muncii, dintre popoare, în spiritul solidarității internaționale, al luptei pentru progres și pace în lume!

La baza întregii noastre activități trebuie să punem concepțiile revoluționare ale socialismului științific, materialismului dialectic și istoric, tot ce este mai nou în știință și tehnică, în cunoașterea umană în general. Trebuie să nu uităm nici un moment, și să avem permanent în vedere, că uriașele schimbări care s-au produs și se produc în dezvoltarea generală a societății, în cunoașterea științifică, în lărgirea orizontului de cunoștințe ale omului fac necesară o abordare nouă a multor probleme. Ele nu înfirmă concepțiile fundamentale ale socialismului științific, ci confirmă tocmai justetea concepției materialist-dialectice despre lume și viață. Dar, orizontul cunoașterii cere o completare a tuturor tezelor, o modificare chiar a unor teze vechi și înlocuirea lor cu ceea ce a apărut și ceea ce este nou. Toate acestea, subliniez, nu fac decît să confirme

justetea concepției materialist-dialectice despre lume și viață, care a pornit și pornește de la faptul că nimic nu este de necunoscut, sînt numai lucruri necunoscute, că omenirea va deschide continuu noi și noi orizonturi în cunoaștere — și trebuie, pe această bază, să-și îmbogățească și concepția filozofică, ideologică, dar și practica luptei revoluționare, și practica economico-socială. Numai acționînd în acest fel, acționăm ca adevărați revoluționari! Numai astfel, vom asigura cele mai bune condiții pentru dezvoltarea socialismului în patria noastră, vom putea contribui în general la dezvoltarea științei, a minunatelor idei și concepții revoluționare, a socialismului în lume! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.” „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu, România, stima noastră și mîndria!”)

Avem un program de mare perspectivă privind dezvoltarea țării în cincinalul actual, și pînă în anul 2000. Tot ceea ce am realizat constituie garanția îndeplinirii tuturor acestor obiective, a hotărîrilor istorice ale Congresului al XIII-lea al partidului, a Programului de faurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism.

Să ne gîndim, să studiem și să găsim cele mai bune forme de realizare a acestor obiective, de organizare a societății noastre în toate domeniile, care să asigure condiții egale de viață, de muncă; de manifestare a personalității umane, a principiilor de dreptate și echitate socială, să asigure înaintarea fermă a României spre comunism! Numai așa ne vom face datoria față de popor, față de socialism, față de comunism! Numai așa vom merita titlul de revoluționari, de comuniști! (Aplauze și urale; se scandează îndelung „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”)

Dragi tovarăși,

Avem de gînd să mă refer la unele probleme internaționale, dar cred că este bine cunoscută politica României în ce privește relațiile internaționale, lupta pentru dezarmare, pentru pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Evenimentele internaționale continuă să fie destul de grave. Se continuă înarmarea nucleară, se continuă experiențele nucleare, care ele înseși reprezintă un grav pericol pentru mediul înconjurător.

Ne reamintim cu toții despre urmările gravei avarii de la Cernobil, de influența pe care a avut-o în întreaga Europă, inclusiv în țara noastră. Acest grav accident a demonstrat — dacă mai era necesar — ce mare pericol reprezintă energia nucleară scăpată de sub control. Ea nu mai poate fi dirijată și stăpînită de nimeni!

Noi am salutat faptul că conducerea Uniunii Sovietice a ajuns la o concepție și abordare nouă a problemelor armelor nucleare, în sensul că arma nucleară nu poate fi folosită, că arma nucleară, folosirea ei înseamnă distrugerea nu numai a civilizației, ci a înseși condițiilor pentru existența vieții pe planeta noastră.

Am declarat nu o dată — după cum știți — că trebuie să punem capăt cu desăvîrșire armelor nucleare, să acționăm pentru a asigura dreptul vital al oamenilor la existență, la viață. Aceasta este problema fundamentală care se pune astăzi! În nici un fel nu se mai poate pune problema că într-un război nuclear vor fi învinși sau învingători! Problema care se pune astăzi este că trebuie să împiedicăm distrugerea vieții pe planeta noastră, să asigurăm supraviețuirea popoarelor, a oamenilor. Iată de ce problema luptei împotriva armelor nucleare, necesitatea încetării oricăror experiențe nucleare trebuie să stea în centrul activității — și va sta în centrul activității partidului și statului nostru.

Vă trebui să acționăm și să întărim solidaritatea și colaborarea cu toate popoarele și statele lumii pentru a obține încetarea înarmării nucleare, oprirea experimentelor nucleare, eliminarea armelor nucleare cu răză medie de acțiune din Europa și trecerea la eliminarea tuturor armelor nucleare din lume.

Sintem, totodată, pentru dezarmarea convențională — și am și acționat, unilateral, în această direcție.

Ne pronunțăm, în general, pentru o abordare nouă a relațiilor dintre toate națiunile lumii, pentru a se renunța la desăvîrșire la calea forței, la amenințarea cu forța, la amestecul în treburile altor state. Considerăm că va trebui să nu preocupăm nici un efort pentru a ne aduce contribuția la soluționarea acestor probleme fundamentale care preocupă astăzi întreaga omenire.

Nu mă mai refer la alte aspecte ale vieții internaționale. Am menționat numai pericolul armelor nucleare pentru că el reprezintă astăzi problema fundamentală pentru întreaga omenire, deci și pentru poporul nostru, și trebuie să facem totul pentru a asigura existența lumii, a popoarelor, a oamenilor! Aceasta este problema fundamentală care se pune astăzi în fața întregii omeniri!

Sintem ferm hotărâți să acționăm în continuare și să contribuim la soluționarea tuturor problemelor, pe principiile egalității, respectului suveranității și neamestecului în treburile interne.

Avem ferma încredere că popoarele dispun de forța necesară — acționînd într-o unitate mai bună, mai puternică — să determine o schimbare a situației internaționale, să asigure triumful păcii, al rațiunii, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta aceasta! (Urale și aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu — pace!” „Dezarmare — pace!” „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”)

În încheiere, aș dori să-mi exprim convingerea că dezbaterile care au avut loc în plenarele consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, dezbaterile în primul rând a problemelor privind dezvoltarea patriei noastre și îndeplinirea programelor pe acest an și pe întregul cincinal, precum și pozițiile adoptate față de unele probleme de relații mai generale vor contribui la mai buna înțelegere a necesității perfecționării și îmbunătățirii întregii noastre activități, vor determina ca toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, ca întregul nostru popor să acționeze în așa fel încît să încheiem acest an cu rezultate cit mai bune.

Îmi exprim convingerea că fiecare dintre cei prezenți aici va acționa — în colectivul său și în domeniul său de muncă — în spiritul general al programelor și planurilor de dezvoltare economico-socială, al politicii interne și externe a patriei noastre, al politicii științifice, ideologice a partidului nostru.

Cu această convingere, vă urez succes în întreaga activitate! Urez colectivelor de oameni ai muncii unde vă desfășurați activitatea, tuturor oamenilor muncii din patria noastră multă sănătate și ferice! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.” „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu, România — Stima noastră și mîndria!”). Într-o atmosferă de mare însuflețire și puternică unitate în jurul partidului, toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovacionează îndelung, minute în șir, pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Dar noi, uniți în orice vreme, Am fost, vom fi biruitori

Publicăm în paginile care urmează luările de cuvânt în cadrul dezbaterilor recente ședințe comune
a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană

Argumente de necontestat despre justetea și împlinirile politicii românești

Cuvintul tovarășului
RAB ȘTEFAN

Mult iubite și stimate
tovarășe secretar general,
Stimate tovarășe și sti-
mați tovarăși,

Plenara noastră se desfășoară în atmosfera de puternică emulație creatoare în care toți oamenii muncii acționează cu energie, strîns uniți în jurul partidului, al dumneavoastră, mult iubite tovarășe secretar general, pentru împlinirea în cele mai bune condiții a însușeștii obiective ale istoricului Congres al XIII-lea.

Consiliul nostru, organism reprezentativ și consultativ, integrat organic în structura de instituții create din inițiativa dumneavoastră, genial străteg revoluționar al României contemporane, care oferă cadrul larg al manifestării celei mai autentice democrații, al participării întregului popor la elaborarea și împlinirea hotărârilor privind mersul nostru ferm înainte pe calea socialismului și comunismului, este chemat să evalueze contribuția pe care o aducem la mobilizarea oamenilor muncii la împlinirea sarcinilor dezvoltării economico-sociale, la dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, să stabilească noi măsuri pentru realizarea exemplară a planului pe acest an și pe întregul cincinal.

Mobilizatoarele obiective ce ne stau în față în această etapă, calitativ nouă, a revoluției socialiste își găsesc temelii solide în realizările remarcabile ale primului an al actualului cincinal, în moderna bază tehnico-materială creată în perioada cea mai fertilă a istoriei noastre, cea pe care, în semn de ales omagiu adus strălucitului om politic și înțeleptului nostru cirmaci revoluționar, poporul întreg o numește „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

În această glorioasă epocă, județul Covasna, în care trăiesc și muncesc, uniți în gânduri, idealuri și fapte, oameni ai muncii români și maghiari, a cunoscut o înflorire la care nici n-am fi putut visa niciodată, efect al politicii de repartizare armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, formulată de dumneavoastră, mult iubite tovarășe secretar general, încă la înnoitorul Congres al IX-lea al partidului, piatră de hotăr în devenirea României moderne.

Aplicarea acestei orientări, de amplă perspectivă și cu profunde semnificații umaniste, pe care cu clarviziunea dumneavoastră științifică ați inclus-o în strategia complexă a fâuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintării României spre comunism, a avut ca efect racordarea județului Covasna, ca și a altor zone ale țării lăstate, înainte vreme, la periferia dezvoltării economice, la înalte ritmurile industrializării socialiste. Este edificator în acest sens faptul că statul nostru socialist a alocat, în perioadă care a trecut din anul 1965, peste 25 miliarde lei pentru dezvoltarea județului Covasna, imbinând, în dirijarea investițiilor, criteriile de eficiență economică cu

cele de echitate socialistă.

Ca urmare s-au creat puternice și moderne platforme industriale la Sfântu Gheorghe, Tîrgu Secuiesc și Intorsura Buzăului, s-au construit mari unități industriale în celelalte orașe și într-o serie de comune ale județului. Pe această bază, producția industrială a sporit, în medie, pe an, cu 11,5 la sută, ritm superior mediei pe țară și a celui înregistrat de majoritatea județelor. Agricultură județului a cunoscut, la rîndul ei, datorită investițiilor, mecanizării și chimizării, o dezvoltare impetuoasă. La principalele culturi, recoltele au fost în 1986 mai mari decît în anul 1965 cu 60 la sută la grâu, cu 65 la sută la cartofi și cu 150 la sută la sfecla-de-zahăr. Progrese însemnate am înregistrat și în zootehnie, pentru a cărei dezvoltare județul Covasna dispune de condiții dintre cele mai propice, obținînd și un titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare”, primul decernat pentru cel mai bun spor de greutate la creșterea taurinelor.

Prin împlinirea unui vast program de investiții, în anii care au trecut de la istoricului Congres al IX-lea al partidului, în județul Covasna s-au creat aproape 50.000 noi locuri de muncă, în special în domeniile purtătoare de progres tehnic, care implică o calificare înaltă și retribuții pe măsură, asigurîndu-se astfel o valorificare optimă a forței de muncă.

Sînt realități care atestă, cu puterea faptelor, că în ceea ce privește drepturile omului partidul nostru a abordat într-un chip original problemele esențiale și le-a rezolvat strălucit, asigurînd temelurile economice ale exercitării reale a drepturilor egale conferite tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate. Prin aceasta, județul Covasna oferă, ca și celelalte județe în care, alături de români, trăiesc și oameni ai muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, un argument de necontestat al modului magistral în care partidul nostru, sub înțeleapta dumneavoastră conducere, a rezolvat, pe deplin și pentru totdeauna, pe baza principiilor socialismului științific, problema națională.

Dezvoltarea economică rapidă a atras după sine creșterea la fel de puternică a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Veniturile provenite din retribuție au crescut de aproape cinci ori. S-au ridicat blocuri de locuințe cu peste 31.000 apartamente, școli noi însumînd sute de clase, grădinițe cu mii de locuri, edificii social-culturale și lucrări de artă monumentală. Astăzi, fiecare al patrulea locuitor învață. În cadrul Festivalului național „Cîntarea României” — minunată ctitorie a epocii ce vă poartă numele — activează mii de formații de creatori și interpreți amatori, cu zeci de mii de participanți, cultivînd tradițiile populare progresiste comune, tocmai acele tradiții a căror dispariție o deplîng

acei fătarnici calomniatori care nu cunosc sau nu vor să ia cunoștință de realitățile românești.

Marile noastre realizări din toate domeniile dovedesc că partidul nostru nu s-a mulțumit doar să proclame principiile egalității și echității, ci a asigurat, înainte de toate, condițiile materiale pentru împlinirea efectivă a acestora. Acest mod, cu adevărat democratic și etic de rezolvare a problemei naționale, strălucit validat de realitățile noastre, care a condus la afirmarea comunității efective de interese a membrilor societății, fără deosebire de naționalitate, reprezintă, alături de celelalte mărețe împliniri istorice din viața economică, social-politică și cultural-artistică una din grandioasele realizări ale „Epocii Nicolae Ceaușescu”.

Iată de ce ne umple de indignare persistența și amplificarea unor încercări de denaturare și denigrare a acestor realități. Cu cît sînt mai mari realizările noastre, cu atît se învenineză clevetitorii de aiurea, de mai departe sau de mai aproape, care nu se pot împăca cu adevărul, care reiau în termeni mai vechi sau mai noi idei naționaliste și revanșarde, condamnate definitiv de istorie. Este cu atît mai de mirare că asemenea tentative de denigrare a realităților, de falsificare grosolană a istoriei își fac loc chiar într-o țară socialistă vecină, R.P. Ungară. Ne indignează în mod cel mai profund afirmațiile pe care le fac diverse personalități politice din Ungaria cu privire la situația naționalității maghiare din România, modul condamnat în care se permite publicarea unor lucrări prin care se falsifică în mod grosolan istoria mult milenară a țării noastre. Oare au uitat atît de repede propagatorii neadevărului dureroasele învățăminte ale istoriei nu prea îndepărtate, consecințele dramatice, care au costat foarte multe vieți omenești, ale sovînismului, irenditismului, ale urii de rasă? Nu, în nici un caz nu va putea cădea toată lumea în această greșală fatală a orbirii politice de a deveni partizanii învrăbirii populare. Dar nici nu vom admite în nici un fel știrbirea înaltelor noastre valori politice și morale, pentru care au luptat, pînă la jertfa supremă, generații de patrioți români. De pe această poziție de principialitate revoluționară, singura cu adevărat umanistă, respingem cu toată hotărîrea orice încercare, ori de unde ar veni, de propagare a tezelor revizioniste și reacționare, în flagrantă contradicție cu adevărul și cu atît mai mult falsificarea istoriei și a valorilor noastre. Asemenea încercări nu fac decît să slujească cercurile imperiale, reacționare, caută să învrăjbească popoarele, în contradicție cu aspirațiile lor supreme de pace, prietenie și colaborare între națiuni.

Invităm pe cei care ne copleșesc cu sfaturi sau încercări să ne dea lecții să vină să ne viziteze țara. Județul Covasna, ca să vadă cum arată materializată, și nu doar declarată, adevărata egalitate a tuturor celor ce muncesc și trăiesc pe aceste străvechi meleaguri. Va constata această realitate, cu adinci rădăcini în lupta comună de secole a românilor și secuiilor, marcată de mari evenimente istorice, ca cele de pe vremea lui Mihai Viteazul, a lui Gheorghe Doja, ca cele din 1848, după cum va constata și unitatea de gând și de faptă a tuturor oamenilor muncii, români

și secui, din județul Covasna, care văd, asemenea întregului popor, întruchiparea aspirațiilor lor de progres și civilizație tocmai în politica Partidului Comunist Român, promovată cu strălucire de cel mai de seamă fiu al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Această unitate de gând și simțire a oamenilor muncii se manifestă în patriotismul revoluționar cu care a acționat și acționează pentru împlinirea politicilor partidului, a obiectivelor dezvoltării economico-sociale.

Vă asigur, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, că, animați de cele mai alese sentimente de neajmunită dragoste și profundă recunoștință pentru neobosită activitate teoretică și practică pe care o desfășurați pentru înflorirea tuturor localită-

ților, pentru progresul și prosperitatea întregului nostru popor, oamenii muncii din județul Covasna vor face totul pentru îndeplinirea hotărîrilor istoricului Congres al XIII-lea al partidului, pentru a întâmpina cu rezultate de seamă Conferința Națională a partidului, pentru a-și spori neîncetat contribuția la propășirea scumpei noastre patrii comune, România socialistă. Vă rog să-mi permiteți să folosesc și acest prilej pentru a vă adresa, dumneavoastră, mult iubite tovarășe secretar general, mult stimatei tovarășe academician doctor inginer Elena Ceaușescu, în numele tuturor locuitorilor județului Covasna, cele mai călduroase urări de multă sănătate și putere de muncă, spre binele și fericirea națiunii noastre socialiste.

porului român și a naționalităților conlocuitoare, este sortită unui lamentabil eșec.

Iată de ce este cu totul de neînțeles și provoacă o profundă nedumerire și indignare în țara noastră faptul că unele personalități politice și mijloace de informare în masă din țara vecină, Republica Populară Ungară, continuă să sfideze adevărul istoric, să facă aprecieri și referiri tendențioase, denigratoare cu privire la situația generală din România, la politica ei internă și externă. Asemenea aprecieri, precum și numeroase așa-zise lucrări de istoric conțin neadevăruri și falsuri ce reeditează unele dintre cele mai reacționare teze de pe vremea regimului fascist al lui Horthy. Condamnînd asemenea manifestări pseudostiințifice, răuvoitoare, în totală contradicție cu normele și principiile de relații dintre țările socialiste, mi exprim convingerea că, în fața de răspundere și decizie vor înțelege gravitatea situației create și că vor acționa pentru încetarea oricăror forme de manifestare neprietenească și de calomnie la adresa României și a politicii sale, că este în interesul ambelor noastre popoare ca raporturile dintre noi să se dezvolte fără nici un amestec în treburile interne respectîndu-se suveranitatea și independența, dreptul fiecărui popor și stat de a-și rezolva propriile sale probleme.

Iată de ce trebuie să facem mai mult, pentru ca, prin intermediul revistei noastre, să contribuim la ridicarea pe trepte tot mai înalte a conștiinței socialiste, a sentimentelor patriotice, revoluționare, a solidarității socialiste internaționale. Toată presa noastră, indiferent de limba în care este scrisă, are obligația să aibă în vedere orice etapă istorică clarvăzătoare cuvinte pe care dumneavoastră, mult stimate tovarășe secretar general, le-ați rostit demonstrînd originala și clarvăzătoare concepție în problema națională: „Este în afară de orice discuție că această politică națională este o politică de deplină egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, da a asigura naționalităților conlocuitoare condiții egale cu oamenii muncii români, de a face ca, într-adevăr, toți cei ce muncesc din România să se simtă cetățeni cu aceleași drepturi și îndatoriri, care să poată să-și spună cuvîntul, fie în limba română, fie în limba maghiară, germană sau în limba pe care o înțeleg mai bine, asupra tuturor problemelor care privesc dezvoltarea societății noastre socialiste. Orice limbă am vorbi trebuie să vorbim însă într-un singur fel și anume: Totul pentru socialism, totul pentru popor, totul pentru patria noastră socialistă — Republica Socialistă România.”

Sînt conșins, mult stimate tovarășe secretar general, că pentru naționalitatea maghiară din România aceste cuvinte luminoase și singura cale a conviețuirii demne de urmat, pe această cale sîntem hotărîți să mergem, punînd în lumină eroicele fapte și probleme ale acestui timp socialist, ale acestei patrii și ale acestui pămînt, contribuînd la edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și la înaintarea României spre comunism, la ridicarea ei, liberă și demnă, pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație.

Orice încercare de dezbinare a unității noastre este sortită eșecului

Cuvintul tovarășului
RACZ GYÖZÖ

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,
Stimate tovarăși,

Plenara Consiliului Oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană are loc într-un moment istoric de o importanță cu totul deosebită pentru destinele întregii țări, ale tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, în care întregul popor, strîns unit în jurul partidului, al dumneavoastră, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, acționează cu hotărîre pentru împlinirea istoricelor documente ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, a tezelor, orientărilor și indicațiilor cuprinse în recentele cuvîntări rostite de dumneavoastră, menite să asigure continuarea dezvoltării vieții sociale și economice a întregii țări, a obiectivelor actualei etape de construcție a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

În calitate de redactorșef al unei reviste teoretice, care de la începutul anului 1930 s-a consacrat slujirii ideilor marxismului creator, strategiei și reacționare, în flagrantă contradicție cu adevărul și cu atît mai mult falsificarea istoriei și a valorilor noastre. Asemenea încercări nu fac decît să slujească cercurile imperiale, reacționare, caută să învrăjbească popoarele, în contradicție cu aspirațiile lor supreme de pace, prietenie și colaborare între națiuni.

pentru construcția celei mai drepte și demne orînduirii pe pămîntul scump al patriei, ceea ce a făcut posibilă nu numai neutralizarea tendințelor cosmopolite ce s-au manifestat în unele texte publicate în paginile revistei în primii ani ai existenței sale, dar a contribuit în mod hotărîtor la ridicarea acesteia în rîndul puținelor reviste marxiste de prestigiu din sud-estul Europei interbelice, care și-a apărut consecvent ideile în toate perioadele și cu toate influențele sau opreliștile istorice. Nu a fost deci deloc intimplător faptul că după Dictatul de la Viena, regimul horthyst a interzis, în septembrie 1940 apariția revistei, vîzînd în programul ei o ideologie potrivnică scopurilor sale naționaliste și sovîne.

Este evident că regimul horthyst nu a putut lerta revistei orientarea sa marxistă creatoare, nici politicii sa internaționalistă în care un loc central l-a ocupat lupta dusă cu o consecvență și cetezanță exemplare pentru întărirea prieteniei forțelor progresiste române și maghiare, exprimată atît de pregnant și în vestitul „Număr românesc” al revistei din februarie 1936, număr în care personalități progresiste de frunte ale vieții spirituale române și-au formulat ideile lor clarvăzătoare și solidaritatea cu lupta forțelor progresiste maghiare din România.

Noua serie a revistei, înființată în 1957, este o dovadă că se poate de elocventă a faptului că în România socialistă naționalitățile conlocuitoare, datorită politicii naționale consecvente, juste a Partidului Comunist Român, toți cetățenii țării se bucură de egale drepturi și au egale obligații.

Grija permanentă pe care dumneavoastră, mult stimate tovarășe secretar general, ați purtat-o și o purtați pentru soarta tuturor cetățenilor țării, indiferent de limba pe care o vorbesc, este o grăitoare dovadă a faptului că, deși viața ridică noi și noi probleme, orice încercare, de trezire a unor sentimente de dezbinare a prieteniei și frăției po-

Cu mindrie și demnitate de cetățeni și gospodari ai patriei

Cuvîntul tovarășului
ANTAL GEZA

Mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, Stimată tovarășe, stimați tovarășii,

Plenara comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană se integrează și semnifică o formă de manifestare proprie a politicii și democrației socialiste, revoluționare românești. Proprie prin faptul că ea se desfășoară și de astă dată în prezența marelui și strălucitului nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în contextul întâlnirilor de lucru sistematice pe care secretarul general al partidului și președintele Republicii le are practic cu toate categoriile de oameni ai muncii, în vederea cunoașterii nemijlocite a problemelor, a căutărilor și găsirii în comun a căilor și soluțiilor pe care le implică procesul revoluționar de dezvoltare și înfricte a patriei noastre, a împlinirii în cele mai bune condiții a planului pe anul 1987 și pe întregul cincinal, în condiții de eficiență și rentabilitate sporite.

Drumul parcurs de România în anii edificării socialismului cu deosebire după Congresul al IX-lea al partidului se evidențiază prin mari succese și împliniri în asigurarea unor condiții tot mai bune de muncă și viață pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate.

Dacă privim realitățile din jurul nostru, noile platforme industriale înălțate la Cluj-Napoca, Timișoara, Brașov, Arad, Tg. Mureș, în județul Harghita, în alte localități și județe în care trăiesc și cetățeni români de naționalitate maghiară, chipul nou, schimbat din temelii, al tuturor localităților și zonelor țării, amploarea fără precedent a construcțiilor de locuințe și social-culturale, avem argumente de netăgăduit că numai printr-o politică rațională, de amplasare armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, printr-un efort conștient al întregului popor consacrat dezvoltării, putem asigura continuă creștere a civilizației noastre socialiste, a bunăstării întregii societăți.

Însăși întreprinderea de matrice și piese forjate din Odorheul Secuiesc, unde lucrez, este rodul acestei politici profund umaniste, al cărei înțeles este sinteza dumneavoastră, mult iubite tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu.

Constituie pentru noi un motiv de aleasă mindrie patriotică faptul că oamenii muncii de naționalitate maghiară din România se regăsesc, prin munca și dăruirea lor, prin inițiativa, abnegația și spiritul de răspundere civică de care dau dovadă, în toate mărețele realizări pe care eroicul popor român le-a obținut în anii ce au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, perioadă de glorioasă împlinire socialiste ce poartă numele marelui și eminentului nostru conducător, „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

Noi, oamenii muncii români de naționalitate maghiară, ne facem o datorie de onoare, de inimă și de conștiință din a omagia, împreună cu întregul popor, și cu acest prilej, strălucita personalitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, marele patriot revoluționar, luptător neobosit pentru împlinirea aspirațiilor noastre, cel mai iubit fiu al națiunii române, de a sublinia rolul său hotărâtor în infaptuirea uriașelor transformări revoluționare pe care țara noastră le-a cunoscut în cei 22 de ani de când conduce destinele patriei, partidului și ale poporului, de a exprima sentimentele noastre de

dragoste fierbinte, înaltă prețuire și profundă recunoștință pentru activitatea sa eroică consacrată ridicării României pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

Vă raportează, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, că oamenii muncii din județul Harghita, animați de profunde sentimente patriotice, asemenea întregului nostru popor, printr-o mai bună organizare a producției și a muncii, prin valorificarea superioară a rezervelor de care dispun au depășit în anul 1986 planul producției-marfă industriale cu peste 268 milioane lei. În prezent, aplicând indicațiile și orientările dumneavoastră, mult iubite și stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, acționăm cu toată hotărârea, cu înaltă răspundere muncitorească pentru utilizarea gospodărească a capacităților de producție, încastrarea strictă în normele de consumuri materiale și energetice, pentru îmbunătățirea calității și ridicarea nivelului tehnic al producției, realizarea ritmică, zi de zi, a sarcinilor la export.

Mărețele realizări dobândite de poporul nostru sînt rodul minții și brațelor noastre, al trudei și inteligenței înfrățite, a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de care ne bucurăm împreună, în libertate și dreptate, cu mindrie și demnitate de cetățeni și gospodari ai scumpei noastre patrii, România socialistă.

Cunoscînd bine aceste realități pe care le trăim zi de zi, pe care noi le-am creat sub conducerea Partidului Comunist Român, cu atât mai mult sîntem indignați de propaganda denigratoare de peste hotare, care, în mod sistematic, încearcă să prezinte denaturat realizările din țările socialiste și, desigur, și din România, căutînd să semene sămînța discordiei, a sovietismului și naționalismului. Nu îi putem numi decît calomnatori pe toți cei ce încearcă să denigreze politica națională justă a partidului și statului nostru, să lovească în unitatea și prietenia frățească a oamenilor muncii din patria noastră. Oricine ar fi ei, le reamintim, cu demnitate și mindrie, că unitatea și frăția, prietenia și buna

Realitatea românească — o împlinire exemplară a drepturilor fundamentale ale omului

Cuvîntul tovarășului
BODA IOSIF

Mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, Stimați tovarășii,

Conștiința istoriei, raportarea lucidă la prezent, la spațiul social-spiritual în care trăiești și muncești constituie și va constitui mereu măsura, proba supremă a responsabilității omului față de propriul destin, față de destinul colectivității din care face parte.

Am certitudinea că gândurile și sentimentele mele, convingerile mele sînt în deplină concordanță cu ale tuturor celor care știu să privească adevărul în față și pentru care este evident ca lumina zilei, limpede ca apa izvoarelor, că, în România socialistă, condiția umană, respectul față de om și umanitate, libertatea și suveranitatea poporului, asigurarea tuturor condițiilor pentru împlinirea personalității indivi-

duale și colective au devenit, astăzi, valori supreme, confirmate și garantate de întreaga noastră realitate social-politică și spirituală.

Din această perspectivă, mi se pare absolut normală, în România noastră socialistă, problema națională — parte indestructibilă a revoluției și construcției socialiste — și-a găsit deplina ei rezolvare, în spiritul înaltelor principii ale umanismului, în spiritul tradiției istorice a poporului român, în spiritul coordonatelor teoretice ale materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific.

Este meritul istoric al partidului nostru, cu deosebire al eminentului său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu — de a cărui personalitate proeminentă, gândire cutezătoare și acțiuni temerare sînt legate cele mai mari

infaptuirii ale poporului român — de a fi asigurat deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex, religie sau alte criterii.

Noua înfățișare economico-socială și cultural-spirituală a țării, dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor și județelor, participarea neîngrădită la actul fundamental de conducere, cadrul instituțional, unic în felul său, al democrației muncitorești revoluționare, profundul democratism al sistemului de învățămînt, viața spirituală, a întregului popor, deci inclusiv a naționalităților conlocuitoare, respectul pentru tradiție, pentru obicei și limbă maternă sînt, pentru orice om de bună-credință, fapte de necontestat, care au forța de argument a adevărului, izbînzi pe care noi, toți fiii și fiicele acestui pămînt, le-am dobîndit, sînt înțeleapta și clarvăzătoare conducere a partidului, izbînzi pe care sintem hotărîți să le apărăm cu orice preț.

Rapoartele prezentate în cele două plene, intervențiile tovarășilor care și-au exprimat opiniile în acest cadru democratic au ilustrat cum nu se poate mai bine coordonatele definerii de viață și muncă ale marilor noastre familii socialiste. As putea, desigur, și eu să prezint aspecte concrete, exprimate în limbajul exact și convingător al cifrelor și statisticilor. Îmi place, însă, să cred că sentimentele și gândurile, rațiunea și judecata lucidă, credința într-o realitate și un ideal pot și trebuie să aibă aceeași forță de convingere.

Ceea ce aș vrea să vă spun în acest sens, stimați tovarășii, pornind de la ceea ce viața m-a învățat, este că, astăzi, în România, indiferent că muncești în întreprinderi sau pe ogoare, că dai admittere la liceu sau la facultate, că ești inginer, medic sau profesor, nu ești întrebare de naționalitate ai, care îți este limba maternă, singurele și adevăratele criterii de apreciere fiind valoarea și aptitudinile proprii, competența, pricepera, voința și dorința de a munci în cinste și demnitate, respectarea unor principii ferme de viață.

În ultimii ani, prin natura muncii mele de cadru universitar și cercetător științific, am avut posibilitatea de a studia, la fața locului, aspectele teoretice și practice ale abordării problemei naționale în multe țări, atît socialiste, cit și capitaliste din Europa. Am discutat îndelung cu specialiști, muncitori și țărani, studenți și elevi și pot și pe baza acestei experiențe să vă mărturisesc cu justificată mindrie patriotică, cu răspunderea pe care profesia mi-o impune că realitatea românească, din perspectivă națională, constituie o împlinire exemplară a drepturilor fundamentale ale omului și cetățeanului, a egalității sociale și naționale. Am înțeles, astfel, și mai bine cît adevăr și înaltă viziune umanistă cuprind cuvintele conducătorului partidului și statului nostru atunci cînd apreciază că ar fi bine dacă peste tot problema națională s-ar soluționa cel puțin la fel ca la noi.

Ceea ce, însă, pentru noi, cetățeni români, fără deosebire de naționalitate, a devenit obișnuit, normal, firesc — o dimensiune a vieții noastre de fiecare zi — se pare că devine tot mai neînțeleasă pentru unii care, fie că nu pot, fie că nu vor să vadă, să priceapă, să accepte lucrurile așa cum sînt.

De foarte multe ori nici măcar nu este vorba de o lipsă de informare sau capacitate de a înțelege, ci, dimpotrivă, de o evidentă strădanie de a escamota în mod flagrant adevărul, de a prezenta ceea ce este alb în negru și invers. Așa se întâmplă, în străinătate și, în special, în unele țări socialiste, apar o serie de lucrări, studii și articole în care, pe de o parte, sînt denaturate, denigrate și falsificate în mod grosolan momente și adevă-

Scrisoare din cîmpie

Calmă, cîmpia respiră prin orga de ninsori
Sub un covor de griu ca sub o Stea polară.
Chiar dacă o mai ține zăpada în strînsori,
La sud, înspre Danubiu, cîmpia-i tutelară.

În amfiteatre vaste, recolte seva-și mină
Prin rădăcini-artere ca un izvor de riu
Și sub macatură albă, o nevăzută mină
Țese pentru la vară cîmpiile de griu.

Peste păduri sihastre se-adună-n trepte zorii
Iluminînd privirea cu-n evantai țirziu,
Din aripi de cenușă încă nu bat cocorii,
Plutirea lor e-aproape, cîmpiile o știu.

Din germinări secrete, aici vor fi dovezi
Că înflorim ogorul de două mii de ani,
Și-n semnătura țării pe holde și livezi
E mina apăsată de veșnicii țărani.

Calmă precum lumina din înălțimi solare
Ce peste tupul iernii corola și-o desface
Cîmpia românească — statui în germinare —
Așteaptă rodul verii ca un mesaj de pace.

GEO CIOLCAN ■

ruri fundamentale ale istoriei poporului român, iar, pe de altă parte, tușul negru în care sînt conturate realitățile contemporane ale României exprimate, în mod evident, intenția de a eluda cu orice preț adevărul.

Ca cîtețean român de naționalitate maghiară, privesc cu mare mîhnire și indignare umană, comunistă, numărul crescînd de studii, articole, cărți și tratate, colecții de hărți și alte materiale didactice și propagandistice apărute în Republica Populară Ungară din care răzbat, deopotrivă, necunoașterea și falsificarea istoriei poporului român, reaua credință, insulta, atacul la integritatea teritorială a țării, poziții, manifestări care ne reamintesc practice și atitudini revizioniste și reacționare de pe vremea regimului fascist al lui Horthy. Pot să înțeleg diversitatea de opinii între persoane, între indivizi, indiferent de profesie pe care le-ar avea. Nu pot însă să înțeleg, nu pot și nu voi putea accepta vreodată, că om și ca profesor, denigrarea unui întreg popor, a poporului nostru, a istoriei și destinului său. Cum pot fi interpretate decît astfel o serie de teze postulate în cele trei volume despre „Istoria Transilvaniei”, apărute sub egida Academiei Ungare de Științe — anunțate ca eveniment editorial al anului 1986, în Republica Populară Ungară — lucrare coordonată de Kőpeczi Béla, ministrul culturii. Ce se spune, în esență, în cele aproximativ 2000 de pagini pe care eu unul le-am citit cu stupeoare? Că poporul român ar fi un popor, primitiv, de păstori nomazi, care s-ar fi infiltrat din sudul Dunării, mai întîi în Muntenia și Moldova și — v-aș ruga să fiți atenți la dată — abia din secolele XIII—XIV în Transilvania! Momentele cruciale din lupta poporului român pentru libertate și dreptate, pentru unitate și independență națională — care marchează devenirea sa precum o adevărată „Coloană infinită”, exprimate cu măiestrie de geniul lui Brăncuși — cum ar fi Unirea sub Mihai Vodă Viteazul, marile mișcări sociale și naționale de la 1784, 1821, 1848, momente de dreptate istorică ce a dus la desăvîrșirea statului național unitar român, la 1 Decembrie 1918, sînt, în mod vădit și deliberat, minimalizate, falsificate, goltite de conținutul și semnificația lor reală.

Prezentarea Tratatului de la Trianon, din 1920, care a consfințit, pe plan internațional, actul de voință democratică și plebiscitară a poporului român de la 1918, ca fiind un tratat imperialist, ce a dus la destrămarea „Ungariei milenare” și înfățișarea, în schimb, a odiosului Dictat fascist de la Viena, din 1940, ca un act de „dreptate istorică” sînt, de-a-cum, în mersul logic al lucrării de care este vorba, teze reacționare,

visuri iluzorii, expresie a nostalgiei pentru un trecut demult apus și condamnat de istorie, poziții perimate, pe care orice cetățean onest le respinge cu toată indignarea. Pentru că astfel de afirmații nefondate, nerealistice jignesc și denigrează în aceeași măsură poporul român ca și naționalitățile conlocuitoare.

Întrebările pe care mi le pun și pe care trebuie, cred, să ni le punem cu toții sînt cel puțin acestea: Ce argumente pot să stea la baza unor astfel de așa-zise demersuri științifice? Cui folosesc astfel de afirmații nu numai nedemonstrabile, dar grave, tendențioase și periculoase? Unu demonstrează, oare, asemenea lucrări — cărora se încearcă să li se confere o aureolă academică, științifică — întocmai ca și autorii lor o totală lipsă de probitate științifică, de etică profesională, de responsabilitate politică? Nu fac ele parte dintr-o campanie de calomniere a țării noastre, a trecutului și prezentului său? În mod categoric — da.

Am ferma convingere că preocupările dirijate ale unor astfel de autori nu slujesc interesele de bună vecinătate, conlucrarea și prietenia dintre popoare, nu slujesc păcii și progresului, pot aduce daune cauzate muncii și vieții înfrățite, în demnitate și libertate, a națiunii române și naționalităților conlocuitoare din patria noastră.

Pe noi, trecutul istoric, mai îndepărtat sau mai apropiat, al propriei noastre vetre strămoșești, ne-a învățat și ne-a cimentat convingerea că numai atunci cînd locuitorii și stăpînii de drept ai acestui pămînt — români, maghiari, germani și de alte naționalități — au fost uniți în muncă și luptă, numai atunci ei au putut să izbîndească în uriașul efort de obținere a independenței naționale și a dreptății sociale. Prietenia, frăția și unitatea constituie, pentru noi, o realitate pe care am dobîndit-o prin lupte și jertfe comune, prin angajare fermă și unită în muncă și gândire. Această realitate nu este scumpă tuturor și mai presus de orice.

În acest sens, cred că și nouă, membrilor consiliilor reunite aici, istoricilor, politologilor, publiciștilor, scriitorilor de naționalitate maghiară și germană din România, ne revine datoria de a afirma cu mai multă claritate realitățile, spiritul de dreptate și echitate în care trăim și muncim. De aceea consider că numeroasele reviste și publicații, cărțile editate în limbile maghiară și germană trebuie să prezinte mai convingător marile realizări ale poporului român în construcția socialismului, transformările revoluționare pe care le trăim, munca unită pe care o desfășurăm și, în același timp, să dea o ripostă mult mai fermă și

(Continuare în pag. 8)

(Urmare din pag. 7)

mai combativă tuturor acelor care se lansează în asertiuni neștiințifice, se mestecă în treburile noastre interne, denaturează trecutul și prezentul României, permițându-și totodată să ne dea „sfaturi” în politica internă care a fost, este și va rămâne întotdeauna atributul inalienabil al partidului și statului nostru.

Vă asigurăm, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, pre-

Pe ogorul frăției — rodul cel mai bogat

Cuvintul tovarășului
CZEGÉ ALEXANDRU

Mult iubite și stimate tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, Stimați tovarăși,

Plenara comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană constituie o nouă dovadă a profundului democratism al orinduirii noastre socialiste, a politicii înțelepte a partidului nostru, care asigură participarea egală a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății.

Vă rog să-mi permiteți să dau glas celor mai profunde sentimente de satisfacție și unanimă aprobare față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, promovată cu clarviziune de dumneavoastră, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al națiunii noastre, cititorul României socialiste moderne, mare și neobosit Erou al Păcii.

Doresc să folosesc acest prilej pentru a exprima aleasa prețuire tovarășei Elena Ceaușescu, om politic de seamă, savant de renume mondial, pentru contribuția adusă la progresul științei și culturii românești, la înfăptuirea idealurilor socialismului și comunismului în patria noastră comună, România socialistă.

Cooperatorii din Salonta — unde imi desfășor activitatea — asază cu mîndrie în rîndul realizărilor istorice înfăptuite în anii rodniciei de construcție socialistă, cu deosebire în perioada ce a urmat Congresului al IX-lea, și politica națională justă promovată de partidul nostru comunist.

Răspunzînd prin fapte de muncă grijii și sprijinului pe care partidul și statul nostru, personal dumneavoastră, tovarășe secretar general, o purtați dezvoltării neîntrerupte a patriei — și în acest context agriculturii — cooperatorii din Salonta au obținut în primul an al actualului cincinal producții pe măsura obiectivelor prevăzute de Congresul al XIII-lea al partidului. Este pentru noi o deosebită cinste să fi fost onorați cu înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare” pentru producția de 8 073 kg grâu și de 22 103 kg norimb la hectar.

Asemenea producții ce realizează ca și rezultatele din zootehnie ne-au permis să livrăm la fondul de stat aproape 30 000 tone cereale, precum și produse animale în valoare de peste 80 milioane lei.

Aplicînd cu consecvență noul mecanism economic-financiar, am obținut și în anul precedent beneficii de 21 milioane lei, aproape de două ori și jumătate mai mult decît cele planificate.

Cînd ați fost prima oară la noi, mult stimate tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, în urmă cu mai bine de două decenii, în Salonta erau trei cooperative agricole. Ne-ați îndemnat să ne unim forțele. Am urmat sfatul dumneavoastră. Am înțeles încă o dată că unirea forțelor, că munca înfrățită fac puterea. Dezvoltarea prio-

ședințe al Republicii Socialiste România, că veți găsi în oamenii muncii români de naționalitate maghiară din țara noastră, deopotrivă cu întregul popor român, cetățeni onești și loiali, devotați patriei și partidului, cauzei socialismului și păcii, că, la fel ca de atîtea ori în trecut, chemarea țării, chemarea dumneavoastră vor găsi întotdeauna în gîndurile, sentimentele, munca și faptele noastre răspunsul comunist, patriotic: Prezent sub flamura glorioasă a nostru partid!

de realitățile istoriei și ale prezentului și, ca să mă exprim în spiritul gîndirii noastre țărănești, deși poate unii dintre ei cred că știu ce fac, în realitate nu fac decît să compromită adevărurile scumpe tuturor oamenilor cinstiți și drepti. Căci ce altceva s-ar putea spune despre amestecul în viața noastră, despre încercările de a învrăjbi și dezbina, de a atenta la ce avem mai de preț, noi toți, cei ce trăim pe pămîntul drag nouă, tuturor, al patriei scumpe, România socialistă? Noi toți, cei care, urmînd ceea ce ne-a învățat prețios lecția comună de luptă a înaintașilor, am deprins definitiv și trainic să vorbim limba comună a muncii și frăției, a egalității și demnității socialiste.

Tuturor celor ce, în orice formă, îndrăznesc să se amestece în problemele noastre, în munca și viața noastră, le spunem și le putem dovedi oricînd că avem cele mai largi posibilități de afirmare, datorită politicii profund umaniste promovate de partidul nostru comunist, personal de dumneavoastră, mult stimate tovarășe secretar general, pentru binele și fericirea întregului nostru popor.

Urmînd cu fermitate această politică, ne angajăm să acționăm, în spiritul indicațiilor formulate și la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., în deplină unitate, ca un popor mîndru de viața și realizările sale, cu toate forțele, pentru a întîmpina Conferința Națională a Partidului cu noi realizări, avînd convingerea nestrămutată că faptele de muncă sint cel mai ales omagiu pe care-l aducem patriei comune — România socialistă — partidului nostru glorios, dumneavoastră, mult iubite tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu.

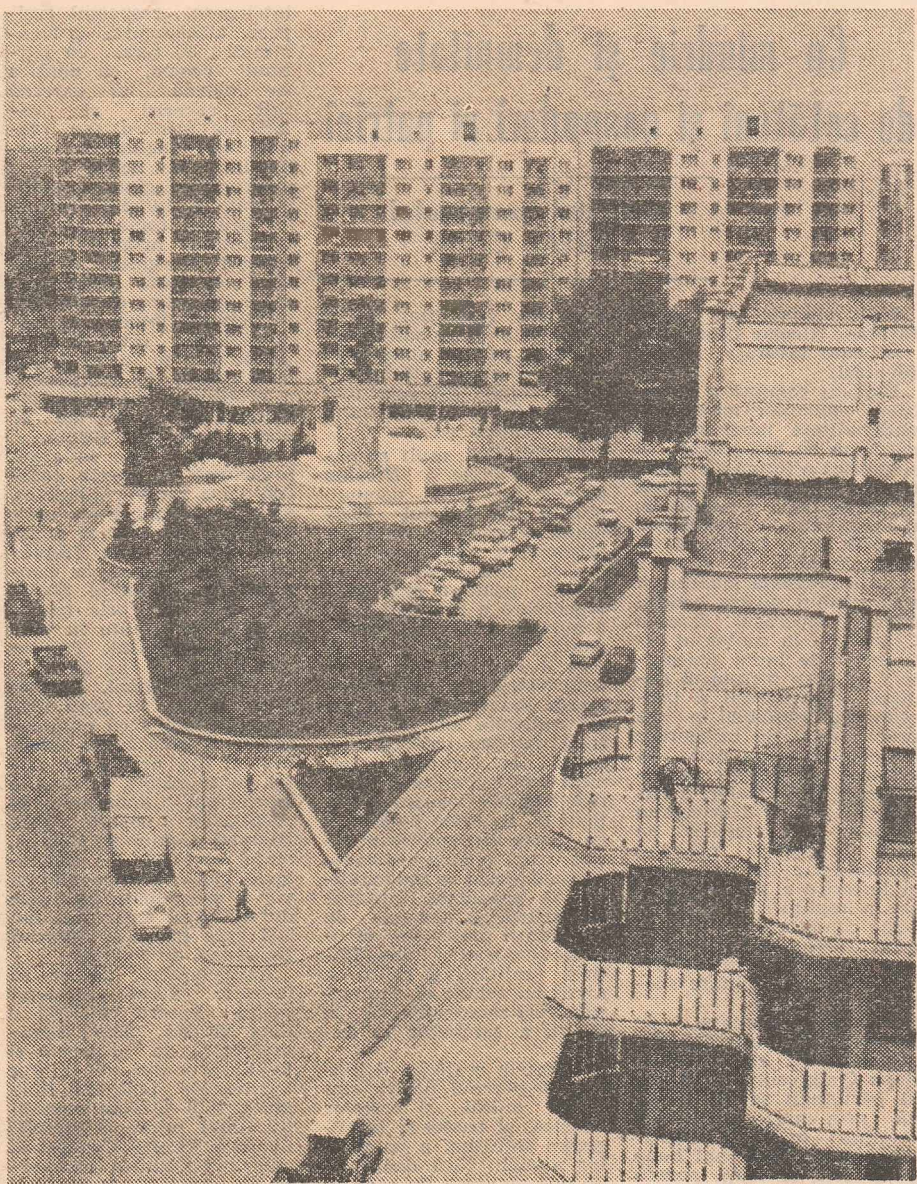
Infrățiți în gînduri, infrățiți în fapte

Cuvintul tovarășului
WILLI HEINZ

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, Stimați tovarăși,

Largul democratism al orinduirii noastre socialiste își găsește o vie expresie în originalul sistem instituționalizat în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, care asigură participarea activă a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a țării, la conducerea întregii vieți economico-sociale și politice. În acest cadru, înființarea Consiliilor naționalităților, organisme proprii, cu caracter consultativ și reprezentativ, componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, se înscrie ca o creație originală a partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, menită să asigure participarea activă a maselor de oameni ai muncii de diferite naționalități la dezvoltarea economiei și culturii, la conducerea treburilor politice și obștești, cit și la acțiunile concrete de rezolvare a problemelor specifice populațiilor respective.

Avînd loc în climatul de puternică angajare revoluționară a întregului popor pentru realizarea exemplară a sarcinilor de plan pe acest an și pe întregul cincinal, plenara noastră ne oferă prilejul ca, în spiritul orientărilor și indicațiilor formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recentele ședințe ale Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. să stabilim măsuri și căi de acțiune cât mai eficiente pentru înfăptuirea neabătută a istoricelor hotărîri ale Congresului al XIII-lea, a Programului de făurire a

Aparamente noi, confortabile, la fel de spațioase pentru toți locuitorii orașului Gheorghieni

Acum din totalul populației, 32 la sută sînt tineri pînă la 18 ani și înregistrăm pe anul 1986 o natalitate de 18,4 la mie.

Prin munca lor unită, locuitorii comunei au reușit să apropie tot mai mult condițiile noastre de viață de cele ale orașelor. Avem apă potabilă în case, dispunem de un centru cultural din care fac parte, pe lângă lăcașurile tradiționale, o mare expoziție permanentă de istorie și arheologie, expoziție de arhitectură și designer, de viticultură, de arte plastice și altele. Cu tinerii și pentru tinerii din comună, am creat baze de agrement, ca ștrandul comunal, baia termală cu bazine acoperite și cu două saune, o microfermă, un frumos club de cîlărie, precum și alte spații în care își pot petrece timpul liber în mod agreabil și folositor.

Urmare a bune funcționări a cabinetului comunal pentru promovarea progresului tehnic, am reușit să punem în valoare o serie de resurse locale, printre care apa geotermală, care este folosită la încălzirea spațiilor de producție, școli și în tratamentul balnear. Din apa geotermală separăm cu bune rezultate gazele, pe care le utilizăm la brutăria comunală, la debitarea metalelor în locul folosirii carburului și la o instalație simplă, realizată în regie proprie, pentru fabricarea sucurilor naturale pasteurizate.

M-am oprit mai mult asupra acestor aspecte, pentru a zugrăvi imaginea nouă a unui dintre satele românești în care trăiesc și muncesc laolaltă cetățeni români de diferite naționalități, infrățiți în aspirațiile lor de progres și bunăstare, participanți activi la construirea societății socialiste pe pămîntul României. Toate acestea dezmint categoric versiunile fanteziste și răuvoitoare ale cercurilor reacționare despre o așa-zisă limitare a drepturilor cetățenilor pe criterii naționale. De altfel, privind numai în sala în care se desfășoară dezbaterile consiliilor noastre, forme democratice de afirmare plenară a oamenilor muncii români de naționalitate maghiară și germană, vedem laolaltă munci-

tori, agricultori, profesori, profesori universitari, cercetători și oameni de știință, artiști, redactori-șefi de publicații, cetățeni români de diferite naționalități, personalități apreciate și respectate în egală măsură cu toți ceilalți tovarăși de muncă români sau de alte naționalități. Viața demonstrează prin argumentul faptelor că toți cei ce-și iubesc pămîntul natal, fără deosebire de naționalitate, se bucură astăzi, în patria noastră, România socialistă, de cele mai bune condiții de afirmare socială.

Este surprinzător și regretabil faptul că se susține de către unele cercuri și personalități politice și științifice, din unele țări vecine, teza incompatibilității cu concepția revoluționară, materialist științifică, după care de problemele naționalităților dintr-o țară sau alta trebuie să se ocupe partide sau guverne din alte țări. Asemenea poziții se realizează în mod obiectiv calomniilor susținute de cercurile imperialiste, țintesc practic să lovească în unitatea oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate din țările socialiste, aduc un grav prejudiciu cauzei prieteniei și colaborării dintre statele noastre.

De aceea respingem din nou cu fermitate tezele care încearcă să teoretizeze dreptul de amestec în treburile interne ale altor țări, pretențiile nejustificate pe care le ridică purtătorii lor.

Avînd convingerea că tot ceea ce este fundamental pentru noi se află în acest univers al patriei noastre socialiste, pe care o putem compara cu un mare șantier al progresului în continuă amplificare, asemenea întregului popor, și noi, cetățenii români de naționalitate germană, ne-am însușit în toată profunzimea sa îndemnul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a ne face, fiecare, datoria la cel mai înalt nivel, în fiecare dintre locurile unde trăim și muncim. În acest spirit, ne angajăm să facem în continuare totul, ca cetățeni demni, respectați și devotați ai României socialiste, să muncim exemplar pentru înfăptuirea sarcinilor încredințate.

punind in valoare intreaga noastra putere de munca, pentru realizarea marfetelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea

al partidului, pentru a ne aduce din plin contributia la continua prosperitate a patriei noastre — România socialistă.

Posibilități neîngrădite, afirmare deplină

Cuvîntul tovarășei
BIRTA IRINA

Mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu. Stimată tovarășe și stimată tovarăși,

Vă rog să-mi permiteți să dau expresie, în numele tuturor oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități din județul Arad, al puternicului colectiv muncitoresc de la Întreprinderea Textilă, odată cu omagiul nostru fierbinte, celor mai alese sentimente de stimă, înaltă prețuire și recunoștință față de dumneavoastră, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele erou între eroii neamului, ctitor și conducător de țară nouă, ale cărui gândire novatoare și clocotitoare activitate revoluționară a generat cea mai luminoasă și glorioasă perioadă din întreaga istorie multimilenară a patriei, epoca de aur inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

Exprim, totodată, sentimentele noastre de dragoste, grațitudine și aleasă considerație față de tovarășa Elena Ceaușescu, militant de frunte al partidului și statului, savant de largă recunoaștere internațională, care aduce o remarcabilă contribuție la dezvoltarea științei, învățămîntului și culturii, la înflorirea continuă a României socialiste.

Anii de cînd în fruntea partidului și a poporului vă aflați dumneavoastră, mult stimată tovarășe secretar general, au fost pentru județul Arad, ca pentru întreaga țară, anii unor mărețe împliniri revoluționare în toate domeniile vieții economico-sociale. Ca urmare a înfăptuirii politicii științifice a partidului și statului nostru, în ultimele două decenii au fost date în funcțiune noi și moderne capacități productive și obiective social-culturale, care au schimbat radical înfățișarea meleagurilor noastre, viața tuturor locuitorilor județului. Producția industrială a crescut comparativ cu anul 1965 de aproape 4 ori, în condițiile dezvoltării prioritare a ramurilor de vîrf, de înaltă tehnicitate. Creșteri substanțiale am realizat și în ceea ce privește producția agricolă, fapt ce a situat Aradul și multe din unitățile sale agricole pe locuri

frunțase în întrecerea socialistă, fiind distinse cu înalte titluri și ordine ale Republicii Socialiste România.

Trăim, firește, sentimente de înaltă mîndrie patriotică pentru succesele obținute de județul nostru, în care se regăsește și aportul oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități de la Întreprinderea Textilă Arad. Colectivul nostru muncitoresc, acționînd în spiritul indicațiilor și orientărilor dumneavoastră, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, a obținut an de an însemnate succese în creșterea și modernizarea producției, în ridicarea eficienței economice. Trebuie să arătăm însă, în spirit autocritic, că rezultatele noastre nu se situează încă la nivelul cerințelor actualei etape, ale posibilităților de care dispunem.

Vă încredințăm, mult stimată tovarășe secretar general, că vom acționa cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea unei adevărate revoluții în modul de gândire și acțiune al oamenilor muncii, afirmarea puternică a spiritului revoluționar, de ordine și răspundere, pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor de plan pe acest an hotărîtor al cincinalului.

Sintem pe deplin conștienți că numai acționînd în acest fel vom asigura multiplicarea și valorificarea superioară a condițiilor de muncă și existență care au fost create în anii socialismului, cu deosebire după Congresul al IX-lea al partidului, pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate.

După cum este bine cunoscut, întemeiate pe concepția științifică, vizionară, a secretarului general al partidului, realizările politicii de dezvoltare intensă și amplasare rațională, armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, perfecționarea continuă a sistemului democrației muncitorești revoluționare, înflorirea științei și culturii, au asigurat soluționarea justă, științifică a problemei naționale, afirmarea deplină a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea unităților, a întregii vieți economico-sociale, dreptul

la muncă, educație, la existență liberă și demnă. Aceste realități se regăsește întru totul și în întreprinderea noastră, ca și pe întreg cuprinsul județului și al țării, oamenii muncii români de naționalitate maghiară beneficiînd din plin de avantajele democrației muncitorești, participînd activ la conducerea, în frățească unitate cu oamenii muncii români și de alte naționalități, ca adevărați proprietari, producători și beneficiari ai roadelor muncii lor. Aceasta confirmă cu strălucire adevărul că în patria noastră, Republica Socialistă România, socialismul se construiește cu poporul, pentru întregul popor.

Toate aceste realizări, făurite cu inima, mintea și brațele noastre, unitatea frățească a tuturor oamenilor muncii din România socialistă constituie realități de netăgăduit, care spulberă calomniile dușmanilor socialismului, născocirile răuvoitoare ale cercurilor reacționare de peste hotare.

Acestor atacuri odioase li se alătură, din păcate, declarațiile unor persoane oficiale, numeroase emisiuni de radio și televiziune, articole de presă ori cîntîc din R.P. Ungară, care denigrează realitățile noastre, propagă minciuni veninoase cu privire la situația

cetățenilor români de naționalitate maghiară, picură otrava nationalismului și șovinismului prin susținerea unor teze preluate din arsenalul fostelor clase exploatoare din Ungaria, al regimului fascist al lui Horthy.

Clasa muncitoare din România, educată de partid în spiritul glorioaselor tradiții revoluționare, al frăției muncitorilor fără deosebire de naționalitate, condamnă și respinge cu fermitate orice concepții șovine, reacționare.

Nici un om cinstit, căruia îi sînt scumpe adevărul și dreptatea, care prețuiește marea valoare umanistă a prieteniei între popoare, nu poate să nu condamne și să nu respingă cu indignare asemenea fapte nedemne, care urmăresc să semene vrajbă și neîncredere între națiuni, făcînd jocul forțelor reacționare, imperialiste, al adepților revizionismului și revanșismului.

În încheiere, vă rog să-mi permiteți să dau glas atașamentului deplin al tuturor oamenilor muncii din județul Arad, fără deosebire de naționalitate, la politica internă și externă a partidului și statului nostru, angajamentului patriotic de a face totul pentru înălțarea României socialiste pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

Cultura adevărată este cultura înaltelor valori umaniste

Cuvîntul tovarășului
HEGEDUȘ LADISLAU

Mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu. Stimată tovarășe, stimată tovarăși,

Mobilizarea conștiinței, profund angajată a tuturor energiilor umane și materiale de care dispune patria noastră socialistă reprezintă în acest timp al înfăptuirii fără precedent din istoria României, o atribuție de cea mai mare importanță a celor pentru care prelucrarea neprețuitei energii umane constituie înseși obiectul și vocația menirii și existenței lor.

Ideea călăuzitoare, ideetortă izvorită din profunda dragoste și încredere în conștiința devotamentului și capacitățile de creație ale poporului, formulată în expresii de excepțională putere de pătrundere de către secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, călăuzește strălucit întreaga activitate în acest domeniu fundamental al formării conștiinței înaintate,

al modelării unui om nou, în care să se imbine armonios capacitățile morale și spirituale, patriotismul, spiritul civic și competența profesională, gândirea și acțiunea îndrăzneată, dar și profunda responsabilitate.

Secretarul general al partidului nostru reafirmă permanent înalta sa apreciere la adresa oamenilor minunați ai acestei țări pentru care nu există cuvîntul nu se poate și ale căror capacități, pe deplin dovedite în înfăptuirea întregii construcții socialiste de azi, constituie chezașia transpunerii în fapt a marilor planuri de viitor, conținute în documentele Congresului al XIII-lea al partidului, pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor actualului cincinal al revoluției științifice și tehnice, al noii revoluții agrare și al eficienței economice superioare.

Această încredere se bazează pe înaltele calități de omie, inteligență, talent, forță de creație cu care sînt inzestrați și ve

care le-au dovedit din moși-strămoși oamenii acestor meleaguri, dar ne onorează și pe noi, cei care slujim în sfera educației și culturii, o educație ce trebuie să acționeze permanent, în larg orizont, urmărind evoluția fiecărei individualități, de la vîrstele fragede pînă la maturitate. Și într-adevăr, de la instituția școlară, trecînd prin școala muncii, în care se oțelesc caracterele, se ascut inteligența și competența, în care se afirmă și mai puternic sentimentul patriotismului înflăcărat, al colaborării și înțelegerii între popoare, urmînd înalta școală a partidului — pe tot traseul complexei acțiuni de educație revoluționară, crezul de înaltă omie al încrederii în popor, în binele și frumosul din oameni, exprimat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, se materializează într-o vastă și neîntreruptă acțiune constructiv-umană.

Pentru oricine se apleacă, pătruns de respect pentru adevăr asupra istoriei acestei minunate și străvechi vetre de civilizație, asupra semnificației esențiale a unor fapte de civilizație și cultură, apare cu limpezime că marea majoritate a poporului, oamenii acestor locuri, fără deosebire de naționalitate careia îi aparțineau, erau stăpîniți de aceeași dragoste pentru meleagurile natale, de dorința de a-și făuri prin muncă liberă o viață mai înfloritoare, de pasiunea pentru frumos. Chemările la vrajbă și dezbinare, căci din nefericire au existat și asemenea îndemnuri, au pornit doar din rîndurile unei minorități arogante care-și apăra privilegiile, ale unor pături reacționare, ele neresuind să trezească ecouri în rîndurile maselor, căci acestea erau legate prin sentimente de solidaritate în lupta pentru instituirea unor relații sociale mai drepte.

Adevărații oameni de cultură au fost dintotdeauna purtătorii de cuvînt ai simțămîntelor populare de dragoste și omie, dînd glas în scrierile lor, indiferent de limba în care au fost redactate, ca și în limbajul universal al muzicii și picturii, admirative față de acest iubit pămînt natal, înțelegerii și respectului pentru oameni, pentru cultura și obiceiurile specifice, pentru vrednicie și talent. Iar torța acestor străvechi și nobile simțăminte și gânduri se înalță astăzi, cu strălucire, sub cerul senin al socialismului, simbolizînd înfrățirea, încrederea, deplina egalitate în drepturi, lupta unită pentru o viață mai bună.

Un exemplu cultural din nenumărate altele: cite orașe ale lumii se pot lăuda, asemenea Timișoarei, că valorile lor culturale se pot exprima simultan, pe deplin liber în patru limbi diferite, atît pe scenele teatrelor, în ziare și publicații periodice, precum și în cărți? Iar exemple similare oferă și alte localități din țară.

Corolarul pe plan cultural al acestei politici de egalitate deplină, de stimulare a personalității creatoare a talentelor, de înflorire a unei culturi originale, profund angajate în promovarea nobilelor idei ale socialismului și comunismului, de asigurare a accesului deplin al întregului popor la făurirea și însușirea culturii îl constituie, fără îndoială, Festivalul național „Cîntarea României”. Permiteți-mi cu acest prilej să omagiez strălucita gândire umanistă care a instituit festivalul fără precedent în istoria țării, să-mi mărturisesc încă o dată cel mai profund respect, aleasă stimă și dragoste, întreaga admirație față de cel care și-a dedicat viața fericirii și prosperității acestui popor, secretarul general al partidului, președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Permiteți-mi, totodată, să exprim cele mai alese și respectuoase mulțumiri tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului

Național al Științei și Învățămîntului, pentru îndrumarea cu înaltă competență și sprijinul permanent acordat activității de creație științifică și artistică, muncii politico-educative și culturale desfășurate de organele și instituțiile de cultură.

Este pe deplin limpede acum, la încheierea fazei de masă a celei de-a șasea ediții a acestei mărețe manifestări, care a adus, în calitate de creatori și interpreți, în cluburi, în case de cultură și cămine culturale, pe scene și în sălile de expoziții, milioane și milioane de oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, că acest grandios festival exprimă cu pregnanță înflorirea culturii României contemporane. De aceea consider oportun să adăugăm cunoscutei caracterizări dată „Cîntării României” ca festival al muncii și creației libere, să adăugăm deci și ideea de înfrățire, de unitate — festival al muncii, creației libere și înfrățite, festival al unității de nezdruclinat a întregului popor în jurul partidului, al secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. E o realitate incontestabilă ce atestă excepționala principialitate socialistă a politicii naționale înfăptuite în România.

Iată de ce considerăm că fiind anacronice și de-a dreptul răuvoitoare acțiunile propagandiste situate sub semnul așa-zisei „apărări a drepturilor omului” strădaniile lamentabile ale unor indivizi și cercuri dubioase care, orbii de propriile lor himere, încearcă, pînă și în diferite foruri internaționale, să defăimeze, să mistifice istoria și, recurgînd la arsenalul unei ideologii pe care omie ar fi trebuit s-o îngroape demult, presară iar ura și învrăjbierea între popoare, dînd astfel apă la moară ideilor revanșarde, revizioniste, naționaliste și șovine, ațîțitorilor la război, la confruntări armate. Și mai surprinzătoare este apariția în străinătate, chiar în unele țări socialiste vecine, mai recent în Ungaria, a unor lucrări și studii în care adevărurile științifice despre istoria României sînt denigrate și falsificate, căuțînd să se acrediteze ideea că aria de formare a poporului român s-ar situa undeva în sudul Balcanilor, sugerîndu-se că alții ar avea drepturi asupra părții de nord-vest a țării, lucrări în care românii sînt omiși din Transilvania sau chiar din Moldova și Muntenia. Se exprimă, așadar, nostalgia după marile imperii, constituite prin jaf și agresiune și menținute prin forța baionetelor, poziție care caută să ațîțe spiritele și să tulbure liniștea oamenilor muncii de diferite naționalități înfrățite de secole pe pămîntul scump al patriei noastre. Cu atît mai puțin se justifică faptul că asemenea lucrări poartă girul unor înalte academii, al unor oameni de cultură, miniștri chiar — ale căror aspirații ar trebui să se îndrepte spre slujirea adevărului și umanismului, a unor idealuri de prietenie, colaborare și bună înțelegere, sentimente care animă în fond popoarele vecine și prietene. Nu restringerea contactelor, nu debitatea de calomni, nu însinuarea și amestecul în treburile interne este calea dezvoltării colaborării și întăririi frăției dintre țările socialiste. Dacă vrem ca omie să trăiască în tihnă, dacă vrem ca planeta aceasta atît de zburciată să nu se spulbere în neant, să nu permitem nimănui să scoremonească în cenușa metodelor de tristă amintire ci să apelăm la faptele frumoase, pilduitoare ale înaintașilor, care îndeamnă la muncă pașnică, la prietenie, frăție, colaborare, la pace.

Există în gândirea românească, la toate popoare-mânească, la toate popoare-

(Continuare în pag. 10)

Chiar dacă nu totul arată ca în „Neckermann”, soții Wagner se simt bine și mulțumiți în casa lor din Bunești Brașovului. Despre viața lor și a consătenilor, români și germani, din această așezare, un reportaj în numărul viitor al revistei.

(Urmare din pag. 9)

rele, cred, zicale precum „Fă-ți ordine în propria-ti ograda înainte de a huli curtea vecinului” sau „Vezi paiul din ochiul altuia, dar nu vezi birna din ochiul tau”. Firește, țara noastră nu este o insulă în mijlocul unui ocean și n-a fost prin urmare ferită de urmările crizelor economice mondiale sau europene și, deci, nici de urmările crizei energetice și de anumite materii prime, după cum în procesul construcției socialiste au existat și la noi lipsuri, neajunsuri, neîmpliniri. Dar așa cum a dovedit-o de-a-totdeauna ori pe parcursul istoriei, poporul nostru, având în frunte un partid încercat, Partidul Comunist Român, un conducător înțeles, un revoluționar vizionar, tovarășul Nicolae Ceaușescu, știe să-și rezolve singur problemele, fără sfaturile atotștiutoare ale altora.

În România, asigurarea drepturilor egale pentru toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, este evidentă nu numai în dezvoltarea economică, în accesul la cultură și pregătirea profesională, ci și în asigurarea participării, fără discriminare, la îndeplinirea actului de conducere în toate sectoarele din cadrul sistemului nostru democratic și organiza-

nismelor democratice existente în toate eşaloanele, de la consiliile oamenilor muncii din întreprinderi până la Marea Adunare Națională.

Știm, mult stimate tovarășe secretar general, că și în domeniul culturii și artei mai avem încă multe de făcut pentru a răspunde înaltelor dumneavoastră comandamente. Sintem conștienți de faptul că diversele genuri artistice rămân în continuare datoare realităților contemporane, exigențelor de ordin ideologic și politic, că trebuie să facem eforturi mai mari pentru legarea mai strânsă a activităților politico-educative și cultural-artistice de cerințele proprii fiecărui loc de muncă. Tocmai de aceea convingerile că, așa cum spunea poetul, „Viitor de aur țara noastră are”, îi adăugăm angajamentul nostru de conștiință, al activiștilor Consiliului Culturii și Educației Socialiste, al tuturor oamenilor de cultură și artă, fără deosebire de naționalitate, să facem totul pentru ca prin mijloacele culturii să ridicăm pe trepte mereu mai înalte nivelul de conștiință al poporului și prin aceasta să determinăm progresul tot mai puternic al scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

ea pretinde de la fiecare fiu al ei numai adevărul, numai munca egală și cinstită. Întâlnim în viața de zi cu zi mii de dovezi grăitoare în acest sens, una din ele fiind chiar literatura maghiară din România, care nu a beneficiat nicicând de posibilitățile de dezvoltare de care se bucură azi, nu a fost nicicând așa de bogată, diversă și variată cum a fost în acești mai bine de două decenii pe care le denumim cu legitimă mândrie patriotică „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

Ce poate fi mai grăitor pentru exprimarea în fapt concret a dreptului naționalității maghiare din România la dezvoltarea vieții sale spirituale, la cultivarea limbii, a culturii, a tradițiilor și obiceiurilor proprii, decît faptul că în România de azi funcționează 10 teatre în limba maghiară, se tipăresc numeroase publicații în această limbă, apar anual un mare număr de titluri de cărți aparținând scriitorilor români de naționalitate maghiară.

Tocmai de aceea noi, cetățenii devotați ai patriei noastre, ne opunem în modul cel mai categoric tuturor încercărilor diversioniste, revanșarde, venite din afară, din partea forțelor reacționare imperiale sau ale unor cercuri și personalități oficiale din Republica Populară Ungară, din partea tuturor celor care direct sau abil, indirect, însinuând încercă să pună la îndoială rezolvarea justă și definitivă a problemei naționale în România. Toți oamenii muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, condamna, în unanimitate, calomniile cercurilor revizioniste din exterior, menite să falsifice realitățile noastre și istoria poporului român. Sfidînd adevărul istoric în tratate, atlase, studii, reviste, presă și radio se fac eforturi pentru a se acredita ideea că, la venirea lor în Cimpia Panonică, triburile ungare ar fi găsit acolo, ca și în Transilvania, un spațiu al tuturor și al nimănui. Trebuie să aducem oare noi acestor „specialiști” aminte că în timpurile cînd populația migratoare ungro-finică s-a sedimentat în aria spațiului carpatic există o cultură și o civilizație autohtonă, o organizare statală puternică, de peste un mileniu, în măsură să opună o dirză rezistență penetrației ostilor ardădene? Este un adevăr de netăgăduit că românii au fost cei care din vechime au durat o civilizație temeinică în această parte a Europei și că de la ei au preluat valorile esențiale toți cei care în decursul vremurilor au venit în contact cu ei. Cum este posibil ca în „Istoria Transilvaniei”, apărută sub egida Academiei Ungare de Științe și coordonată de însuși ministrul culturii, să fie întinată, să fie profanată memoria unor personalități, conducători de țară și de oști români, cum au fost Ioan de Hunedoara, Mihai Viteazul, Avram Iancu și alții? Cui folosește profa-

Pe scena „Cintării României” își pot manifesta și afirma plenar talentele toți fiii patriei

narea memoriei acestor personalități care cu eroism până la sacrificiul suprem au luptat pentru eliberarea poporului român și, în același timp, unii dintre ei și pentru salvarea existenței poporului ungar?

Nu e greu să înțelegem că unele cercuri revanșarde, iredentiste și revizioniste, mai îndepărtate sau apropiate geografic, prin astfel de lucrări provocatoare pun la îndoială legitimitatea istorică a granițelor stabilite după cel de-al doilea război mondial, se situează, în realitate, pe pozițiile fostelor clase dominante din trecut, pe pozițiile horthysmului, care au cultivat vrajba și disprețul față de valorile altor popoare.

Poporul nostru nu a uitat nici o clipă durerea și jertfa de sine cu care a fost plătită în trecut învâlbirea oamenilor muncii, a popoarelor. Unitatea de graniță a poporului nostru este de nezdruccinat, pentru că inimile milioanei de oameni, inima noastră, a tuturor, aparține pe de-a-ntregul partidului nostru revoluționar. Partidul Comunist Român! Inima și faptele noastre cinstesc gloriosul nostru partid, poporul, ai cărei fii sintem, fără deosebire de naționalitate, iubita noastră patrie comună, România socialistă, aduc prinos de recunoștință citorului Românii moderne, marelui nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Permiteți-mi, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, să reamintesc în acest cadru solemn pentru toți fiii acestui pământ minunatele cuvinte-angajament care au fost rostite cu alita vibrație patriotică de dumneavoastră:

Dușmani de vor vroi să te sugrum, Cu brațul nostru te vom apăra, Vom face totul să trăiești în lume Egală — între popoare.

„Trăiască eroul de azi și de mâine al României, simbolul egalității noastre în drepturi, al vieții și unității noastre!”

„Trăiască Eroul păcii mondiale, tovarășul Nicolae Ceaușescu!”

eroii națiunii române, prominentă personalitate politică a lumii contemporane, de ale cărui gândire cutezătoare și activitate neobosită sint legate cele mai mărețe înfăptuiri din istoria patriei noastre, reprezintă pentru toți fiii țării, fără deosebire de naționalitate, un însuflețitor program în munca plină de entuziasm pusă în slujba progresului și propășirii României socialiste, a bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Asemenea tuturor cetățenilor patriei, locuitorii plaiurilor sibiene — români, germani și maghiari —, animați de comunitatea de interese și voință făurită în decursul a sute de ani de istorie de luptă comună pentru o viață mai bună pentru îndeplinirea idealurilor de dreptate socială, au desfășurat în anul trecut o activitate plină de abnegație pentru realizarea sarcinilor de plan în profil teritorial.

Raportez plenarei că în primul an al cincinalului industria sibiiană a realizat peste prevederi o producție-marfă în valoare de aproape 300 milioane lei, întregul spor fiind obținut prin creșterea productivității muncii. S-au asimilat 56 de tehnologii, ponderea produselor noi, modernizate, fiind de aproape 21 la sută față de 19,8 la sută cît s-a planificat. S-au realizat însemnate reduceri la cheltuielile totale și materiale. În agricultură — ramură de bază a economiei județului — lucrătorii ogoarelor sibiene au acționat cu mai multă răspundere pentru realizarea obiectivelor noii revoluții agrare, pentru făurirea unei agriculturi intensive, de mare randament, reușind să obțină cele mai mari producții de cereale, fructe și legume din istoria județului, paralel cu realizarea unor sporuri însemnate la toți indicatorii din zootehnie.

Cu înaltă răspundere s-a acționat și în domeniul pregătirii și perfecționării forței de muncă, un rol deosebit revenind, în acest context, învățămîntului de toate gradele. În județul Sibiu funcționează un mare număr de unități preșcolare și școlare cu limba de predare germană, în care sint cuprinși numeroși copii și elevi, ceea ce constituie o mărturie elocventă a politicii partidului și statului nostru privind dezvoltarea învățămîntului în limbile naționalităților conlocuitoare.

Raportez plenarei că în spiritul hotărîrilor primului Congres al Științei și Învățămîntului, al prevederilor Programului privind asigurarea forței de muncă și dezvoltarea învățămîntului, elaborat sub îndrumarea nemijlocită a tovarășei academiciene doctor în g i n e r Elena Ceaușescu, careia îi aducem și cu acest prilej omagiul nostru fierbinte, toate cadrele didactice din județul nostru au avut permanent în vedere că dezvoltarea intensivă a economiei, noua revoluție tehnico-științifică și agrară impun o nouă revoluție și în nivelul de formare a cadrelor, în modul lor de a gândi și acționa.

Prin grija partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cetățenii ro-

mâni de naționalitate germană beneficiază de condiții optime de dezvoltare a creației originale, în limba maternă, de promovare a valorilor culturale proprii. O expresie concludentă în acest sens o constituie și activitatea editorială, ziarele și alte publicații în limba germană, însăși revista „Forschungen”, căreia, încă din anul 1959, îi revine sarcina să valorifice, ca o publicație științifică periodică în limba germană, corceturile oamenilor de știință în domeniile istoriei, etnografiei, istoriei literare și al lingvisticii și să răspundă exigențelor cerute unui mesager al științei românești în străinătate.

Toate acestea demonstrează pe deplin libertatea de creație și exprimare caracteristică societății noastre socialiste. Viața de zi cu zi, realitatea de netăgăduit a mărețelor înfăptuiri ale societății noastre, la care cetățenii români de naționalitate germană își aduc o contribuție importantă, cadrul larg democratic care permite participarea tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, la elaborarea și fundamentarea hotărîrilor majore privind dezvoltarea României socialiste, reprezintă tot atâtea dovezi de netăgăduit ale justetei politicii naționale promovate de Partidul Comunist Român.

Vă rog să-mi permiteți, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, să reiau cuvintele rostite de unul dintre vorbitorii în plenara noastră de ieri: Ce s-ar fi întâmplat cu populația germană de aici dacă, prin absurd, Transilvania nu s-ar fi unit cu patria mamă în 1918 — unire la care sașii și șvabii și-au dat adevizul deplin.

Desigur că prin noianul de legi de deznationalizare, de maghiarizare forțată și-ar fi pierdut identitatea națională, așa cum s-a întâmplat cu mulți români care au căzut victimă a opresiunii ungare sau ar fi împărțit soarta sutelor de mii de evrei care în timpul dictaturii horthyste au fost deportați și exterminați în lagărele fasciste ale morții.

Iată de ce și noi, oamenii muncii de naționalitate germană, respingem cu fermitate tezele, ideile revanșarde, revizioniste-puse în circulație în unele studii, articole și alte lucrări de propagandă din R.P. Ungară, care falsifică în mod grosolan și trecutul istoric al naționalității noastre, jignind în acest fel nu numai poporul român, dar și oamenii muncii de naționalitate germană.

Vă asigurăm, mult iubite și stimate tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, că ne vom apleca și în viitor cu dragoste și respect asupra trecutului nostru istoric comun, ne vom însuși valorile morale din faptele de bărbăție ale prezentului eroic și vom rămîne credincioși crezului nostru politic fundamental, acela de a sluji cu dăruire idealurile sacre de progres material și spiritual al patriei noastre socialiste, libere și suverane, de pace și înțelegere cu toate popoarele lumii.

Istoria nu-i ajută pe cei care o falsifică

Cuvîntul tovarășului HAJDU GYÖZÖ

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, Stimate tovarășe, stimați tovarăși,

Este o mare onoare pentru mine să încep prin a-l omagia pe mult iubitul nostru conducător care, spre bucuria și fericirea noastră, a tuturor, este din nou prezent printre noi la această plenară comună. Il omagiez din adîncul inimii pe genialul conducător de partid și de stat, cîitorul României moderne, bărbatul viteaz și eroic, stegar al libertății și independenței naționale, erou al păcii, simbol al României de azi și de mâine, al egalității în drepturi și al frăției, legendar luptător revoluționar — tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Vă rog să-mi permiteți, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, ca, în calitatea mea de scriitor și om de presă, român de naționalitate maghiară, să vă mulțumesc pentru strălucita operă revoluționară de inestimabilă valoare, care va rămîne mereu vie în conștiința poporului român, cu care ați îmbogățit viața de zi cu zi a patriei noastre, pentru tot ceea ce ați făcut și faceți în interesul patriei și poporului nostru, pentru a rămîne uniți în cuget și-n simțiri, pentru fericirea tuturor fiilor patriei noastre.

Limba maternă a fiecăruia dintre noi s-a înobilat în zilele noastre exprimînd idealuri noi și traducînd în fapt de viață reală aspirația de veacuri a poporului nostru, de libertate și independență deplină, redînd în română, maghiară sau germană aceiași dragoste de patrie, același atașament fierbinte pentru meleagurile străbune, pe care ne-am născut, trăim și vor trăi urmașii noștri.

Trebuie să recunoaștem însă că, dincolo de limba maternă a fiecăruia, există o limbă unică: hala de montaj, strungul, erubeta, șchela, macaraua, tractorul sau combina cunoscut o limbă comună — limba muncii, a competenței profesionale, a abnegației, disciplinei și eticii comuniste. Limba comună, a conștiinței socialiste și a patriotismului socialist, pe care, independent de apartenența națională și de graiul

moștenit de la mamele noastre, o afirmăm cu toții împreună. Aceasta e limba concepției revoluționare despre viața a partidului nostru pe care noi, scriitorii, trebuie să ne-o însușim mai bine, ca în anii care vin să realizăm opere pe măsura timpului revoluționar pe care-l trăim, a viitorului prefigurată în Programul partidului.

Dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați exprimat convingerea fermă a noastră, a tuturor, atunci cînd ați spus că pentru un scriitor nu poate exista o sarcină mai înălțătoare, mai sfîntă, decît slujirea partidului, a țării și poporului său, decît să scrie despre acei eroi ai vieții și muncii care transpun în viața unitatea și frăția noastră, mărețul vis al întregului popor, socialismul și comunismul. Avem datoria sfîntă ca pe viitor să reflectăm și mai profund în operele noastre sentimentul puternic, înălțător, care ne leagă pe noi toți de unica noastră patrie iubită, adevărată vatră a frăției, România socialistă, dînd glas unității de nezdruccinat a poporului nostru, răspunzînd din adîncul inimii cuvintelor dumneavoastră de neuitat, pe care le purtăm mereu în suflet:

„Din nou, tovarăși, să facem legămint, Uniți în vezi să fim în crez și-n gînd, Să apărăm uniți ce-avem mai sfînt: Poporul, comunismul!”

Aici și acum, mereu la locurile noastre de muncă, prin faptele noastre, rostim mereu acest legămint.

A devenit un adevăr cunoscut în întreaga lume că partidul nostru revoluționar, Partidul Comunist Român, a dat o justă rezolvare problemei naționale în patria noastră, în spiritul materialismului dialectic și istoric al socialismului științific. Ca un rezultat al acestei victorii istorice, România socialistă a devenit mama iubită a fiecăruia dintre noi, care-și iubeste cu aceeași dragoste nedrămuțată toți fiii, asigurînd egalitate deplină, în toate domeniile, tuturor oamenilor muncii, patrie care nu are nici privilegiați, nici fii vitregi, pentru că,

Mult stimate și iubite tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, Stimate tovarășe, stimați tovarăși,

Imi îndeplinesc cu deosebită mîndrie patriotică mandatul de inimă și conștiință de a aduce secretarului general al partidului și cu acest prilej un călduros și respectuos omagiu din partea oamenilor muncii de naționalitate germană din județul Sibiu, al colectivului revistei „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, al cărei crez politic

Prin efortul tuturor, spre fericirea tuturor

Cuvîntul tovarășului GERHARD KONNERTH

Mult stimate și iubite tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, Stimate tovarășe, stimați tovarăși,

fundamental izvorăște din conștiința apartenenței noastre la o naționalitate conlocuitoare care, de-a lungul veacurilor, a dăruit, împreună cu națiunea română, din granitul istoriei, România de azi, și care își împletește, în prezentul glorios al „Epocii Nicolae Ceaușescu”, hărnicia și patriotismul în cununa de lauri a României socialiste.

În acest climat de angajare revoluționară, orientările, tezele și îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, Erou între

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a făcut o vizită de lucru în județul Mehedinți

La începutul săptămânii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a făcut o vizită de lucru în județul Mehedinți. Vizita a fost consacrată examinării modului cum se îndeplinesc sarcinile de plan pe acest an, stabilirii de măsuri în vederea realizării integrale a obiectivelor actualului cincinal, ridicării întregii activități economice la cote superioare de calitate și de eficiență.

La Combinatul Chimic Drobeta-Turnu Severin, secretarul general al partidului a fost informat pe larg cu privire la stadiul realizării acestui important obiectiv de investiții, la situația la zi a lucrărilor, la acțiunile ce se întreprind pentru finalizarea și darea în exploatare a primelor capacități de producție. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a analizat situația concretă a fiecărei instalații, stadiul livrărilor utilajelor, perspectiva încheierii lucrărilor de construcții-montaj și s-a interesat îndeaproape de tehnologiile folosite de constructori și de montori. Criticând faptul că lucrările pe șantier nu se încadrează în graficele aprobate, secretarul general al partidului a cerut miniștrilor prezenți să ia neîntârziat măsurile ce se impun pentru punerea în funcțiune în cel mai scurt timp a obiectivelor prevăzute în cadrul primei etape de dezvoltare a combinatului. Referindu-se la tehnologiile de construcții și montaj prezentate, au fost apreciate pozitiv unele soluții folosite. În același timp, au fost criticate o serie de practici existente, îndeosebi la montaj, care sînt greoaie, presupun multă manoperă și nu asigură cea mai bună calitate. Pornind de la aceasta, s-a cerut specialiștilor să reexamineze de urgență soluțiile constructive pentru utilajul chimic. În continuare au fost analizate amplasamentul și metodele folosite pentru etapa următoare a Combinatului Chimic Drobeta-Turnu Severin. S-a arătat că la realizarea investițiilor din noua etapă vor fi aplicate soluții îmbunătățite, care permit reducerea lucrărilor de construcții-montaj, a suprafețelor de teren constructibile, a consumului de țevi și cabluri.

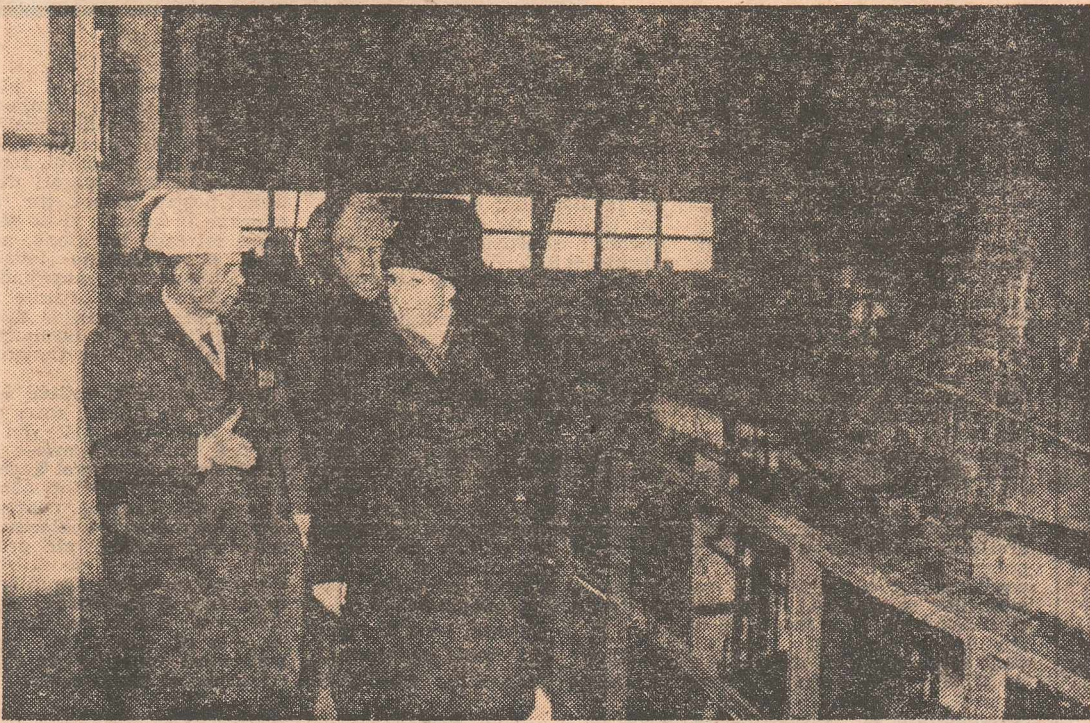
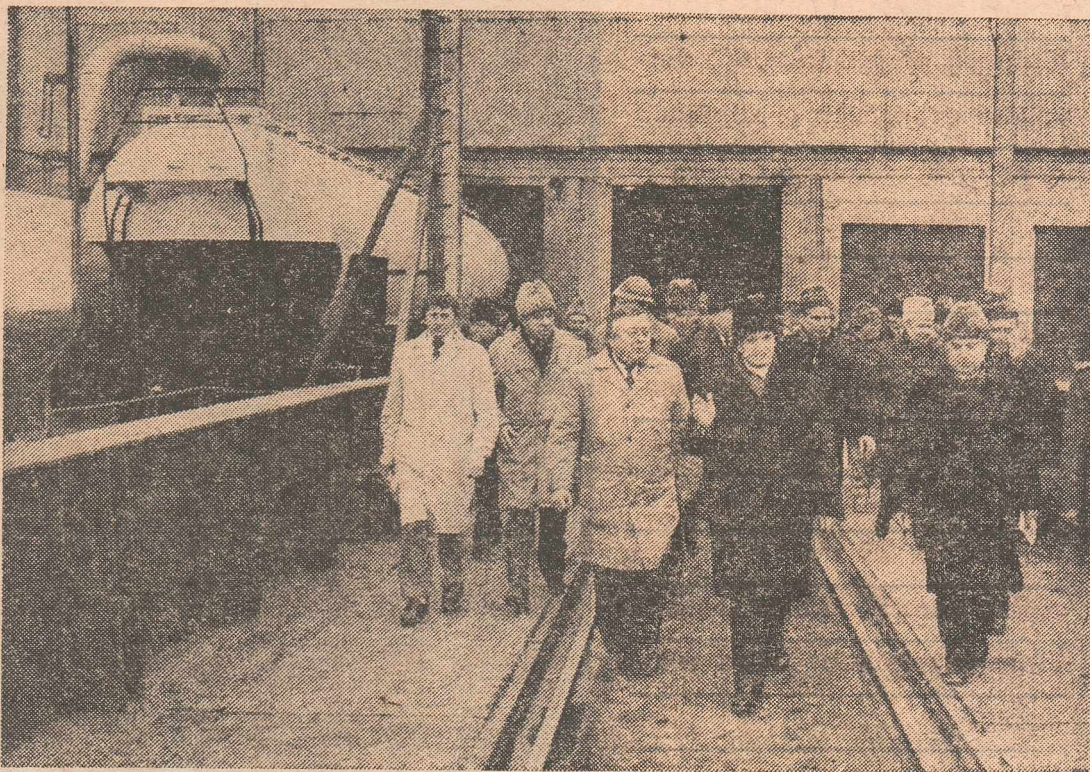
Un alt obiectiv al vizitei l-a constituit Centrala Electrică de Termoficare din municipiul Drobeta-Turnu Severin, unitate aflată în construcție, important obiectiv de investiții, unde a fost organizat și funcționează cu bune rezultate un șantier național al tineretului. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a ana-

lizat măsurile adoptate în vederea punerii în funcțiune la întreaga capacitate a centralei. Luînd cunoștință de principalii indicatori tehnico-economici ai unității, de modul cum funcționează primele capacități date în producție, secretarul general al partidului a criticat faptul că primele cazane puse în funcțiune nu au dat de la început randament la parametrii prevăzuți. Pornind de la importanța pe care această centrală o are în asigurarea funcționării corespunzătoare a combinatului chimic din apropiere, s-a cerut factorilor de răspundere să ia măsuri pentru a dimensiona capacitatea de producție a noului obiectiv în raport cu cerințele ivite. În același timp, avînd în vedere importanța realizării la termen a investiției, a funcționării ireproșabile a fiecărui agregat, s-a indicat forurilor de resort, să ia măsuri hotărîte pentru livrarea la termen a echipamentelor, pentru asigurarea cu personal de înaltă calificare a tuturor locurilor de muncă, detașînd în acest scop specialiști de la unitățile cu experiență.

În același municipiu au fost vizitate, în continuare, întreprinderea de Vagoane și Întreprinderea de Construcții Navale și Prelucrări la Cald (I.C.N.P.C.). În prima din ele, secretarul general al partidului a fost informat despre activitatea unității, subliniindu-se atenția deosebită pe care constructorii de vagoane de aici o acordă realizării sarcinilor la export. A fost evidențiat faptul că în ultimii ani, ca urmare a transpunerii în viață a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu privind modernizarea continuă a utilajelor, crearea prin forțe proprii a unor mașini de înaltă tehnicitate și productivitate, specialiștii au pus la punct o serie de procedee și agregate tehnologice care asigură produselor o calitate deosebită. La I.C.N.P.C., luînd cunoștință de activitatea muncitorilor și specialiștilor întreprinderii, secretarul general al partidului a cerut să se ia măsuri pentru creșterea productivității muncii, să se intensifice eforturile pentru creșterea producției destinate exportului.

Colectivele unităților vizitate au exprimat angajamentul ferm de a-și intensifica eforturile în vederea îndeplinirii și depășirii sarcinilor ce le revin în acest an și pe întregul cincinal, de a-și spori contribuția la îndeplinirea măreței opere de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

ION DUMBRĂVĂ ■

În satele care dorm sub ultimele zăpezi, niște oameni se trezesc înainte de zori. Se trezesc cînd încă e noapte, sar din somn la o clipă anume, intrată în sine, fie că-i iarnă, fie că-i vară. Își dau cu apă pe ochi, îmbracă ceva, își pun șubele și se precipită spre ulițe. Nu se bărbieresc. Se bărbieresc doar duminica. De citeva nopți, graba li-i și mai mare. S-a întimplat ceva în aceste nopți, ceva ce le-a fulgerat dintr-o dată somnul, făcîndu-le trezirea precoce, ascuțită și vie. La o clipă din noapte prin ei a trecut de-a dreptul, adînc, aproape carnal, nevăzutul hotăr care desparte iarna de primăvară. L-au simțit ca prin vis, cu bătaia fierbinte și alarmată a inimii, care-i leagă de toate mișcările cerului și ale pămîntului. Și care le-a spus că a venit primăvara înainte ca ei să vadă soarele, azvirlîndu-i din așternuturi, azvirlîndu-i în șube, apoi în ulițe. Iute, fraților, iute, haideți, că dă soarele peste noi, haideți să prindem din urmă ce mai e de prins! Din zece porți, cel puțin una are în față urme de om pe omătul ce se topește. Din casa aceea a ieșit în fugă un tractorist.

În halele S.M.A. Rm. Vilcea toți oamenii sînt la posturi înainte de ceasul șase. E un complex de hale moderne, fiecare cu rostul și cu profilul ei, rînduite ca pe schema unei fabrici. Se fac ultimele revizii și reparații la tractoarele și semănătoarele care, peste puțin, vor intra în brazdă. De fapt, la ceasul cînd apar aceste rînduri toate mașinile menite culturilor din „prima urgență” sînt gata de

înfruntarea cu primăvara. S-a lucrat, ne spune ing. Vasile Fira, directorul S.M.A.-ului, „în devans”, toată iarna s-a lucrat așa, după buna și dreapta socoată a proverbului cu sania și căruța, astfel ca nici o surpriză a vremii să nu-i ia pe om prin surprindere. Mașinile ostenite, abia mai suflînd (cînd mai suflau!) după grelele munci ale anului, au fost sute din timp pe rampele reparațiilor, demon-

la sută din reperatele tractoarelor, semănătoarelor, plugurilor, grapelor etc. au fost făcute din nou. O echipă specializată în recondiționări, condusă de maestrul Constantin Piloș și Constantin Brănzan și cuprînzînd meșteri mecanici de prima mîna, dublați de cei mai talentați mecanizatori, oameni ca Vasile Petrescu, Vasile Bărănguță, Gheorghe Mitea, Gheorghe Marin, Ion Răceanu, Mircea Tăna-

ajutorul mecanicilor de la atelier, dar vegheați aprig de ochii lui E, zice omul, „scula lui”, piinea lui, el din mîna n-o dă, sau, cînd o dă, îi stă ager pe-aproape, sare și pune mina cînd i se pare că mina altuia „n-o respectă”. Autocontrolul muncitorilor funcționează harnic și exigent pe toate fazele operațiilor. Iarna asta, Gheorghe Marin și-a petrecut mai toate zilele, ba și duminicile, printre

după fierul simbolic al Plugușorului, care ară în gheață. Deci oamenii, în acest anotimp, își iau concediile și se trag liniștit și frumos acasă. Nu toți. Unii rămîn în cîmp, la fertilizări, alții în S.M.A., la repararea mașinilor. Cînd reparațiile se îmbulzesc, cei plecați în concediu sînt rechemati. Și ei vin, părăsind sărbătorile din care abia de gustaseră ca musafiri. Vin și fără să fie chemați, cum a venit și Gheorghe Marin, cum au venit și alții, ca să-și vegheze cu strănicie scula și piinea.

Mai sînt apoi și cursurile de instruire profesională, care tot iarna se țin. Toți mecanizatorii vilcenii, ne spune ing. Alexandru Cirstea, directorul Trustului județean S.M.A., au fost cuprinși, începînd din ianuarie, în aceste cursuri, deschise spre toate alcătuirile muncii lor, de la repararea mașinilor la perfectarea lor funcționare în brazdă. Stadiul de azi al agriculturii noastre, pusă sub semnul ferm și exigent al noii revoluții agricole, pretinde — așa cum ne învață secretarul general al partidului, așa cum a subliniat-o, recent, la Consfătuirea cu activiștii de partid, cu președinții de C.U.A.S.C.-uri — un stadiu al cunoștințelor de o calitate superioară. Și, adăugă ing. Alexandru Cirstea, aceste îndemnuri ale conducătorului au căzut și aici, ca întotdeauna, ca și sămînța într-un ogor pregătit, apt să-o încorporeze structurilor sale.

Griul din Vilcea, frumos răsarit pe cîmpurile și pe dealurile zbicite de primele raze ale lui martie, se află în cele mai bune miini.

ILIE PURCARU ■

Cu zorul, înainte de zori

tate, spălate, testate, apoi s-au pus pe operații de chirurgie tehnică și estetică. Li s-au vindecat mădulele bolnave, li s-au făcut și transplanturi de mădule tinere. S-a bătut mult pe recondiționări, zice directorul Fira, fiindcă-i mai economic (și fiindcă piesele de schimb, vin ori nu vin...) s-a recondiționat pînă la blană, la saturație, unele piese au fost refăcute a doua, a treia, a patra oară, pînă cînd ai fi zis că din respectiva piesă, supusă ațitor succesive și excesive operații de corijare, n-o să se aleagă decît praful. Nu s-a ales, grație unor meșteri dedați la niște priceperi pe care nevoia le revelează și le ascute. Anul trecut, valoarea pieselor de schimb, a ansamblor și a subansamblor recondiționate la S.M.A. Rm. Vilcea a trecut de două milioane de lei. Iarna asta, cam vreo 80

se, a făcut nu o dată din noaptea zi, sub presiunea zilelor și a nopților care curgeau năvalnic spre primăvară. Au făcut-o însă cu grija rigorii maxime, a calității maxime, a tehnicității maxime, ambiția fiind, și reușindu-se în sută la sută din cazuri (!), ca mașina făcută din nou să fie chiar nouă, cu parametri de funcționare identici celor cu care au dăruit-o fabrica. N-a fost chiar simplu, firește, căci multe mașini, cum spuneam, abia mai suflau, ostenite de bătațiile anului și de înfruntarea cu „soluri grele”, cu argiloasele soluri ale ținutului, care tocesc brăzdare și rup cuțite ca pe nimica. Urcate pe rampele de revizii și reparații, mașinile astea arătau de parcă nu trecuseră prin campania unui an, ci a unui război de o sută.

Gheorghe Marin și-a reparat singur tractorul. Firește, și cu

mecanici. De fapt, îl întrebăm, cite duminici a muncit anul trecut, pînă-n iarnă? Nu le-a numărât, ne răspunde, cine-a stat să le numere?

Cînd se odihnesc acești oameni? Primăvara nu, vara nu, toamna nu, iarna... Nu se odihnesc, zice directorul Fira. Nu se odihnesc nici iarna. Adică unii din ei, de sărbătorile iernii, își iau concediile, legiuitele zile de dreaptă și sfîntă odihnă, căci, oricum, calendarul de munci și zile s-a desfrunzit, greul lui a rămas în urmă. Trebuie să se mai odihnească și cîmpul, și mașinile care l-au frămîntat, deci și omul. Chiar dacă ultimul, în concediu fiind, tot o să sară din somn la o clipă anume dintre noaptea și zori, trebuindu-i timp ca să înțeleagă că boabele care-i bat în geam nu sînt de griu, sînt doar fulgii, boabe sticloase azvirlite din cer

Femeile pot fi întinse astăzi pretutindeni, participând activ, în toate domeniile, alături de ceilalți oameni ai muncii, la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică și spirituală a țării, la realizarea tuturor obiectivelor stabilite pentru dezvoltarea României pe calea socialismului și comunismului.

Se poate spune, pe drept cuvânt, că nu există domeniu unde femeile să nu fie prezente în mod activ, că nu am fi putut obține aceste mărețe realizări fără participarea activă a temeilor.

NICOLAE CEAUȘESCU

8 martie, Ziua Femeii, sărbătoare internațională, în țara noastră, se impune inimii și cugetului nu numai prin solemnitatea momentului, ci, în egală măsură și prin vibranta retrospectivă a istoriei naționale contemporane. De-a lungul ultimilor peste două decenii, prin marea deschidere spre cunoaștere și adevăr inaugurată de Partidul Comunist Român, femeile din țara noastră s-au afirmat plenar ca participante active la întreaga viață socială aducând o contribuție uriașă la dezvoltarea economiei, științei, culturii, învățământului și educației tinerei generații. Sint roadele unei politici profund umaniste, izvorite din lupta și crezul Partidului Comunist Român, partid ce se identifică intrutotul cu gândurile și aspirațiile unui întreg popor, sint urmarea firească a noului statut social-politic, al măsurilor concretizate în fapte și litera legii, de asigurare a deplinei egalități și drepturi pentru toți cetățenii patriei. Situația și poziția femeii din țara noastră, afirmarea plenară a personalității ei, demonstrează prin puterea faptelor superioritatea democrației noastre socialiste, profund umanistă și socialistă pe care o construim.

Femeile reprezintă azi 39,4% din totalul personalului muncitor ce lucrează în diferite ramuri ale economiei, în industria republicană ponderea lor fiind de 38,8%. Vom nota apoi că participarea lor este ridicată nu numai în ramuri de tradiție, cum sint industria confecțiilor, ci și în ramuri noi, care au cunoscut o mare dezvoltare în ultimele două decenii: electronică, automatizare electrotehnică, chimie, construcții de mașini. În domeniul științei ponderea femeilor a crescut de la 32% în 1965 la 43,6% în prezent; în învățământ, cultură și artă, munca feminină deține peste 65% din totalul personalului ce-și desfășoară aici activitatea, iar în sectorul de ocrotire al sănătății ponderea este de 75,3%. În agricultură — cea de a doua ramură a economiei naționale — femeile sint în proporție de 23,2% iar în silvicultură de 22,7%. Impresionantă se dovedește și prezența femeilor ce dețin funcții politice sau de conducere în diferite întreprinderi sau instituții, participarea lor la actul decizional relevându-se la toate nivelele. Astfel în Marea Adunare Națională ponderea femeilor deputate este de 33,3%, iar în cadrul consiliilor populare femeile dețin un procent de 40%. Mai notăm că 34,2% dintre cadrele de conducere ce activează în toate sectoarele și domeniile vieții economice și sociale sint femei. În sfârșit mai amintim că peste

2300 femei dețin funcții de directori de întreprinderi și centrale industriale, că 360 au fost alese ca președinți de cooperative agricole de producție, că 114 ocupă posturi de conducere în învățământul superior și 10 au calitatea de academicieni și membri corespondenți ai Academiei R.S.R.

Sint toate acestea expresii semnificative ale unui context social-politic caracterizat de cel mai profund și autentic umanism, democrația muncitorească-revoluționară, care, prin structurile sale profund originale și izvorite din realitățile țării în actuala etapă de dezvoltare, asigură femeii, ca tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate, sex, vîrstă, exercitarea plenară a drepturilor și libertăților cetățenești, accesul nelimitat, în calitate de proprietari, producători și beneficiari ai avuției naționale, la elaborarea și adoptarea deciziilor, la conducerea întregii vieți politice și social-economice. Prezența femeilor, rolul lor

economico-sociale și pentru dragostea și înalta competență cu care orientează și îndrumă activitatea de formare și educare a tinerei generații, femeile din țara noastră alături de întregul nostru popor, țin să-și exprime în această zi de sărbătoare întreaga lor stimă, admirație și grațitudine tovarășei Elena Ceaușescu, angajindu-se să-și înzecească eforturile pentru îndeplinirea marilor dezerate prefigurate în documentele celui de al XIII-lea Congres al partidului.

Sint idealuri și opțiuni ferme acoperite prin fapte chiar și în aceste zile cînd femeile din țara noastră întimpină marea lor sărbătoare sub semnul angajării depline, alături de toți oamenii muncii din România, pentru îndeplinirea mărețelor obiective ale actualului cincinal, ale programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Ele sint hotărîte să facă totul pentru traducerea exemplară în viață a măsurilor și programelor pri-

fos și rămîne peste veacuri purtătoarea unor virtuți și datorii naturale, ea dă fiind din ființa ei, femeia mamă fiind izvorul veșnic al tineretii.

În cadrul politicii demografice politică pătrunsă de înalt umanism și răspundere pentru viitorul națiunii, partidul și statul nostru acordă o atenție deosebită întăririi familiei, ocrotirii mamei și copilului, sprijinind generos printr-un ansamblu de măsuri, materiale și morale, familiile cu mulți copii, femeile mame, veghind cu grijă părintească creșterea sănătoasă, vigoasă a tinerei generații. Aceste semnificative realități românești se inscriu și ele între multe alte temeuri pentru care femeile țării nutresc un statornic gînd de recunoștință față de partid față de secretarul său general în a cărui prestigioasă activitate pusă în slujba progresului patriei și fericirii omului — grația față de destinul femeii în societatea noastră, preocuparea pentru creșterea rolului ei sint permanent prezente.

să se afirme mai activ în eliberarea umanității de coșmarul războiului nuclear, a războiului în general, în numele rațiunii, al vietei, al liniștii copiilor și căminelor lor.

În consens cu supremul ideal al lumii contemporane, Consiliul Național al Femeilor, organizațiile de femei din țara noastră au dezvoltat și dezvoltă continuu legături și contacte cu organizațiile de femei din toate țările socialiste, din țările în curs de dezvoltare, cu organizații de femei din toate țările și continentele pentru unirea eforturilor tuturor popoarelor în lupta pentru progres economic și social, pentru independența și suveranitatea tuturor popoarelor, pentru triumful politicii de pace și destindere, de dezarmare, de întărire a încrederii, securității și colaborării între toate națiunile lumii. Tocmai de aceea aniversarea Zilei Internaționale a Femeii constituie, ca de fiecare dată, un prilej pentru reafirmarea solidarității și comuniunii de interese a femeilor de pretutindeni, de promovare a ideilor de pace, de bunăsiere și înțelegere, de recunoaștere a drepturilor lor legitime, de deplină egalitate cu toți semenii lumii, indiferent de rasă, sex sau naționalitate. În întreaga lume, cum bine se știe, politica de pace promovată de conducerea partidului și statului nostru, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, eminentă personalitate a contemporaneității, Erou al păcii — este privită pretutindeni cu îndreptățită încredere și speranță. O politică în fapte, nu în vorbe, concretizată între altele prin măsurile unilaterale de reducere a potențialului militar, hotărîre validată și prin votul milioanei de femei din România.

Cu gîndul la pace, la copiii noștri dragi, la viitorul luminos al patriei socialiste, femeile din țara noastră la sărbătoarea zilei de 8 Martie dau glas angajamentului și hotărîrilor ferme de a urma în continuare calea acțiunii, care nu poate fi alta decît cea a muncii, dăruirii, progresului, a dragostei de oameni și de țară, de totală opțiune față de politica înțeleaptă a Partidului Comunist Român în fruntea căruia se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul lubit și stimat, urmat cu devotament și încredere de întregul popor, fiu credincios al partidului, exemplu măreț de dăruire și abnegație în lupta pentru apărarea patriei, pentru liniștea și pacea planetei noastre.

TAMARA MARIA DOBRIN

Statutul femeii în România socialistă:

Reală egalitate, deplină demnitate

deosebit de important se relevă cu pregnanță în uriașul Front al Democrației și Unității Socialiste, activitatea lor, vastă și complexă și eficientă, contopindu-se, dobîndind semnificații și dimensiuni tot mai înalte în indestruștile unitate moral-politică a întregului popor, în furul încercatului și glorioșului său partid comunist, cheazășia tuturor izbînzilor noastre.

În cadrul acestui demers inovator permanent, femeile din România au drept strălucit exemplu viața și activitatea multilaterală a tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu intruchipare a virtuților tradiționale ale femeii române militant de frunte al partidului și statului, savant de renume mondial. Pentru întreaga sa activitate consacrată elaborării și îndeplinirii politice interne și externe a țării, pentru inestimabila sa contribuție la înflorirea științei, învățămîntului, artei și culturii, pentru grija deosebită pe care o poartă afirmării depline a femeilor din toate domeniile vie-

vind aplicarea și perfecționarea mecanismului economico-financiar, dezvoltarea intensivă și ridicarea calității întregii activități, sporirea productivității muncii, reducerea consumurilor materiale și de energie, realizarea exemplară a sarcinilor de export, sarcini ce impun deopotrivă investiție de inteligență, hărnicie, disciplină, ordine, mai bună gospodărire și valorificare a avuției naționale, promovarea în toate sferile de activitate a unui înalt spirit revoluționar, în consens cu indicațiile și recomandările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Creatoare de bunuri materiale în industrie și agricultură, prezența activă în atitea alte compartimente de muncă, făuritoare de noi și noi valori în cele mai avansate domenii ale științei și gîndirii, femeia a dovedit inepuizabila sa capacitate de a se afirma în toate sferile activității umane, dimensiunile personalității omului nou, liber și stăpîn pe destinele sale. Dar mai mult decît aceasta, ea a

Angajate puternic în amplul proces revoluționar de dezvoltare multilaterală a țării, în realizarea obiectivelor care vor situa patria pe un stadiu superior de civilizație și bunăstare, conștiente că marile programe pe care le îndeplinesc prin munca întregului popor sint indisociabile legate de pace, de asigurarea unui climat de înțelegere și cooperare în întreaga lume, femeile din România își afirmă cu putere adeziunea plenară la politica externă a partidului și statului nostru, dînd o înaltă apreciere și sprijinind cu cea mai fermă convingere eforturile neobosite ale secretarului general al partidului, președintele republicii, făuritorul inspirat al unui cuprinzător și complex program de pace, de securitate internațională.

Datorăm conducătorului partidului și statului nostru înflăcărată și amplă apreciere asupra rolului femeii în societatea contemporană ca puternică forță în lupta pentru pace, colaborare, înțelegere precum și încrederea că această uriașă forță a omenirii poate și trebuie

toate ctitoriile țării e și sufletul lor

Cu bucuria nouă a sedimentării impresiilor în timp, mi se conturează priviri, siluete, caractere...

...Iată-o pe Ana Cocor, se desprinde dintre mii de muncitoare de la Întreprinderea „Crinul”. Nefiresc, o detașez de ele citeva clipe, pentru că personalitatea ei s-a format alături de ele. A venit o tinăra sfoasă de la Școala profesională, a fost repartizată într-un colectiv și de acolo a parcurs toate etapele muncii, pentru ca azi să fie unul dintre cei mai respectați maștrii.

Ana Cocor, secretar al Comitetului de partid, este o colegă apreciată. Alături de directori își asumă răspunderile mari și grele ale unei întreprinderi care lucrează foarte mult pentru export.

Sutele de femei au sute de probleme... Le ascultă cu aceeași atenție, cu aceeași participare, cu aceeași căldură chiar cind Ana Cocor este pină peste cap copleșită de oboseală, de frământările ei și ale altora.

Niciodată nu lasă ceva început și uitat pe drum... Niciodată o muncitoare nu a rămas fără răspuns. Are o deviză: „Dacă a avut încredere în mine, trebuie să-i merit încrederea”. Și sute de femei au încredere în maistrul Ana Cocor.

...Într-o zi, cind la munte colțul ierbi spârgea sratul de zapadă, am urcat cu un ARO la Codlea. Am căutat-o pe Margareta Krauss, primărița de atunci, astăzi vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului Brașov. Oriunde ajungam mă loveam invariabil de același „a fost”. Fusesse la proaspăta brutărie care scotea prima șarjă de piine; trecuse pe la crescătoria de vaci pentru ca veterinarii să-i arate staulele refăcute; urcase pe schele să se convingă de temeinicia lucrului; se oprise la fabrica a cărei mobilă albă, e nelipsită din casele nordicilor, ca o permanentă speranță; numărase cu inginerul șef coșurile colorate cu lălele care plecau, de la sere, în citeva țări, printre care Olanda cea vestită pentru flori. Nu mai țin minte pe unde nu am căutat-o, rupsesem... „o pereche de pingele”, degeaba. Fără nici o speranță m-am oprit în fața casei Margaretei Krauss și am auzit un triumfător cîntec de leagăn, apoi un plîns întretăiat de sughițuri și o avalanșă de cuvinte tandre „scumpa, iubita, dulcea, comoara, schatze!” Am cunoscut-o pe Margareta Krauss lingă pătuțul fetiței ei, de numai citeva săptămîni, pe ea, autoritara, femeia deciziilor, prefăcută într-o mamă îndrăgostită, care-i pregătise primul sosît garderoba pentru cîțiva ani înainte. Așa o vîd pe Margareta Krauss ori de cite ori o întilnesc, fie ea într-o zi de audiențe, cind judecă, pe toate fețele, cu cel din fața ei o problemă incurcată.

...De cite ori am fost la Suceava, Sofia Vicoveanca nu era acasă. Dacă nu cînta într-un mare concert în America, atunci era într-un mic sat din Transilvania, tot într-un... mare concert, chiar dacă numai pentru 100 de cooperatori. Cum are

o zi neocupată de spectacole în loc să-și odinească vocea, să nu vorbească, să stea acasă cu băiatul și soțul, se urcă într-o rată înghețată, printre femei care-și povestesc viața, pină la prima stație, și pleacă unde a auzit că sînt citeva bătrîne care iubesc cîntecul. Le descoase, le pune să fredoneze, le imprimă și apoi trece cîntecul vechi în „laboratorul” Sofia Vicoveanca. Este modestă și înțeleaptă, are în vorbe și purtări cumînțenia țăranelui român. Dacă aș fi pictor mi-ar fi greu s-o prind în lumina adevărată fiindcă culorile închise, pe care și le-a ales pentru scenă, reliefindu-i sobrietatea și demnitatea, nu se potrivesc cu ale mele. Ce importantă are! E o mare artistă care a înțeles că valoarea și originalitatea ei stau în legătura cu pămîntul, iar principiul vaselor comunicante nu e doar o lecție de fizică pentru Sofia Vicoveanca.

...Sînt femei care dau interviuri, apar la televiziune, scriem despre ele în ziare. Sînt cunoscute la scară națională. Dar cele mai multe, își fac datoria, cu exemplar devotament în anonim, sînt cunoscute de cei cîțiva din jurul lor.

Florica Dogaru, activistă a

care parcă este o secțiune din Muzeul satului, și mi-a arătat decorațiile, premiile obținute la Festivalul național „Cîntarea României”, fotografiile din străinătate.

— Cine ar fi putut crede în copilăria mea nenorocită, cind mama nici nu avea cu ce să săreze amărîta noastră de ciorbă, că eu, Maria Spiridon, voi demonstra arta mea pină în America. Mulțumesc pentru zilele fericite pe care le trăiesc scumpului nostru conducător tovarășul Nicolae Ceaușescu, iubitei noastre tovarășe Elena Ceaușescu.

În casa țărăncii Maria Spiridon din Avrîg sînt toate semnele civilizației: baie cu apă caldă, televizor, frigider. Și mi-o amintesc, cu mulți ani în urmă, prima oară la București, cind semaforul își schimba culoarea iar ea nu trecea. Am filmat-o atunci impietrită de tumultul orașului, am filmat-o în ziua cind se urca-n avion, ca orice călător internațional, pentru lungul ei drum peste ocean.

Într-o cameră specială de la Avrîg este „partenerul” ei de o viață — războiul de țesut. Lucrează la el de la 7 ani. Cum știe să potrivească culorile, să insenineze firul negru de lină în țesătură nu este o taină.

profesiune, cu credință și înțelegere, de 20 de ani A trăit... minunea ca din rîndurile scenariului să iasă ființe ca noi, Tinerețea ei trece pe ecran, iar unii spectatori, la ieșire, se miră „ce ți-e și cu cinematografia! Dacă este un regizor, ce mai face regizorul secund?”

Are și el ce face!

...Cum și Fânica Georgescu are ce face, deși mai sînt 650 de femei, cu care împarte răspunderea vinzării de citeva milioane lei pe zi la „Cocor”.

Alternanțele de duritate și duioșie o caracterizează. Este necruțătoare dacă un inventar nu iese la leu, se topește toată cind un necaz de familie sau o boală ating pe una din colegele ei. Directoarea s-a format la școala adevărului și dreptății. Nu cunoaște jumătățile de măsură pentru greșeli. Intoleranța o cultivă cu grijă. Intoleranță față de lipsa de bunăvoință, intoleranță față de pierderea respectului, intoleranță față de smercherii, intoleranță față de lene, intoleranță cind te ai în vedere în primul rînd pe tine, intoleranță față de nesinceritate.

...Pe Clara Tamaș o cunoșteam după renumele artistei plastice, după premiile internaționale.

nevoie decît de un creion să recreeze lumea, s-o facă așa cum vrea ea.

...Poate că aceste rînduri vor fi citite și de Emilia Șora de la Universitatea din Timișoara. Am cunoscut-o în tren și nu am uitat-o. Cu un chip de adolescentă incîntătoare, deși trecută de prima, poate chiar și de a doua tinerețe, emana atîta sete de viață, atîta dăruire incît întreg compartimentul nu o pierdea din ochi. Tot timpul mi-a vorbit despre studenți, aș putea să-i descriu fără să-i cunosc, despre concursurile lor, despre lucrările științifice ale soțului, profesor la Politehnică, despre ginere care punea la punct o instalație incît să se știe, în orice moment, cine în Timișoara, încarcă năpermis rețeaua de electricitate. Era numai patos cind vorbea despre Universitatea din Timișoara, după părerea sa, cea mai frumoasă din România. O descria cu lux de amănunte, repetînd cit este de mulțumită că studenții își petrec tinerețea în aule spațioase, în condiții excepționale pentru dezvoltarea procesului de învățămînt. Cu un rucsac și echipament de alpinist încercat, a coborît din tren într-o stațiune de pe Valea Prahovei și a plecat să schizeze citeva zile în vîrf de munte. Întregul compartiment a condus-o cu privirea și regretul de a nu o însoți...

Cu bucurie nouă revăd însemnări care puse în serton ar căpătat, ca și vinul, țările... Cu un rid poate în plus, aceste femei sînt neschimbate, sînt aceleași energice, aceleași active, obligînd lumea să țină cont de ele.

...Am văzut ieri într-o florărie o scenă care m-a nduioșat și o felicit pe această cale pe mamă, care și-a crescut splendid băiatul. Nu știu cum o cheamă, l-am auzit numai pe puști șoptindu-i prietenului său că mama, cind vine de la fabrică și vede flori în casă se inseninează.

Și acum mica scenă din florărie. Cel doi băieți se uită la vasele încărcate cu garoafe, narcise, crizanteme... În jur sînt și multe ghivece cu lălele roșii. Puștiul își numără de citeva ori banii, împrumutată cinci lei de la prieten și cumpără 11 ghivece. Uimită, vinzătoarea îl privește pe sub ochelari, suride și se chinuie să le pună la un loc într-un „buchet”. Puștiul ia un cuțit de pe masă, taie florile de la rădăcină, în fața vinzătoarei din ce în ce mai uimită, numără iar banii, cere și o fundă albă, cu o hirtie licioasă. Toată lumea din florărie îl soarbe din priviri pe băiatul de 7-8 ani care și-a economisit banii de buzunar, săptămîni la rînd, ca s-o nsenineze pe mama... Puștiul trece dintr-un braț într-altul, sînt multe mame acolo, și pleacă alergînd cu buchetul de lălele, adăpostindu-l sub haină, pentru că afară ninge ca-n basme. Fericită mamă! Fericită copii! Fericită țară!

CARMEN DUMITRESCU ■

O galerie, exclusiv feminină, a personalităților muncii

Comitetului municipal P.C.R. Focșani, trece pe stradă neobservată de 85000 de trecători, în schimb ei nu-i scapă nimic din vedere. Eram împreună, părea că este în întregime absorbită de discuția noastră, dar imi puncta: „Aici, pe acest bulevard, în această primăvară, va fi o infuzie de tei tineri”. Peste alți cîțiva pași, trecînd prin fața teatrului, mi-a vorbit despre consolidarea clădirii și despre o veche dorință a focșănenilor, poate acum vor reuși să permanentizeze o echipă de actori. Tot în această sală, care are aproape 75 de ani, a cîntat de citeva ori George Enescu.

— Cînd eram tehniciană la Întreprinderea de confecții, eram mai atentă la ce se poartă, acum mă uit la vitrine și-n magazine să vîd dacă sînt bine aprovizionate.

Optica se schimbă în funcție de interesele majorității. Florica Dogaru cunoaște multă istorie națională, ca toți focșănenii, incît pină să aflui care-i este profesiunea o credeam slujind catedra. Are atașamentul natural pentru tot ce ține de trecutul neamului nostru și chemarea de a fi cu adevărat un cetățean folositor, de a creșta pe răbojul timpului numai ani folositori.

...Maria Spiridon s-a născut în comuna Avrîg. Sînt ceva ani de atunci! De cînd o știu localnicii e la fel: spîrt la treabă, mesteră la țesut, iscusită la vorbă.

Numai ce am intrat în casa ei,

Spune oricui vrea să o asculte „ce ușor e să țeși!”

Din America mi-a trimis o carte poștală pe care o recitesc ori de cite ori mi se face dor de Maria Spiridon, pentru că o exprimă sută la sută: „Vă trimit salutări de aici, de peste ocean. Demonstrez cu războiul meu pace și prietenie. E interesant ce vîd, dar nu e ca la noi. Mă tocesc de dor după florile din grădină, după vecini, chiar și după dumneavoastră. Vă voi spune mai multe cind mă-ntorc”.

Și mi-a spus Maria Spiridon, tot printr-o altă carte poștală, de astă dată din România: „Sînt acasă, respir!”

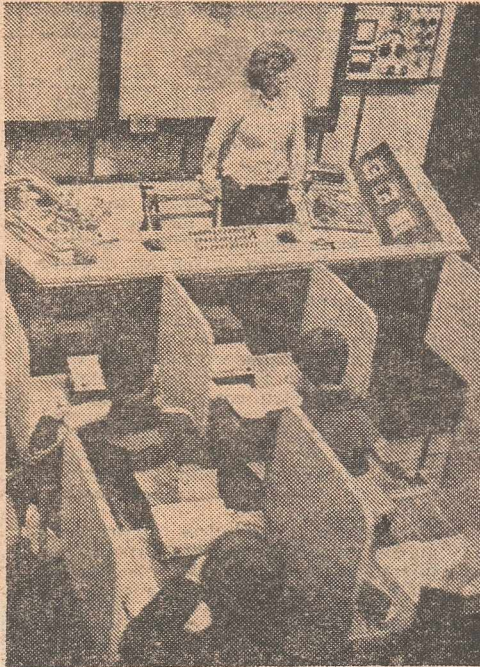
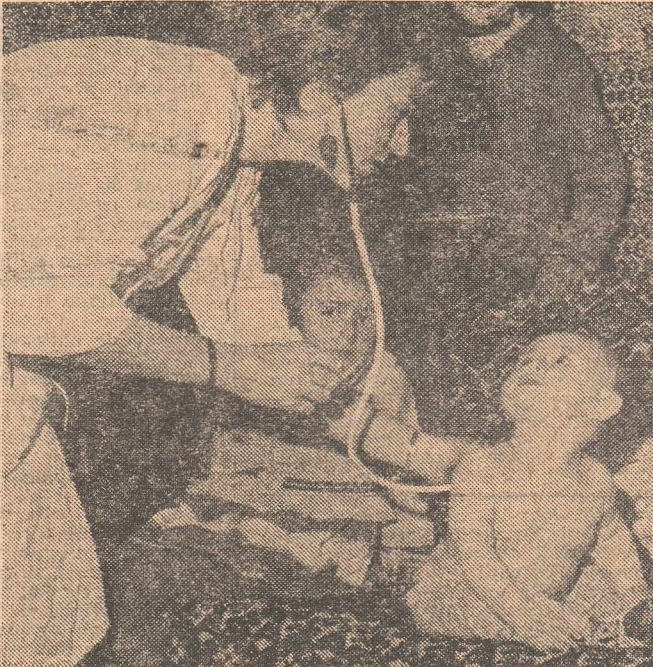
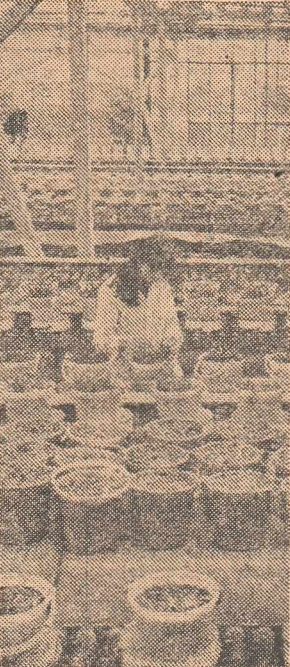
...Regizorul secund al unui film are un rol ingrat. Nu el primește felicitările, uneori nici nu-l menționează cronicile, în schimb dacă ceva nu funcționează, precum ceasul pe platou este prăpăd.

Regizorul secund răspunde de punctualitatea actorilor (vai!) este chemat la ordine cind machiajul este prea violent (de-seori!), cind costumiara uită un detaliu, chiar neînsemnat (nu odată!), este primul pe platou să asiste la montarea decorului (și „Buftea” nu este pe Calea Victoriei), revele la masa de montaj tot ce s-a turnat cu o zi înainte (aceiași imagine de mai multe ori), alege „dublele”, e nelipsit de la post-sincron... Mariana Calotescu face această

Mi-a fost dat s-o întilnesc la Roma, la Academia di Romania, unde avea o expoziție. Clara Tamaș, prezentîndu-și lucrările de grafică, se întreținea cu numeroasa asistență în franceză. În englezește, în românește, în ungurește, cu o dezinvoltură pe care i-o admiram. Grația și inteligența ei, ca și talentul deosebit, au rămas nu numai în amintirea mea. Ziarele italienești au vorbit în termeni elogioși despre artista din România, născută la Tirgu Mureș, care în timpul studenției primise bursa republicană „Ion Andreescu”, care se impusese în viața artistică prin afișele remarcabile pentru filme și spectacole de teatru. După expoziția din Italia a avut alte bucurii: premiul pentru gravură la Kracovia, un mare premiu în America pentru afișul filmului „Imposibila iubire”.

Este o căutată colaboratoare a filmului românesc pentru modul expresiv în care-l recomandă. Originalitatea viziunii, seriozitatea cu care lucrează, stilul modern o așează în linia-ntia a creatorilor, care-n liniștea și izolarea atelierelor, ne pun mereu față-n față cu produsul imaginației lor, care devine și al nostru.

Clara Tamaș acum gîndește ilustrațiile pentru cartea Luciei Olteanu „Cine a găsit vise frumoase” și sînt sigură că... va găsi desene frumoase pentru micii cititori. Clara Tamaș n-are

HOTĂRÎREA

Plenarei Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară din Republica Socialistă România din 26-27 februarie 1987

Consiliul oamenilor muncii de naționalitate maghiară din Republica Socialistă România, întrunit în ședință plenară în zilele de 26 și 27 februarie 1987, a analizat, într-un spirit de înaltă răspundere și exigență, de vibranta angajare patriotică, participarea oamenilor muncii de naționalitate maghiară, într-o deplină unitate cu întregul popor român, la marea operă de dezvoltare și înflorire multilaterală a patriei, sarcinile ce-i revin în mobilizarea lor la îndeplinirea exemplară a obiectivelor pe acest an, a importanțelor planuri și programe de dezvoltare economico-socială a patriei, izvorite din hotărârile istorice stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, din sarcinile, indicațiile și orientările de inestimabilă valoare teoretică și practică formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Dind o înaltă apreciere magistralei cuvintării rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la ședința comună din 27 februarie 1987, Consiliul oamenilor muncii de naționalitate maghiară din Republica Socialistă România își însușește pe deplin ideile, concluziile și învățămintele de importanță vitală pentru prezentul și viitorul țării, concepția profund științifică, umanistă a secretarului general al partidului, confirmată de viață, de realitățile socialiste ale țării, cu privire la soluționarea justă, pe baza materialismului dialectic și istoric a problemei naționale în România, la participarea tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, egală în drepturi și îndatoriri, la întreaga viață economică și social-politică, la conducerea societății. Exprimându-și adevărată toată la tezele cuprinse în acest document programatic, participanții la plenară se angajează să acționeze cu toată dăruire și abnegație, cu înalt spirit comunist, revoluționar, împreună cu toți cetățenii patriei, pentru transpunerea exemplară în viață a generoaselor îndemnuri ale conducătorului partidului și statului, pentru înălțarea patriei comune, liberă, suverană și independentă, pe culmile civilizației socialiste și comuniste.

Cu cele mai vii sentimente de înaltă stimă, de aleasă dragoste și mândrie patriotică, plenara exprimă profunda recunoștință a oamenilor muncii români de naționalitate maghiară față de revoluționarul și luptătorul neîfricat pentru libertate socială și națională, gânditorul genial, strălucit strateg și cititor al României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sub a cărui înțeleaptă și clarvăzătoare conducere poporul român a obținut cele mai mari izbânzi din întreaga sa existență multimilenară, făurind astăzi, într-o strinsă unitate în jurul partidului, al secretarului său general, grandioasa operă de edificare a socialismului și comunismului pe pământul patriei.

Membrii Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară aduc cu acest prilej un profund omagiu strălucitei personalități a secretarului general al partidului, apreciind în cel mai înalt grad, rolul hotăritor, contribuția sa determinantă la elaborarea și îndeplinirea întregii politici interne și externe a partidului și statului, la toate marile transformări revoluționare din anii de glorioasă împliniri ai perioadei pe care, cu îndreptățită mândrie patriotică, întregul nostru popor o denumeste, cu numele celui mai iubit și mai respectat fiu al națiunii, „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Plenara a reafirmat, într-un singur gând, dragostea fierbinte și încrederea nemărginită cu care oamenii muncii români de naționalitate maghiară îl inconjoară și îl urmează, împreună cu toți fiii patriei, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul iubit al partidului și statului, în tot ceea ce întreprinde pentru progresul necontenit al țării, pentru binele și fericirea întregului nostru popor.

Participanții la plenară au exprimat sentimentele de stimă și admirație, de aleasă prețuire, față de tovarășa Elena Ceaușescu, eminent om politic, savant de largă reputație mondială, pentru contribuția importantă pe care o aduce la progresul științei, culturii și învățământului românesc, la elaborarea și îndeplinirea tuturor planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Cu legitimă mândrie patriotică au fost subliniate succesele remarcabile obținute, sub conducerea Partidului Comunist Român, de oamenii muncii din țara noastră, români, maghiari, germani și de alte naționalități, care au făcut ca România să se înfățișeze astăzi ca o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică, modernă și o agricultură în plină dezvoltare, cu un înalt nivel

de viață și civilizație al poporului.

Tocmai pe baza acestor realizări, a dezvoltării echilibrate, armonioase, a tuturor zonelor și localităților țării, a subliniat plenara, s-au putut asigura dreptul la muncă, la învățământ, știință și cultură pentru absolut toți cetățenii țării, condiții de retribuție egală la muncă egală, fără deosebire de naționalitate, sex și vîrstă, dezvoltarea puternică a organismelor democrației muncitorești revoluționare care asigură un cadru unic de participare a tuturor oamenilor muncii la conducerea întregii activități, de făurire a socialismului cu poporul și pentru popor. Participanții au evidențiat cu putere că marile realizări obținute în dezvoltarea socialistă a țării, în asigurarea viitorului demn, liber și independent, al poporului român demonstrează elocvent justetea politicii partidului nostru, care aplică în mod creator adevărurile și legăturile generale ale materialismului dialectic și istoric la condițiile concrete din România.

Exprimind încă o dată, și cu acest prilej, deplină aderență la politica internă și externă a Partidului Comunist Român, a României socialiste, în care văd expresia legitimă a intereselor, a gândurilor și aspirațiilor lor vitale, oamenii muncii români de naționalitate maghiară se angajează în mod solemn să acționeze și în viitor, cu toată dăruire, în deplină unitate cu întregul popor român, pentru îndeplinirea exemplară a obiectivelor Congresului al XIII-lea, a lămuritului Program al partidului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Marile realizări din anii construcției socialiste, înflorirea fără precedent, la care altădată nici nu se putea visa, a tuturor zonelor și localităților țării, sint rodul minții și brațelor, al trudei și inteligenței înfrățite, a tuturor oamenilor muncii, conduși cu clarviziune și cutezanță revoluționară de Partidul Comunist Român, centrul vital al întregii noastre societăți. Pornind de la marea adevăr că numai prin muncă, prin abnegație și eroism se poate asigura ridicarea continuă a nivelului de civilizație al întregii națiuni, oamenii muncii români de naționalitate maghiară se angajează să facă totul pentru progresul multilateral al țării, sporindu-și, astfel, neîncetat contribuția la propășirea continuă a patriei comune — Republica Socialistă România.

Însușindu-și pe deplin indicațiile, orientările și sarcinile puse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în fața tuturor colectivelor de oameni ai muncii, a întregului popor, plenara a exprimat hotărârea unanimă a oamenilor muncii români de naționalitate maghiară de a acționa, fiecare la locul său de muncă, cu întreaga capacitate, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, pentru realizarea și depășirea obiectivelor de mare importanță și răspundere ce revin unităților economice pe 1987, pentru a întîmpina cu rezultate de seamă Conferința Națională a partidului. Ei se angajează să facă totul pentru îndeplinirea, în cele mai bune condiții, a programelor de modernizare a producției, de promovare a celor mai noi cuceriri ale cercetării tehnice și științifice, pentru ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, sporirea gradului de valorificare a materiilor prime, reducerea substanțială a consumurilor de materii prime, combustibili și energie, creșterea eficienței și rentabilității întregii activități, întărirea ordinii și disciplinei.

În domeniul agriculturii, obiectivul prioritar îl va constitui generalizarea experienței unităților fruntașe pentru obținerea unei producții vegetale și animale record, îndeplinirea obiectivelor noi revoluții agricole.

O atenție deosebită va fi acordată realizării în cele mai bune condiții a producției pentru export, fabricării unor produse cu înalte performanțe tehnice și calitative, competitive pe piața internațională.

Oamenii muncii români de naționalitate maghiară care își desfășoară activitatea în domeniul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice își vor intensifica eforturile pentru dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării, extinderea mecanizării, automatizării și robotizării producției, creșterea substanțială a nivelului tehnic și calitativ al producției. Ei vor participa cu întreaga capacitate creatoare la mișcarea de masă pentru introducerea progresului tehnic în producție, dezvoltarea creativității tehnice, a mișcării de invenții, inovații și raționalizări, generalizarea metodelor înaintate de muncă și perfecționarea pregătirii profesionale a celor ce muncesc.

Cei ce își desfășoară activitatea în domeniul investițiilor vor participa cu toate forțele la sporirea eficienței folosirii fondurilor și mijloacelor alocate, vor acționa pentru înlăturarea

rea risipei, reducerea substanțială a cheltuielilor de organizare a șantierelelor, darea în funcțiune la termen a noilor obiective economice și atingerea neîntârziată a parametrilor proiectați.

Participanții la plenară se angajează să acționeze cu fermitate pentru aplicarea strictă a principiilor autoconducerii muncitorești și auto-gestiunii economico-financiare, realizarea unui regim sever de economii, acoperirea cheltuielilor din resurse proprii și obținerea unui beneficiu maxim pentru fiecare leu cheltuit.

Cadrele didactice, toți cei ce își desfășoară activitatea în domeniul învățământului își vor aduce contribuția la pregătirea temeinică a viitorilor muncitori și specialiști cu un larg orizont de cunoștințe profesionale, capabili să stăpînească și să dezvolte tehnica modernă, la educarea și formarea tinerei generații în spiritul muncii, al patriotismului, al frăției dintre toți cetățenii patriei.

Consiliul oamenilor muncii de naționalitate maghiară își va spori activitatea în direcția cultivării în rîndul oamenilor muncii a devotamentului și dragostei față de patrie, partid și popor. Oamenii de cultură și artă din rîndul naționalității maghiare își vor pune în valoare întreaga capacitate creatoare pentru realizarea de opere cu un bogat conținut educativ, profund umanist, revoluționar, care să slujească în cel mai înalt grad prietenia și frăția tuturor oamenilor muncii, unitatea puternică în jurul Partidului Comunist Român în munca și lupta pentru construirea socialismului și comunismului în România.

Consiliul va milita, prin toate formele muncii politice, culturale și artistice, pentru continua întărire a unității întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a frăției dintre oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, angajați ferm în opera de dezvoltare a bazei materiale și a creației spirituale a țării.

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară reafirmă, cu deplină satisfacție, adevărul istoric că în România socialistă problema națională a fost rezolvată just, în mod revoluționar și definitiv, pe baza materialismului dialectic și istoric, a principiilor socialismului științific, a condițiilor concrete din țara noastră, asigurându-se adevărată egalitate în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

În Republica Socialistă România sint asigurate pe deplin dreptul la învățământ în limba română și în limba maternă. Sint, de asemenea, asigurate libertatea și condițiile materiale pentru dezvoltarea literaturii și artei, pentru desfășurarea unei activități culturale-artistice susținute în cadrul Festivalului național „Cin-tarea României”.

Dezvoltarea largă a democrației muncitorești revoluționare asigură participarea deplină a oamenilor muncii de naționalitate maghiară la conducerea țării, a tuturor domeniilor de activitate, ei fiind prezenți în toate organele politice, de stat, economice, sociale și culturale.

Plenara dă cea mai înaltă apreciere contribuției hotărâtoare, inestimabile a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele țării, la soluționarea justă a problemei naționale, la asigurarea condițiilor optime de muncă și manifestare în toate domeniile vieții economice, sociale și spirituale pentru toți fiii țării, la întărirea unității și frăției întregului popor.

În lumina realizărilor istorice obținute în Republica Socialistă România în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului, a soluționării juste, în spiritul principiilor socialismului științific, a problemelor conviețuirii frățești a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, sint cu atât mai condamnabile încercările perfide ce se întreprind de către unele cercuri reacționare din străinătate de a nega și pune negri aceste realități, de a se amesteca în treburile noastre interne, de a denatura adevărul istoric, de a repune în discuție hotărârile tratatelor de pace, frontierele existente.

Respingem cu cea mai mare indignare încercările unor cercuri reacționare care, sub pretextul susținerii drepturilor minorităților naționale, instigă la manifestări naționaliste, șovine, iredentiste și revansarde, folosesc prilejul unor întîlniri internaționale — inclusiv reuniunea general-europeană de la Viena — pentru atacuri propagandistice și încercări de imixtiune în treburile altor țări.

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară apreciază că este cu atât mai de neînțeles și condamnatibil cînd asemenea lucruri apar într-o țară socialistă sau alta. Ca cetățeni români de naționalitate maghiară, ne produce o adîncă mîhnire și indignare umană, comunistă, numărul crescînd de studii, articole, cărți și tratate de istorie, hărți și alte materiale didactice și propagandistice ce apar în R. P. Ungară, din care răzbat deopotrivă necunoașterea și falsificarea istoriei poporului român, atacul la integritatea teritorială a țării, care ne reamintesc practici și atitudini revizioniste și reacționare de pe vremea regimului fascist al lui Horthy. Ne revoltă, de asemenea, profund faptul că personalități politice și culturale, diverse organe de presă fac aprecieri

tendențioase, denigratoare cu privire la politica internă și externă a partidului și statului nostru, trecîndu-se, cu bună știință, sub tăcere marile realizări obținute de poporul român în dezvoltarea economiei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al masei.

Respingem cu întreaga noastră ființă preocupările conștiente în direcția denaturării istoriei poporului român, a marilor sale înfăptuiri de astăzi, manifestări reprobabile, în flagrantă contradicție cu adevărul, cu principiile și normele de relații internaționale, avem ferma convingere că ele nu slujesc interesele de bună vecinătate, concurența și prietenia dintre popoare, nu slujesc cauzei socialismului, păcii și progresului.

Plenara noastră, în consens deplin cu înaltele valori umaniste promovate de Partidul Comunist Român, apreciază că istoria, presa, radioteleviziunea, literatura, arta trebuie să servească nu accentuării stărilor de lucruri negative, ci cunoașterii adevărului, a realității, să contribuie la apropierea și prietenia între popoare, la educarea cetățenilor în spiritul socialismului, al solidarității internaționale.

În numele oamenilor muncii de naționalitate maghiară din România, respingem categoric orice încercare de amestec în treburile interne ale țării noastre, din partea oricui ar veni, orice pretenție de a ni se da lecții privind modul de soluționare a problemei naționale. Toate problemele vieții noastre, componente ale procesului dezvoltării orînduirii social-politice din România sint și vor fi soluționate de Partidul Comunist Român, de statul român, de noi toți care trăim și muncim împreună de veacuri pe aceste meleaguri pentru a ne clădi o existență demnă, fericită. Nu am admis și nu vom admite nimănui să denigreze rezultatele obținute de societatea noastră în dezvoltarea sa pe calea socialismului, în rezolvarea problemei naționale, să semene discordie între oamenii muncii, promovînd idei și concepții naționaliste, șovine, revansarde, iredentiste. Ținem cu la lumina ochilor la unitatea și frăția tuturor celor care trăim pe pămîntul României, la independența și integritatea patriei, la idealurile socialismului și comunismului. Pe baza acestei credințe, a învățămintelor istoriei, a prezentului și a viitorului respingem cu fermitate orice uclărire a dusmanilor patriei, ai socialismului, a celor care slujesc interesele forțelor reacționare, imperialiste.

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară își manifestă indignarea față de asemenea teze și teorii reacționare, pe care le respinge cu toată hotărârea. Ele nu vor găsi nici un ecou în conștiința cetățenilor României socialiste, a oamenilor muncii de naționalitate maghiară din România.

Urmînd neabătut gîndul și acțiunea revoluționară, nobilele îndemnuri ale conducătorului partidului și statului, susținem întru totul politica promovată consecvent de Partidul Comunist Român, de România socialistă pentru dezvoltarea prieteniei și colaborării cu toate popoarele care construiesc socialismul și, în primul rînd, cu vecinii noștri, cu toate popoarele lumii, pentru crearea unei istorii noi a colaborării și prieteniei, o istorie a construcției socialismului și comunismului.

Situînd la loc de frunte realizarea consecventă a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, care vor asigura trecerea României, pînă la sfîrșitul actualului cincinal, într-un stadiu nou, superior de dezvoltare, plenara a exprimat hotărârea Consiliului oamenilor muncii români de naționalitate maghiară de a pune în centrul întregii activități formarea omului nou, constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului pe pămîntul patriei. O atenție deosebită va fi acordată educării tuturor oamenilor muncii în spiritul dragostei față de partid, țară și popor, al apărării și dezvoltării continue a proprietății socialiste, a avuției naționale.

Prin întreaga muncă politico-educativă, vom milita consecvent pentru sădirea în conștiințe a sentimentelor de frăție și unitate între toți cetățenii patriei în munca și lupta comună pentru ridicarea României socialiste pe noi culmi de progres și civilizație.

Animați de sentimentul deplin satisfăcut pentru marile realizări ale prezentului, pentru viitorul luminos al patriei, participanții la plenară exprimă hotărârea unanimă a oamenilor muncii români de naționalitate maghiară de a acționa cu toate forțele, cu toată priceperea și energia lor pentru continua înflorire a României socialiste. Împreună cu întregul popor, înfrății în muncă și idealuri, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vom participa cu întreaga noastră ființă, cu toată puterea de muncă și de creație la îndeplinirea exemplară a prevederilor planului de dezvoltare economico-socială pe anul 1987 și pe întregul cincinal, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea, fiind ferm convinși că tot ceea ce realizăm este destinat dezvoltării generale a patriei, ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România.

HOTĂRÎREA

Plenarei Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană din Republica Socialistă România din 26-27 februarie 1987

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană din Republica Socialistă România, întrunită în zilele de 26-27 februarie 1987, a dezbătut, într-un spirit de înaltă exigență și răspundere comunistă, sarcinile ce revin acestui reprezentativ organism al democrației noastre socialiste, revoluționare în înfăptuirea neabătută a hotărârilor Congresului al XIII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, a minunatelor planuri și programe de dezvoltare economică și socială a țării. Lucrările plenarei au avut loc în atmosfera de intensă emulație creatoare și vibrante angajare patriotică în care întregul nostru popor, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, strâns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acționează cu fermitate pentru continuarea înaltă a României pe noi trepte de progres și civilizație, pentru a întâmpina Conferința Națională a partidului din acest an cu succese cât mai mari în toate domeniile activității economice-sociale.

Plenara a evidențiat justetea politicii Partidului Comunist Român în marea operă de edificare a noii societăți în patria noastră, faptul că, prin activitatea sa revoluționară desfășurată în toate domeniile vieții economice-sociale, partidul își exercită cu pregnanță rolul de centru vital al societății în jurul căruia s-a consolidat puternic unitatea întregului popor român. Exprimându-și aleasa recunoștință față de mărețele înfăptuiri obținute în ultimele două decenii, prin munca eroică a întregului popor, sub conducerea Partidului Comunist Român, față de modul revoluționar și definitiv, profund științific și umanist în care a fost rezolvată în România problema națională, participanții la plenară își fac o datorie de onoare, de inimă și de conștiință din a omagia strălucita personalitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului român, Erou între eroii neamului, ctitorul României socialiste, proeminentă personalitate a lumii contemporane, al cărui nume a intrat în conștiința umanității ca simbol al progresului, libertății și păcii.

Cu cele mai vii sentimente de mândrie patriotică, de puternică satisfacție, participanții la lucrări au dat o înaltă apreciere magistralei cuvintări rostită la ședința comună de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ideilor, tezelor și orientărilor de excepțională însemnată pentru prezentul și viitorul României socialiste, subliniind contribuția fundamentală a secretarului general al partidului la îmbogățirea socialismului științific, a concepției despre om și despre condiția umană în lumea contemporană, rolul său hotărâtor, determinant la perfecționarea organizării și conducerii societății românești, a întregii vieți sociale, la adâncirea democrației muncitorești, revoluționare și mobilizarea energiei tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, în vederea înfăptuirii neabătute a planurilor și programelor de dezvoltare multilaterală a țării, a politicii interne și externe a partidului și statului.

Plenara apreciază că prin eforturile sustinute ale întregului popor, în care se află încorporată și activitatea oamenilor muncii români de naționalitate germană, în 1986 și în primele două luni din acest an, țara noastră a obținut succese importante în toate sectoarele de activitate, ceea ce demonstrează justetea politicii partidului nostru, forța și vitalitatea economiei românești, capacitatea poporului român, constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului, de a învinge orice greutăți și de a asigura mersul într-un ritm tot mai înalt al dezvoltării economice-sociale a patriei. Participanții au relevat, cu profundă recunoștință, că dezvoltarea forțelor de producție și amplasarea lor armonioasă și echilibrată pe întreg teritoriul țării au dus la transformarea fiecărui județ, a fiecărei localități într-un puternic centru economic, social și cultural, în care oamenii muncii au asigurate condiții tot mai bune de muncă și de viață, au consolidat baza economică a deplinei egalități în drepturi a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate.

Participanții la plenară, relevând faptul că făurirea unei societăți avansate, a comunismului nu se poate realiza fără a pune la temelie întregii activități a celor mai noi curgeri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, au subliniat contribuția remarcabilă a științei românești la dezvoltarea și modernizarea, în ultimele două decenii, a industriei și agriculturii, a

celorlalte ramuri ale economiei naționale, la înfăptuirea noii revoluții tehnico-științifice și a noii revoluții agrare.

Plenara a evidențiat rolul deosebit al tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic, savant de largă recunoaștere internațională în elaborarea și înfăptuirea planurilor și programelor de dezvoltare economică-socială a patriei, în înflorirea necontenită a științei, învățămîntului și culturii în țara noastră.

În unanimitate, participanții la lucrări au subliniat cu satisfacție că rezultatele obținute în dezvoltarea și modernizarea industriei, agriculturii, a celorlalte ramuri ale economiei naționale au creat o bază solidă ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, țelul suprem, esența întregii politici a partidului și statului nostru, care își găsește expresie în ridicarea nivelului de civilizație și de trai al poporului, în condiții tot mai bune de locuit, de viață pentru toți constructorii socialismului din patria noastră.

Plenara apreciază că toate aceste realizări demonstrează cu putere realismul politicii partidului nostru care, pornind de la teza științifică, profund umanistă a secretarului general al partidului, potrivit căreia socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, aplică creator adevăratele și legitimele generale la condițiile concrete ale României, asigurând înaintarea fermă a patriei pe calea socialismului multilateral dezvoltat, spre comunism.

Consiliul oamenilor muncii de naționalitate germană își exprimă totală adeziune față de prevederile planului pe anul 1987, față de orientările și indicațiile trasate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la rețentele ședințe ale Comitetului Politic Executiv și apreciază că realizarea în cele mai bune condiții a sarcinilor actuale etape de dezvoltare impun o puternică mobilizare a energiilor creatoare ale întregii națiuni, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru a determina o calitate nouă, superioară în toate domeniile de activitate, întărirea răspunderii, ordinii și disciplinei, afirmarea tot mai puternică a spiritului revoluționar.

Analizând cu toată responsabilitatea importanțele sarcini ale celui de-al doilea an al actualului cincinal, participanții la plenară se angajează să acționeze cu toată fermitatea, în spirit revoluționar, pentru îndeplinirea exemplară a planului la export, pentru ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, sporirea mai accentuată a productivității muncii, valorificarea superioară a materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei, creșterea eficienței economice în toate ramurile economiei naționale.

Având în vedere că, prin prevederile sale, planul pe 1987 pune un accent deosebit pe dezvoltarea intensivă a agriculturii, plenara cere oamenilor muncii români de naționalitate germană care își desfășoară activitatea în unități agricole să facă totul pentru sporirea producției de cereale, a producțiilor în legumicultură, viticultură și pomicultură, pentru dezvoltarea puternică a zootehniei.

În lumina hotărârilor primului Congres al Științei și Învățămîntului din patria noastră, plenara dă expresie angajamentului unanim al oamenilor muncii români de naționalitate germană, de a-și aduce o contribuție sporită la progresul continuu al științei românești, la activitatea politico-educativă de formare a omului nou, constructor conștient și devotat al socialismului, pe baza concepției revoluționare despre lume și viață a partidului și statului nostru, a celor mai noi curgeri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane.

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană exprimă și cu acest prilej recunoștința fierbinte față de partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru modul exemplar, democratic și umanist în care a fost rezolvată definitiv în România problema națională, una din marile cuceriri ale socialismului, pentru minunatele condiții de manifestare deplină, egală, a tuturor cetățenilor, fără nici un fel de deosebire de naționalitate, sex sau vîrstă, care asigură realizarea și întărirea continuă a unității și frăției oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități. Plenara a subliniat că marile transformări ce au avut loc în toate structurile vieții materiale și spirituale a întregului popor, cu deosebire în epoca strălucită inaugurată de Congresul al IX-lea, pe care cu mândrie patriotică o numim „Epoca

Nicolae Ceaușescu”, politica profund umanistă, științifică promovată de Partidul Comunist Român, de secretarul său general au constituit baza trairică a soluționării exemplare în România socialistă a problemei naționale, a asigurării dreptului la muncă, la învățămînt, știință și cultură pentru toți cetățenii țării, condiții de retribuție egală la muncă egală, fără deosebire de naționalitate, dezvoltarea puternică a formelor democratice de conducere. În anii acestei glorioase epoci a fost ridicată pe o treaptă nouă, superioară preocuparea statornică pentru perfecționarea relațiilor sociale din societatea socialistă românească, pentru asigurarea participării neîngrădite a tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, la viața politică, în organele colective de conducere a unităților economico-sociale, în organele centrale și locale de partid și de stat, practic la conducerea întregii societăți.

Participanții la plenară au subliniat cu îndreptățită mândrie patriotică, faptul că, în cadrul amplului proces de perfecționare și modernizare a învățămîntului, a fost asigurat dreptul și posibilitatea reală pentru toți fiii patriei de a învăța în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare.

Însușindu-și indicațiile și orientările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii activități politico-educative, de formare a omului nou, plenara a subliniat necesitatea angajării și mal puternice a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană, în strînsă conlucrare cu celelalte organe și organizații obștești din cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, pentru îmbunătățirea conținutului muncii de educație patriotică și revoluționară, intensificarea pregătirii politico-ideologice și profesionale a oamenilor muncii de naționalitate germană, pentru lărgirea orizontului lor de cultură, de cunoștințe tehnico-științifice. Se va acționa ferm în continuare, pentru cultivarea sentimentelor de dragoste față de patrie, partid și popor, față de cuceririle revoluționare ale societății noastre socialiste, întărirea continuă a unității tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului, garanția înaintării ferme a patriei comune, România socialistă, pe drumul civilizației și progresului.

Plenara își exprimă cu îndreptățită mândrie patriotică deplina satisfacție pentru faptul că în România — patria care ne asigură păstrarea identității și ființei noastre naționale — s-au pus capăt pentru totdauna exploatarea și discriminărilor de orice fel, că toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, egali cu adevărat în drepturi, participă în deplină demnitate și libertate la făurirea prezentului și viitorului luminos al țării.

În numele oamenilor muncii români de naționalitate germană, plenara respinge cu fermitate și indignare, ca pe niște născociri sfruntate, aprecierile, declarațiile și unele manifestări denigratoare ale cercurilor reacționare din străinătate cu privire la realitățile din societatea socialistă românească, orice încercări de amestec în treburile interne ale patriei noastre, care urmăresc învrăjbirea oamenilor muncii pe criterii de apartenență etnică și de limbă maternă. Pentru noi, cetățenii români de naționalitate germană, România a fost, este și va rămîne în vece leagănul nostru de suflet, locul în care ne-am format ca o entitate națională distinctă, în care muncim și trăim în deplină libertate și înțelegeră.

Participanții la plenară, într-o deplină unanimitate, condamnă cu vehementă acțiunile de calomniere a țării noastre și a politicii Partidului Comunist Român, considerînd-o ca pe un amestec brutal în problemele interne ale unui stat liber și suveran, cu repercusiuni inevitabile asupra bunelor relații dintre țări și popoare.

Plenara respinge cu fermitate tezele și ideile denigratoare puse în circulație în unele cărți de istorie, studii, articole și alte lucrări de propagandă care au fost publicate în R. P. Ungară, manifestări care ne reamintesc practic și atitudinii reacționare de pe vremea regimului fascist al lui Horthy, considerînd toate acestea un fals grosolan al

trecutului istoric al patriei noastre, o jignire adusă nu numai poporului român, dar și oamenilor muncii de naționalitate germană.

Participanții la plenară își fac o datorie de conștiință luind atitudine fermă împotriva tuturor acelor care ignorînd voia realităților din patria noastră încearcă să ne dea „sfaturi” în ce privește rezolvarea problemei naționale. Toate problemele care ne privesc și ne preocupă sînt probleme ale statului român, a căror soluționare cade exclusiv în competența acestuia, stat al cărui cetățeni egali în drepturi sîntem și noi, populația de naționalitate germană din România. De aceea, nu am permis și nu vom permite nimănui să ațite vrajba și disprețul, amestecul în treburile interne ale țării noastre. Mai presus de toate acestea, ne unește pe toți o convingere de secole, care ne-a fost scut comun în fața vicisitudinilor istoriei, a anilor de apăsătoare amintiri, de mizerie și nenorociri ai fascismului, cea mai odioasă perioadă pe care a cunoscut-o vreedată umanitatea. Ne unește, astăzi, înaltul ideal al socialismului și comunismului, care pentru noi, cetățenii români de naționalitate germană, nu poate fi conceput decît aici, pe vatra strămoșească, unde trăim și muncim de secole.

Plenara respinge, totodată, cu vehemență încercările unor cercuri reacționare din străinătate care, erijîndu-se în așa-zisi „apărători” ai drepturilor omului, inventînd situații fără nici o legătură cu realitățile, cu adevărul, ațite la vrajba și disensiuni, la părăsirea patriei, omînd cu bună știință ceea ce este fundamental și determinant în procesul de afirmare și de materializare a drepturilor omului: dreptul la muncă, la o existență asigurată și demnă, fără șomaj și discriminări rasiale și naționale, acces liber la învățămînt și cultură, dreptul la viață, la pace.

În numele oamenilor muncii români de naționalitate germană pe care îi reprezintă, plenara se angajează să facă totul, să acționeze cu dăruire comunistă, patriotică, cu înalt spirit revoluționar, pentru întărirea continuă a unității și frăției tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, garanția sigură a înfăptuirii obiectivelor de dezvoltare economică și socială, a egalității, a libertății și independenței patriei noastre.

Plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană își exprimă totală adeziune la politica externă de pace și colaborare internațională cu toate statele, promovată cu consecvență de partidul nostru, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la strălucitele demersuri pentru pace ale României, ale președintelui ei. Repetatele apeluri adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru triumful rațiunii în relațiile internaționale, pentru destindere și dezarmare, și în primul rînd pentru înfăptuirea dezarmării nucleare, pentru rezolvarea pe calea tratativilor a marilor probleme care confruntă omenirea, au făcut ca, în lumea întreagă, să se vorbească cu cel mai profund respect despre patria noastră, iar numele președintelui Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a vieții internaționale, genialul promotor al unei politici pătrunse de cea mai înaltă răspundere față de viața și munca poporului român, de destinele umanității, marele și neobositul Erou al păcii — să fie rostit pe toate meridianele cu deosebire stimă și considerație.

Strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, urmînd strălucitul său exemplu de muncă și viață, de pilduitoare activitate revoluționară, consacrată slujirii idealurilor supreme de progres, bunăstare și pace ale poporului român, oamenii muncii de naționalitate germană, împreună cu întregul popor, vor face totul, vor acționa cu întreaga capacitate creatoare, cu priceperea și puterea lor de muncă pentru înfăptuirea istoricelor hotărâri ale Congresului al XIII-lea al partidului, pentru realizarea exemplară a sarcinilor mobilizaționale prevăzute în Planul național unic pe anul 1987 și pe întregul cincinal 1986-1990, pentru propășirea și măreția scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România, pentru afirmarea ei liberă, demnă și suverană în rîndul națiunilor lumii.

Sofia Ionescu, neurochirurg de peste 42 de ani, nici n-a prins de veste că i-a năcărunit părul, că i-au trecut anii în zbor... Într-o zi, când se pregătea să intre în sala de operații, s-a privit mai atent în oglindă. Ghioceii la temple! Cînd a trecut timpul, devorat aproape în întregime de lampa scialitică?! Adunate toate nopțile nedormite, petrecute în găzdi, operînd, Sofia Ionescu ar putea strînge încă o tinerete. Sigur, ar face același lucru, ar opera. Sfîntă profesie, să-ți asumi, în secunda de hotăr, viața unui muribund, să-l întorci către albastrul cerului, către ai lui! Sofia Ionescu stă alături de noi cu modestia marilor contribuabili la viață, cu distincția unui suris care nu e de Giocondă, dar este uman și... viu.

— Cu acest suris primiți pe oricine intră în cabinetul dumneavoastră?
— Surid de cînd am văzut lumina... lumii. Chiar dacă sînt tristă, eu trebuie să încurajez bolnavii, să le însuflească încrederea, speranța, da, surid tot timpul.
— În 1945, cînd ați terminat facultatea, erați prima femeie din România care se încumeta să meargă către neurochirurgie.
— Am fost destul de inconștientă. Eram studentă în 1943, la Spitalul Central, am venit să-nvăț neurologie. Atunci am fost prinsă în mreaja... neurochirurgiei.
— Cum?
— Profesorul Bagdasar i s-a părut că am îndeminare, aptitudini și mi-a prelungit stagiul de intern.
— Și ați rămas pînă astăzi, 6 martie 1987...
— Și voi rămîne pînă ies la pensie.

— Prima operație a fost un eveniment de neuitat?
— Din primele luni am trecut acest hop. Profesorul Bagdasar avea un panarțiu la mîna, ceilalți doi secundari, doctorul Ionescu, mai tîrziu soțul meu, era după un accident cu motocicletă, celălalt secundar, marele profesor de astăzi Constantin Arseni, era pe front. Un copil fusese adus în stare gravă și trebuia să i se facă o trepanație. Cine?
— Cel pe care i-ați numit reprezentant atunci neurochirurgia românească?
— În totalitate. Doctorul Bagdasar mi-a propus să încerc, altfel copilul ar fi murit sub ochii noștri. Nu aveam de ales.
— Și a fost o intervenție perfectă!
— Trebuia! Am uitat că ceilalți mă priveau, eu sînt foarte emotivă, nu aveam decît un gînd, să fac cît mai repede și mai bine această trepanație. După punctie, creierul s-a decomprimat, copilul și-a revenit. Profesorul Bagdasar a apreciat că sînt îndemnată, curajoasă. Așa m-am decis. M-am format în echipă cu profesorul Constantin Arseni și am operat împreună 22 de ani numai intervenții craniocerebrale și alți 20 de ani am operat singură coloana vertebrală.

— V-ați notat undeva numărul impresionant al acestor operații timp de 42 de ani!
— Niciodată! Nu e în firea mea să contabilizez. Fiecare caz e altceva, dar efortul a fost constant, zi de zi.
— Efort constant, dar diferit.
— În timpul pionieratului, cînd eram o mină de neurochirurg, 3-4 în toată România, atunci, dimineața, îl ajutam pe profesorul Arseni la patru operații, iar după-amiaza operam 4-5 afecțiuni de coloană.
— Dintr-o săptămînă, tot în perioada de pionierat, cite nopți albe le-ați petrecut în gardă?
— Toate nopțile săptămînii! Din 1943 pînă în 1951 am locuit chiar în spital și am fost permanent de gardă.
— Zi de zi, noaptea de noaptea?
— Nicîl duminica nu eram liberă, nici eu, nici soțul meu. 15 ani n-am avut concediu. Am văzut marea abia în 1953, cînd am avut și primul concediu de cînd eram doctor.
— Din medicină, de ce tocmai bisturiul? Fălcineanca timidă și-a hotărît singură drumul în 1939? Era o dublă aventură să vă părăsiți orașul natal și să vă decideți pentru neurochirurgie?
— Am fost urmărită de întâmplări în viață. Eram un copil studios, cu îndemnări manuale care, atunci, nu bănuiam că

vor fi atât de folositoare chirurgului. În clasa I-a primară, de pildă, învățătoarea n-a vrut să creadă că desenul fusese făcut de mine.
— Vi-l mai amintiți?
— Cum să nu? Era un bătrîn țaran, cu căciula și tolag. L-am desenat pe loc pe tablă, cu un creion de cenușă. Am avut mare ușurință, dacă nu chiar talent, și pentru pian. Să vă răspund acum la întrebare. Ambiția m-a condus către această profesie. Eram întotdeauna premiata clasei. La un moment dat, deși aveam cele mai mari note, luam locul II. Am fost jignită și lovită de nedreptate. „Concurenta” era fata directorului, deci forțele erau inegale.
— Luați primul contact cu viața!
— După aceea, mi s-a mai întîmplat să fiu nedreptățită, dar nu am suferit ca în liceu. Fata care îmi lua locul era, altfel, foarte dotată, ne-am împrietenit mai tîrziu, a ajuns prima femeie judecător la Iași. Am rugat-o pe mama să mă dea la o școală în București, am intrat la Internat, m-am instalat pe învățatură și am început lungul drum trează prin mii de nopți albe.
— Vi se întîmplă să stați cu ochii închiși, să nu fiți de gardă și totuși să nu vă la somnul sub aripa lui blindă?
— Medicul nu rupe cu activitatea lui cînd pleacă din spital, ca un funcționar care-și uită ghișeul pînă a doua zi.

„Lungul drum prin mii de nopți albe...”

— Dar după o noapte pînă țerziu în spital, nu vă resimțeați a doua zi în timpul operației?
— Pe mine operația, spitalul mă țin trează. Cînd ești la volan, ești cu ochii în patru și nici o secundă nu-ți poți permite o neatenție, altfel... La fel e și la operație. Uite de oboșala ta, uite de tine. Inima bate numai pentru cel a cărui inimă poate înceta să bată în orice clipă.
— Cînd ați îmbrăcat halatul alb, cum se uitau pacienții la dumneavoastră? Au avut încredere într-o fetișcană subțire ca o trestie, cu suris de Giocondă?
— Au avut din prima clipă simpatie și încredere în mine. Ei, au fost și unii pentru care degeaba vorbeam. Odată, după ce am răgusit, argumentînd că intervenția este de extremă urgență, cineva din familia bolnavului mi-a spus: „V-am ascultat, dar noi vrem...”
— Uneori cu mari bucurii. Nu mă recunosc om spontan decît la operații.
— N-aș fi de acord cu dumneavoastră, după dialogul nostru.
— În viața mea particulară, să fac ceva „beton”, așa spun eu, care să n-aibă nevoie de corecturi, nu prea sînt iscusită. La operații sînt altă persoană. Am singe rece, am prezență de spirit în cele mai grele momente, în hemoragii, în neprevăzutele care intervin.
— Vreți să lăsați impresia a două Sofii Ionescu — una

argint viu, alta cu reflexe încete. Consumați atît de mult din dumneavoastră în sălile de operație, incît creați un dezechilibru pentru restul de viață?
— Familia m-a acceptat așa, pentru că, soțul meu a avut aceeași profesie. Copiii au înțeles mai greu de ce mama nu era acasă cînd veneau ei de la școală, de ce mama stătea mai mult la spital în loc să se plimbe cu ei. Neputerii, însă, o au mai mult lîngă ei pe bunică.
— E un fel de a spune, doar operați zi de zi.
— Nu mai fac găzdi de noaptea, sosesc acasă înainte de apusul soarelui, așa că mai avem timp să ne spunem povești, să ne îmbrățișăm, să ne giuguiim.
— Vă apropiați de concluziile unei activități intense și întinse, cu efecte bune pentru oameni.
— Muncă titanică, ambiție și să renunți la multe, acestea sînt concluziile mele.
— La ce ați renunțat în tinerețea dumneavoastră?
— La ceea ce vrea un tînr — la orice fel de distracție, la dans, la spectacole, la suete cu prietenii, la mers pur și simplu pe jos, într-o zi de primăvară. Îmi plăcea teatrul, am renunțat; îmi plăcea opera — am renunțat. Am observat că după o seară de muzică a doua zi eram obosită. Nu făceam greșeli în operație, dar eram mai lentă, ori lupta noastră este să ținem pe masa de operație cît mai puțin posibil omul în suferință.

— Dar după o noapte pînă țerziu în spital, nu vă resimțeați a doua zi în timpul operației?
— Pe mine operația, spitalul mă țin trează. Cînd ești la volan, ești cu ochii în patru și nici o secundă nu-ți poți permite o neatenție, altfel... La fel e și la operație. Uite de oboșala ta, uite de tine. Inima bate numai pentru cel a cărui inimă poate înceta să bată în orice clipă.
— Cînd ați îmbrăcat halatul alb, cum se uitau pacienții la dumneavoastră? Au avut încredere într-o fetișcană subțire ca o trestie, cu suris de Giocondă?
— Au avut din prima clipă simpatie și încredere în mine. Ei, au fost și unii pentru care degeaba vorbeam. Odată, după ce am răgusit, argumentînd că intervenția este de extremă urgență, cineva din familia bolnavului mi-a spus: „V-am ascultat, dar noi vrem...”
— Uneori cu mari bucurii. Nu mă recunosc om spontan decît la operații.
— N-aș fi de acord cu dumneavoastră, după dialogul nostru.
— În viața mea particulară, să fac ceva „beton”, așa spun eu, care să n-aibă nevoie de corecturi, nu prea sînt iscusită. La operații sînt altă persoană. Am singe rece, am prezență de spirit în cele mai grele momente, în hemoragii, în neprevăzutele care intervin.
— Vreți să lăsați impresia a două Sofii Ionescu — una

— Emotivitatea este un defect, dar nu m-am schimbat. Mă dor cumpănit eșecurile, chiar dacă nu sînt ale mele, și sînt ale cunoașterii umane imperfecte, dar eu mă simt responsabilă pentru ele. Sufăr enorm pentru fiecare om care nu poate fi salvat.
— Amintiți-vă și de efectul pozitiv al întâmplărilor din spital care au fost H3 pentru dumneavoastră.
— Nu mi-am apreciat clipele bune, am apreciat rezultatele mari ale neurochirurgiei românești, „regina artelor”, cum a numit-o un inspirat, pașii ei de uriaș. Închipuiți-vă un om pe care îl scoți de la „morti”, cum spun eu, vine în comă, paralizat, și apoi îi vezi ochii care revin treptat la viață, te înțeleg, îți răspund, e din nou cîștigat pentru societate.
— Chiar numai un element în plus la o descriere cunoscută este o înaintare. Cum era vechiul spital din 1940?
— Erau condiții aspre de spital de campanie. Ar fi fost un mare păcat dacă eforturile profesorului Arseni de a forma școala românească de neurochirurgie nu ar fi avut parte de condițiile excepționale de astăzi. Ne-au înțeles, în tot ce am avut noi mai de preț, șeful statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, din a căror grijă nemăsurată pentru om s-a născut modernă noastră clinică de neurochirurgie. Mi-ați cerut să compar spitalul în care am început să lucrez cu cel de azi. Imposibil. Ne-am folosit de un singur aparat de coagulare și de un singur aspirator, care treceau de la o echipă la alta. Acum toate sălile sînt dotate cu tot ce este necesar pentru siguranța bolnavului și liniștea echipei. Bătrînul aparat adus de profesorul Bagdasar din America a avut parte de o longevitate de citeva ori peste cît i-ar fi anunțat cele mai optimiste reclame, pentru că eram nevoiți să nu renunțăm la serviciile lui.
— Ce nu poate să-și planifice un neurochirurg?
— Nu văd un bun neurochirurg care să-și fixeze o întîlnire și să se țină de cuvînt, care să-și programeze viața în afara spitalului, care să promită unor prieteni că sîmbătă seara va lua masa cu ei.
— Cu toate acestea ați refacă același drum?
— Din tot sufletul, aș vrea să fiu din nou începătoare a căreia profesorul Bagdasar i-a cerut să facă o trepanație, știind acum că renunțarea la viața de dincolo de spital este prima condiție pentru a fi bun.
— Și să fii foarte bun?
— Atunci procedez ca profesorul, îți aduci în spital cărți, tablouri și trăiești aproape toată viața în halatul alb.
— Alțeva?
— Punct la spiciuri din viața unei femei neurochirurg. După ce o să citească interviul o să-mi dau seama că nu v-am spus aproape nimic din ceea ce era important. Dar eu v-am avertizat că am reacții lente cînd sînt fără bisturiu.
— Cu și fără bisturiu, vă admirăm.

— Emotivitatea este un defect, dar nu m-am schimbat. Mă dor cumpănit eșecurile, chiar dacă nu sînt ale mele, și sînt ale cunoașterii umane imperfecte, dar eu mă simt responsabilă pentru ele. Sufăr enorm pentru fiecare om care nu poate fi salvat.
— Amintiți-vă și de efectul pozitiv al întâmplărilor din spital care au fost H3 pentru dumneavoastră.
— Nu mi-am apreciat clipele bune, am apreciat rezultatele mari ale neurochirurgiei românești, „regina artelor”, cum a numit-o un inspirat, pașii ei de uriaș. Închipuiți-vă un om pe care îl scoți de la „morti”, cum spun eu, vine în comă, paralizat, și apoi îi vezi ochii care revin treptat la viață, te înțeleg, îți răspund, e din nou cîștigat pentru societate.
— Chiar numai un element în plus la o descriere cunoscută este o înaintare. Cum era vechiul spital din 1940?
— Erau condiții aspre de spital de campanie. Ar fi fost un mare păcat dacă eforturile profesorului Arseni de a forma școala românească de neurochirurgie nu ar fi avut parte de condițiile excepționale de astăzi. Ne-au înțeles, în tot ce am avut noi mai de preț, șeful statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, din a căror grijă nemăsurată pentru om s-a născut modernă noastră clinică de neurochirurgie. Mi-ați cerut să compar spitalul în care am început să lucrez cu cel de azi. Imposibil. Ne-am folosit de un singur aparat de coagulare și de un singur aspirator, care treceau de la o echipă la alta. Acum toate sălile sînt dotate cu tot ce este necesar pentru siguranța bolnavului și liniștea echipei. Bătrînul aparat adus de profesorul Bagdasar din America a avut parte de o longevitate de citeva ori peste cît i-ar fi anunțat cele mai optimiste reclame, pentru că eram nevoiți să nu renunțăm la serviciile lui.
— Ce nu poate să-și planifice un neurochirurg?
— Nu văd un bun neurochirurg care să-și fixeze o întîlnire și să se țină de cuvînt, care să-și programeze viața în afara spitalului, care să promită unor prieteni că sîmbătă seara va lua masa cu ei.
— Cu toate acestea ați refacă același drum?
— Din tot sufletul, aș vrea să fiu din nou începătoare a căreia profesorul Bagdasar i-a cerut să facă o trepanație, știind acum că renunțarea la viața de dincolo de spital este prima condiție pentru a fi bun.
— Și să fii foarte bun?
— Atunci procedez ca profesorul, îți aduci în spital cărți, tablouri și trăiești aproape toată viața în halatul alb.
— Alțeva?
— Punct la spiciuri din viața unei femei neurochirurg. După ce o să citească interviul o să-mi dau seama că nu v-am spus aproape nimic din ceea ce era important. Dar eu v-am avertizat că am reacții lente cînd sînt fără bisturiu.
— Cu și fără bisturiu, vă admirăm.

— Emotivitatea este un defect, dar nu m-am schimbat. Mă dor cumpănit eșecurile, chiar dacă nu sînt ale mele, și sînt ale cunoașterii umane imperfecte, dar eu mă simt responsabilă pentru ele. Sufăr enorm pentru fiecare om care nu poate fi salvat.
— Amintiți-vă și de efectul pozitiv al întâmplărilor din spital care au fost H3 pentru dumneavoastră.
— Nu mi-am apreciat clipele bune, am apreciat rezultatele mari ale neurochirurgiei românești, „regina artelor”, cum a numit-o un inspirat, pașii ei de uriaș. Închipuiți-vă un om pe care îl scoți de la „morti”, cum spun eu, vine în comă, paralizat, și apoi îi vezi ochii care revin treptat la viață, te înțeleg, îți răspund, e din nou cîștigat pentru societate.
— Chiar numai un element în plus la o descriere cunoscută este o înaintare. Cum era vechiul spital din 1940?
— Erau condiții aspre de spital de campanie. Ar fi fost un mare păcat dacă eforturile profesorului Arseni de a forma școala românească de neurochirurgie nu ar fi avut parte de condițiile excepționale de astăzi. Ne-au înțeles, în tot ce am avut noi mai de preț, șeful statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, din a căror grijă nemăsurată pentru om s-a născut modernă noastră clinică de neurochirurgie. Mi-ați cerut să compar spitalul în care am început să lucrez cu cel de azi. Imposibil. Ne-am folosit de un singur aparat de coagulare și de un singur aspirator, care treceau de la o echipă la alta. Acum toate sălile sînt dotate cu tot ce este necesar pentru siguranța bolnavului și liniștea echipei. Bătrînul aparat adus de profesorul Bagdasar din America a avut parte de o longevitate de citeva ori peste cît i-ar fi anunțat cele mai optimiste reclame, pentru că eram nevoiți să nu renunțăm la serviciile lui.
— Ce nu poate să-și planifice un neurochirurg?
— Nu văd un bun neurochirurg care să-și fixeze o întîlnire și să se țină de cuvînt, care să-și programeze viața în afara spitalului, care să promită unor prieteni că sîmbătă seara va lua masa cu ei.
— Cu toate acestea ați refacă același drum?
— Din tot sufletul, aș vrea să fiu din nou începătoare a căreia profesorul Bagdasar i-a cerut să facă o trepanație, știind acum că renunțarea la viața de dincolo de spital este prima condiție pentru a fi bun.
— Și să fii foarte bun?
— Atunci procedez ca profesorul, îți aduci în spital cărți, tablouri și trăiești aproape toată viața în halatul alb.
— Alțeva?
— Punct la spiciuri din viața unei femei neurochirurg. După ce o să citească interviul o să-mi dau seama că nu v-am spus aproape nimic din ceea ce era important. Dar eu v-am avertizat că am reacții lente cînd sînt fără bisturiu.
— Cu și fără bisturiu, vă admirăm.

CARMEN DUMITRESCU

Cele o mie de croitorese măiestre ale întreprinderii de confecții „BEGA”. O fabrică nu prea impunătoare, în chiar inima orașului. Emblema „Bega” reprezintă azi nu numai orașul Timișoara și județul, dar și patria. Ele, croitoresele, sînt mîndre că reprezintă, prin confecțiile lor, patria. Din 1974, ele lucrează în noul sediu, proiectat special, unde au condiții umane de muncă, corespunzătoare, și unde pot aplica o bună tehnologie. Directorul celor o mie de femei croitorese este un bărbat, Cornel Sandor. Numără 20 de ani de meserie ca inginer în specialitate. Iar, la „Bega”, nouă. A venit aici, în 1976, detașat pentru patru luni și ele au devenit, lată, zece ani. El e conștient că, pentru a face față concurenței pe piața mondială, emblema fabricii trebuie să semnifice la ora de față: calitate, calitate, calitate! Și cum anume se obține ea? Printr-o tehnologie perfect pusă la punct și prin perfecționarea profesională și morală a elementului — om. Au fost reclamații pentru calitate produselor „Bega”? Pe relația vest, nu s-a primit nici o reclamație la calitate. Deși avem firme exigente, de gen butikie, din R.F.G., Italia, Austria, Franța, Norvegia, Canada, S.U.A., Elveția. Ce s-a întreprins pentru a face față marilor exigențe ale firmelor

străine? În ultimii șase ani, s-a reinnoit, practic, personalul tehnico-economic, pînă la muncitor. S-a pensionat o generație, care a pus bazele vechii fabrici, și i-au luat locul fiecele și nepoatele ei. Un exemplu revelator. La un atelier de proiectare tehnologică s-a observat, de pildă, că media de vîrstă e foarte ridicată. S-a pus problema în C.O.M. S-a hotărît recrutarea unor cadre tinere, de perspectivă, în licee și școli profesionale și atelierul a fost reintinerit. Cum se face creșterea noii generații? Pîrește, nu într-o lună-două, ci în 2-4 ani. Dar, promovînd tineretul, la pensionarea, acum 8-7-6 ani, a generației vechi, nu a mai fost o problemă gravă înlocuirea. Căci ea s-a făcut din mers. Să ai un corp tehnic bun: modelieri, constructori de (care sînt rarissimi) corpurile de maștri și tehnicieni care conduc formațiile, înseamnă de fapt, să cîștigi bătălia cu calitatea. Și dumneavoastră ați cîștigat bătălia? Aceste modele și confecții ale „Bega” arată că ele pot concura marile firme străine. Faptele deci o spun că, da, am cîștigat bătălia. Avem modele alese de firme străine, la Pavilionul expozițional românesc și chiar în acest moment, ni s-a solicitat să producem asemenea modele. O altă firmă din Elveția ne cere rochii și bluze. La timpul potrivit le vom executa și pe acelea și le

vom prezenta firmei în cauză. Am lucrat pentru o firmă, Chaos, din New York, un lot de 48.000 de bluze pentru femei, în modelele noastre, în coloritul nostru, tip bumbac. Tehnicianul comisionar din S.U.A. ne-a transmis că firma, care lucrea prima oară în România, le-a recepționat 100%. Și că are mandatul să

O mie de croitorese

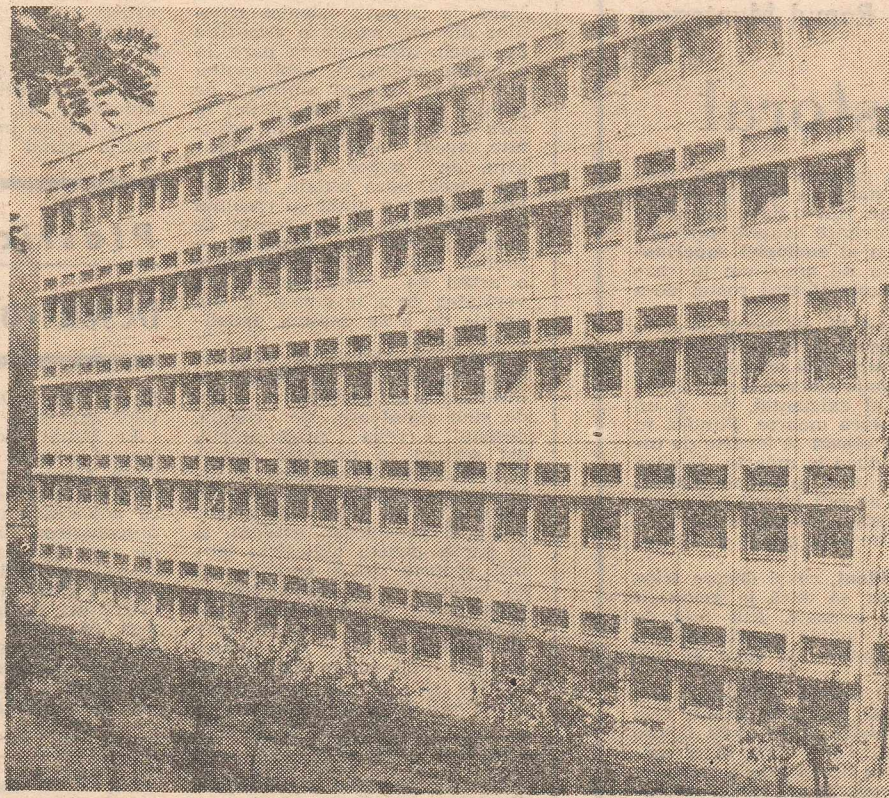
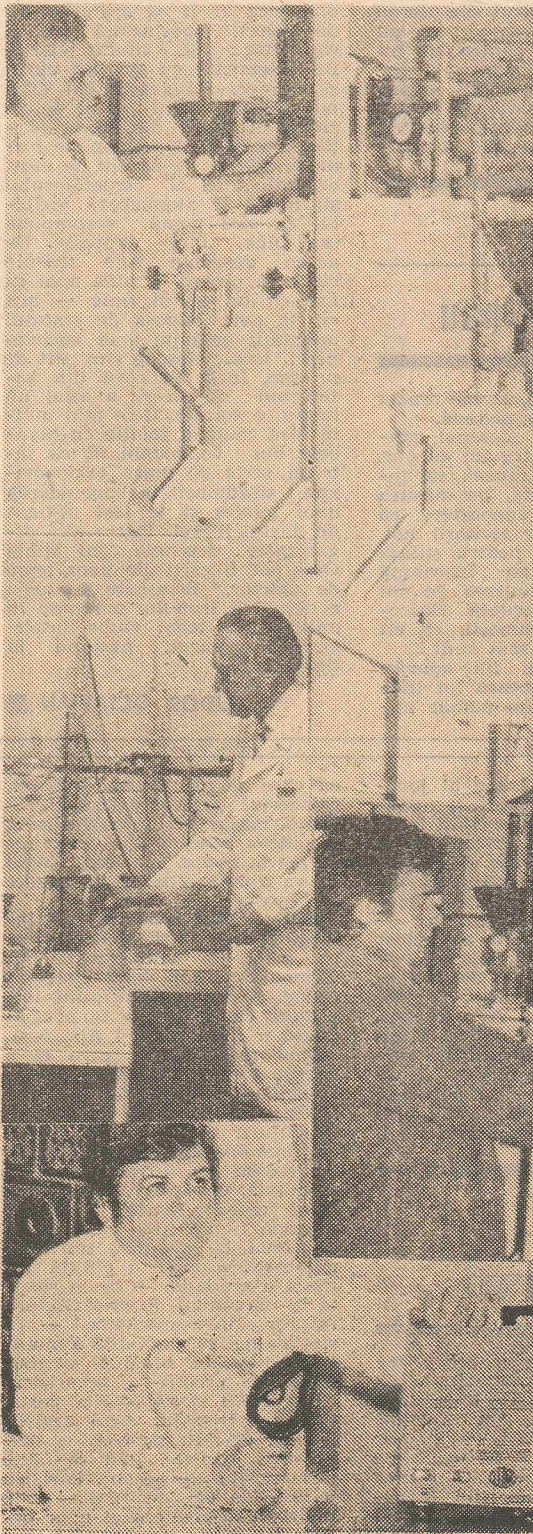
ne transmită că ea va continua contractul început și în viitor. La formația 6, croitoreasa Dumitra Viteazu. De loc e din Poarta Albă (Constanța). Dar a absolvit profesionala aici la Timișoara, și, din 1978, e croitoreasă la „Bega”. E disciplinată, conștiincioasă, frunțasă, pe locul întîi, între alte 50 de muncitoare ale formației. Petrov Vera s-a specializat în rochii diaphane, de o finețe deosebită. Dumitra Cazacica, din formația 10, e o croitoreasă care, practic, a trecut prin toate fazele, chiar și cele mai grele, la tighelat și ornamente, ale cusătoriei. Aptitudinile ei sînt remarcabile și nu de florile mărului este și ea frunțasă

renumită între colegile ei. Ileana Iacob, încă de pe la 12 ani avea îndemnul spre cusut. De la Școala profesională M.I.U., din 1973, ea a des-cins direct la „Bega”. Calitățile ei? Rapiditate, îndeminare. Fiecare fază a muncii trebuie să fie de calitate. Căci e un lanț firesc între ele, nu-i așa? Iar Ileana Iacob vrea să fie o croitoreasă exemplară în oricare din aceste faze. Eugenia Manolache e de loc din Gorj. Anulul de a se înscrie la o școală profesională l-a descoperit încă din satul natal. A stat la cămin. A învățat meseria. Și a intrat la „Bega”, cu întreaga ei promoție de 33 de fete. Ambiția ei de a se lua la întrecere cu croitorese mai vechi și deci mai pricepute e proverbială. Ea vrea să învețe de la cele mai vechi, dar, totodată, de se poate, să le și depășească. Și, uite, că în acest oraș, ea este una din frunțele anului. Ștefănică Buzan e băndăncă. S-a calificat numai din 1980 ca croitoreasă. Dar dorința ei de a fi printre cele mai bune a determinat-o să privească meseria cu o gravă seriozitate. Așa se face că ea a descoperit „metode” simple, dar eficiente, de a grăbi fazele de lucru și de a munci mai repede și mai bine la fustele și la bluzele ce i s-au încredințat, fiind astfel un model uman pentru muncitoare din formația ei. În jurul cusătoare-selor, îndrumîndu-le, veghînd

du-le, o descopăr pe tînră ingineră Vioreca Brumă. Ea e șef de secție din 1976. Fată de țărani simpli din Ștefănești (Iași), ea a urmat facultatea de textile și, la absolvire, și-a spus că se va duce oriunde își va putea desfășura munca în deplina ei afirmare. A ales Timișoara și „Bega”. Aici, s-a integrat firesc colectivului. Ea cunoaște nu numai problemele cotidiene ale croitoreșilor ei, dar și viața lor intimă, de fiecare zi, necazurile, bucuriile, dilemele. Căci Vioreca Brumă știe mai ales să asculte omul. Să-l încurajeze. Și să-l îndrume. Ea a instaurat disciplina în secția ei nu prin duritate sau vociferări, ci, curios, prin afecțiune și blîndețe. Prin înțelegere față de oameni. Care, la rîndul lor, arată înțelegere față de întreprinderea lor. Ea e ajutată, în opera ei educațională și profesională, de Mariana Kremer, ieri, muncitoare la mașină, apoi avansată la secția croit, apoi distribuitoare, fiind aleasă, totodată, de cele o mie de croitorese, să fie și președintă a sindicatului pe întreprindere. O colegă și o tovarășă pricepută în meserie, generoasă, dinamică, înțelegătoare cu tovarășele ei, muncitoare și cunoscătoare adîncă a muncii și a vieții de fiecare zi din aceste hale unde mașinile-albe zumzăie neîntrepruț, făcîndu-și cu temeinicie datoria.

ION ARIȘANU

Alba, generoasă cu ea însăși, natura și-a depozitat în acest spațiu transilvănean multe din binefacerile sale pentru vindecarea altor suferințe trupesci. Dar și oamenii locului i-au răspuns cu truda, stăruința și priceperea lor. Ei au săpat în adâncuri galerii și salinice și au făcut ca saramura, apa tămăduitoare, să țigănească pe conducte, în băi spațioase și moderne, transformând-o în

ciente instituții de sănătate publică din județul Alba. Tratamentele cu băi calde și reci, cu apă minerală la căzi și bazine, băi de abur sărat (procedură păstrată de pe vremea romanilor — unică în Europa), electroterapie, inhaloterapie, hidroterapie, precum și nămoloterapie, fac din această bază de tratament o adevărată „Uzină de sănătate”. Continuându-și preocupările pe linia folosirii in-

„Uzina de sănătate” de la Ocna Mureș

veritabilă terapie. Tot ei au scormonit în vulcanii noroșii de la Tăul fără Fund și au adus în sălile de tratament nămolul (pirolitul) terapeutic, făcându-l de minuni în atâtea afecțiuni.

Punind accent pe folosirea la maximum a factorilor naturali, de climă și tratament, la Ocna Mureș au fost dezvoltate două ramuri importante pentru combaterea unor afecțiuni de largă răspândire: Secția de recuperare, condusă de dr. Dorin S. Reff și un cabinet de stomatologie specială, amenajat cu profil de cercetare în paradontoză, condus de dr. Ienei Francisc. Prin dotările de care dispune, precum și prin caracterul înalt profesional, spitalul de recuperare de la Ocna Mureș este dintre cele mai efi-

ciente instituții de sănătate publică din județul Alba. Tratamentele cu băi calde și reci, cu apă minerală la căzi și bazine, băi de abur sărat (procedură păstrată de pe vremea romanilor — unică în Europa), electroterapie, inhaloterapie, hidroterapie, precum și nămoloterapie, fac din această bază de tratament o adevărată „Uzină de sănătate”. Continuându-și preocupările pe linia folosirii in-

tensive a factorilor naturali, dr. Adrian Maniu și dr. Ienei Francisc au reluat cercetările inițiate de prof. I. Fleșeriu, de la Muzeul de științele naturii din Aiud, și au reușit, după șapte-sprezece ani de cercetări, să obțină, în laboratorul spitalului, extractul de nămol, după un procedeu personal, care poate căpăta în viitor multiple întrebunțări. Cu timpul și-a făcut apariția, prin partea locului, și inginerul silvic Filoftei Pătrașcu care le-a adus neobosiților cercetători o mostră din zăcămintul de nămol și turbă de la Geogel — Ponor, din inima Apusenilor.

Planul de cercetare, aprobat de Academia de Științe Medicale, a fost îndeplinit în toate detaliile sale. Colaborarea prestigioasă a unor înalte foruri

științifice și de specialitate, printre care: Institutul de Balneologie din București, Institutul de Geologie din București, Institutul de Geologie din cadrul Universității din Cluj-Napoca, Institutul Medico-Farmaceutic din Târgu Mureș, Institutul de Geologie din București, precum și Ministerul Minelor, au asigurat acestei munci de cercetare un profund caracter științific.

Rezultatele tratamentului cu nămol, obținute aici, sînt de-a dreptul impresionante. Această procedură fiind superior eficace chiar tratamentului medicamentos. Academia de Științe Medicale a recomandat folosirea nămolului terapeutic de la Tăul fără Fund în următoarele tratamente: afecțiuni ale aparatului locomotor de natură reumatică, degenerativă, spondiloză, artroze, varice, afecțiuni ginecologice cronice infecțioase, utero-anexiale, sterilitate, afecțiuni dermatologice ca: psoriazis, urticarie chimică, unele forme de eczeme.

Incurajat de colegii săi, precum și de Centrul Metodologic de Paradontologie din București, dr. Ienei Francisc a conceput o instalație cu totul neobișnuită pentru cabinetele de stomatologie. Ea constă dintr-o grupare de cazane sub presiune, aparatură pentru duș bucal și dispozitive pentru împachetări cu nămol (pirolit), la nivelul cavității bucale. După procedeu conceput de acest medic inventiv, dușul bucal, folosit în tratamentul paradontozei, se administrează sub formă de impulsuri între 1—3,5 atmosfere, temperatura lui fiind între 15—45 grade. La executarea acestei instalații, electricianul Aurel Dărămuș a dat dovadă nu numai de pricepere, ci și de o deosebită pasiune.

Experimentul de la cabinetul de stomatologie, condus de dr. Ienei Francisc, efectuat pe un lot numeros, pe sexe și vârste cu bilanț radiologic înainte și după tratament, s-a dovedit a fi foarte eficace în cazurile de paradontozie marginală de tip inflamator, cu sîngerări spontane sau provocate.

Cercetările de pînă acum, de la „Uzina de sănătate” de la Ocna Mureș au arătat că, în majoritatea cazurilor, chiar după primele pansamente, se constată o ameliorare considerabilă a celor atinși de paradontoză. Bolnavii simt o senzație de reimprospătare a cavității bucale, asociată cu dispariția semnelor inflamatorii. Gingia se descongesează, edemul gingival scade, festonul gingival își recapătă, încetul cu încetul, forma normală. Important, fără precedent am putea spune, este că, chiar în timpul tratamentului, mobilitatea dinților se diminuează simțitor.

Așadar, preocupările de interes major ale medicilor de la Spitalul din Ocna Mureș, această așezare ardelenască multiseclară, fac dovada unei înalte profesionalități, îndrumată spre sănătatea oamenilor, paralel cu efortul surselor noi descoperiri medicale, adevărate premii științifice în domeniu.

ION ARIEȘANU și
IOAN HANCA

Datele din Enciclopedia Română, referitoare la anul 1937, ne arată că Băile Sărate de la Ocna Mureș erau printre cele mai frecventate din țară. Statistica aceleiași an o situează pe locul doi, după Slănic Moldova. Un an mai târziu, băile de la Ocna Mureș rămîn doar de interes local.

Se spune că băile de la Uioara, cum se numea înainte vreme așezarea, au vechimea masivului de sare din subtera-

nul orasului, care azi se numește Ocna Mureș. Unii sînt de părere că băile sărate, din aceeași parte a Țării de peste păduri, au apărut odată cu reumatismul. Cu timpul, ele au fost modernizate după necesitățile oamenilor, ridicîndu-se, azi, la cele mai înalte exigențe cunoscute în balneologia românească.

După chiar spusele medicului Liviu Vulcu, directorul Direcției Sanitare a județului

Redeschidem un dosar:

Pompele „Boiu”, din nou în actualitate

Petre Boiu este ceea ce se cheamă un inventator popular. Nu posedă studii universitare și nici chiar o diplomă care să-i ateste vreo specializare anumită. Zestrea sa intelectuală este cea a unui autodidact, dar a unui om investit de la naștere cu harul invenției. Viața l-a purtat prin multe colțuri de țară și pretutindeni mintea sa iscoditoare și miinile sale pricepute au însemnat locul cu invenții sau amenajări adaptate momentului sau unor necesități gospodărești colective sau individuale. Între acestea: un sistem original de pescuit în iazuri (400 kg pește într-o oră), experimentat în 1940 în comuna Havirna-Botoșani; sistem automat și mecanizat pentru schimbarea macazelor la tramvaie (aprobat de Direcția I.T.B. în 1950); adaptatori automate, decovii pentru transportul furajelor și instalație de alimentat, prin cădere, autovehiculele, toate acestea la C.A.P. Pechea, județul Galați.

Cu 10—15 ani în urmă, numele lui apărea adeseori în coloanele ziarelor și revistelor, gazetarii întrecîndu-se în a-i populariza născocirile. Apoi peste toate acestea s-a așternut tăcerea. Vina nu este nici a tehnicianului Boiu, nici a celor ce au adus la cunoștința opiniei publice realizările sale. Așa a fost să fie. Dispozitivele sale, toate antrenate prin forță hidrolică sau prin puterea brațelor, au apărut la o vreme cînd

omenirea se mai legăna cu iluzia că resursele de combustibili și energie ale planetei sînt inepuizabile. Așa se face că cei care au folosit o vreme mecanismele lui Petre Boiu, ca și cei interesați, la un moment dat, să construiască după proiectele sale diferite agregate și instalații — au preferat, în cele din urmă, să recurgă la serviciile unor utilaje antrenate cu energie electrică. Nu e nimeni, spunea, vinovat pentru aceasta. Important ni se pare că tehnicianul Boiu nu s-a lăsat intimidat de ingrățitudinile destinului și, rămînînd un adversar ireconciliabil al consumului de energie, a continuat să lucreze, așa cum vom arăta spre sfîrșitul relatării noastre.

Dintre toate invențiile și inovațiile realizate de tehnicianul Boiu spre folosul cooperativilor din comuna Pechea, cea mai însemnată se dovedește a fi pompa-lanț cu dopuri, executată în două variante. Prima, destinată spre a fi plasată pe cursuri

de riuri, poate furniza apă pentru irigații chiar dintr-o albie cu o adîncime de numai cîțiva centimetri. Cea de a doua a fost gîndită pentru scosul apei din puturi și fîntini, debitul acesteia fiind de 20.000 litri apă (două vagoane) într-o oră. Un șir de asemenea pompe, montate în monom, pot rezolva toate nevoile de apă curentă (irigații, zootehnie, apă menajeră și potabilă) chiar pentru o întreagă cooperativă agricolă. E deajuns să amintim că, pentru o singură grădină de legume de o mie de metri pătrați, o pompă „Boiu” poate asigura toată apa necesară pentru udat culturile.

Pompa „Boiu” a fost folosită cu succes la început în comunele Pechea și Lascăr Catargiu din județul Galați. Ea s-a bucurat de aprecierea cooperativilor cum o dovedesc, între altele, și actele eliberate de conducerea celor două unități agricole. „Pompa cu dopuri și lanț în circuit închis — scriu cei de la

I.A.S. „Pionierul” — dă foarte bune rezultate, furnizînd o mare cantitate de apă într-un timp scurt și făcînd mare economie de brațe de muncă”. Ulterior, prin mijlocirea unor articole de presă, instalația a devenit cunoscută în întreaga țară, simplitatea construcției și prețul ei redus permițînd multiplicarea invenției în zeci, poate sute de exemplare. Generos, plin de soliciitudine, autorul a oferit pe calea corespondenței toate amănuntele necesare. Scrisorile sosește pe adresa sa alcătuiesc un dosar impresionant pe care am avut și noi ocazia să-l consultăm. În numeroase misive, beneficiarii țîn să-și exprime mulțumirea, notînd performanțele instalației. Așa o face de pildă profesorul Ion Agrigoroaiei din comuna Tîbănești-Iasi, Vasile Goicea din comuna Gorgota-Ilf, inginerul Vasile Rusu din Șimleu Silvaniei sau Alexandru Sabo de la S.M.A. Jibou-Sălaj, acesta din urmă înștiințîndu-l pe autor că a construit, în baza

invenției, o „Fîntînă eoliană”.

Cum se poate construi o pompă „Boiu”? Foarte ușor. Ea este alcătuită din două roți identice, una de tracțiune, prevăzută cu o manivelă, alta de ghidare cufundată în apă (riu, lac, puț). Între ele se află întins un lanț pe care sînt montate niște dopuri de cauciuc în formă de discuri, realizate inițial din camere de tractor uzate. Întreaga instalație, montată pe un schelet rigid, mai reclamează două țevi, una din ele terminîndu-se cu un jgheab pentru preluarea apei. Cei care doresc să o construiască, se pot adresa direct autorului, București, str. Toamnei 119, sect II.

Între timp, neobositul inventator a pus la punct o pompă de mare capacitate, capabilă de a scoate apă de la adîncimi de zeci de metri și tot fără consum de energie. Noua realizare este — ni s-a mărturisit — copilul vel mai drag al tehnicianului Petre Boiu. Proiectul a fost avizat favorabil de ministrul agriculturii și industriei alimentare și a fost încredințat surselor executiv întreprinderii de mașini agricole București. Vom reveni cu amănunte. Deocamdată ne permitem să apreciem că pompa „Boiu” ar putea reveni în atenția oamenilor muncii de la țară, mai ales acum în prag de primăvară cînd se gîndesc și se pun bazele viitoarei recolte.

LIVIU TIMBUS

Cronica literară de Romul Munteanu

Erosul pastoral

Oricât ar părea de ciudat, o bună parte a omenirii moderne nu și-a pierdut puritatea sau năzuința spre o fericire idilică, realizată prin **existența-pereche**. Într-o lume subminată de cele mai diverse agresiuni exercitate asupra spiritului și trupului, omul, acest ciudat produs al zoologiei superioare, se repliază în zonele protectoare de afecțiune în care bărbatul și femeia să poată să-și restabilească rostul de-a trăi pentru ei în societate.

Atitudinea aceasta de comportament în existență se pare că a devenit de milenii o trăsătură gravată în zestrea arhetipală a ființei omenești. Poemele antichității orientale, ca și cele din spațiul greco-latin sint o dovadă elocventă a faptului că erosul era socotit un superlativ al existenței, dar și un izvor de nefericire, o cale deschisă spre moarte. Fiindcă în expansiunea sa, adeseori nemăsurată, erosul se lovește de interdicție, iar călcarea acesteia poate duce la moarte. Și dacă existența-pereche ce s-a configurat în timp cu Dafnis și Cloe, reprezintă o proiecție mitică, idilică asupra iubirii ce unește perechea, într-o altă variantă de destine, ilustrată de Teagene și Haricleia, drumul spre fericire este minat de obstacole aproape insurmontabile.

S-a scris mult despre eros în Occident, ca și despre frica de moarte, dar distincțiile făcute par să ducă la geografii de mentalități cu un caracter prea restrins. Atât față de Eros, cât și față de Thanatos există unele reacții general umane care depășesc frontierele naționale, ba chiar și cele continentale.

Românilor le-a plăcut de timpuriu poezia galantă. Ion Budai-Deleanu făcea elogiul libovului în unele dintre cele mai frumoase pasaje lirice din *Tiganiada*. C. Conachi fusese doar deliciul unei epoci cu rezonanță în literatura lăutărească. Dar adevărata sublimare a erosului din poezia românească a fost realizată de M. Eminescu, erosul argehezan situându-se între celest și infernal.

Când Radu Cârnci intra în peisajul poeziei românești (*Noi și soarele*, 1963; *Orgă și iarbă*, 1966; *Umbră femeii*, 1968 etc., etc.), el se dovedea a fi fost un scriitor bine inițiat în universul creației lirice, care dispunea în mod evident de instrumente artistice de comunicare adecvate programului său literar. Cunoșcător al poeziei erotice eminesciene și argeziene, Radu Cârnci aduce în creația sa valori de ecouri din arta acestor scriitori, evidente uneori și în modul de structurare a unor enunțuri literare. Ici-colo mai poate fi decelată cite o suavă distorsiune sintactică de tip barbian. Dar mai presus de orice, poetul român vădește o severă ucenicie în marele laborator al poezilor italieni și spanioli din epoca de aur. Petrarchismul nu face decât să susțină viziunea puristă a erosului sublimat, umanizat însă printr-un fertil contact cu poezia lui G. Battista Marino, Quevedo și Gongora. Artă sonetului cultivat de Radu Cârnci vine mai ales dinspre italieni și spanioli, expurgată însă de excesele manierismului și ale barocului.

Radu Cârnci este și el un poet galant, asemănător cu unii oameni de litere din la belle époque. Scriitura lui ușor vetustă este căutată ca de un bun arheolog al spiritului. Recenta culegere de versuri (*Pasărea de cenușă*, „Cartea românească”, 1986) pune în lumină diagrama unei poezii rafinate, destinată să exploreze pînă la neputință același leit-motiv literar erosul. El constituie pretextul ieșirii din contingent, al depășirii de banalitatea cotidiană, erosul fiind focul ce întreține visul, capabil să fie proiectat pe toate dimensiunile timpului și să se instaleze în frumoase iluzii odihnitoare. Aproape aforistic, enunțul scriitorului privitor la căutarea perechii, la regenerarea lui animus prin identificarea cu anima (și invers), ni se pare foarte edificator pentru gândirea sa poetică (...da, alergăm uimiți înspre idee / bărbatul înnoindu-se-n femeie, / și Ea și El aflându-și năzuința. / (În cosmică topire).

În general, reveriile erotice concepute de Radu Cârnci, ca și reflecțiile sale visătoare despre moarte, sint blinde, duioase, grefate pe un spațiu cu ierburii și flori, instalate pe un pământ duos. Radu Cârnci nu are sentimentul tragicului nici în fața iubirii ce se poate risipi ca fumul, dar nici în fața morții. Poetul nu poate fi decit vag melancolic, fiindcă spiritul său este solar, veșnic căutător de lumină, chiar și în eterna trecere. De aceea și lamentarea lui este blîndă (...ce ierburii fi-vom, ce pământ duos / ce glezne săruta-vom luminos (sic) ce fiare imblinzit-vom, ce azur / vom răsturna în chipul nostru pur (Ce ierburii fi-vom).

Sonetele scriitorului român arată o virtuozitate remarcabilă. Unele versuri volante sint reluate ca niște motive de cantată lirică. Din cînd în cînd unele țesături de imagini revin ca niște desene fine din covoarele noastre țărănești. Limbajul poetului are ceva din gravitatea vorbirii de ceremonial; el rămîne mereu blind ca o dezmierdare și ușor patetic. Dialogul dintre mire și mireasă, reluat în numeroase variante în *Cîntarea cîntărilor* se configurează ca un flux afectiv continuu, ca o trecere a chemării de la El spre dăruirea rostită la fel de ceremonios de Ea. Un apel erotic al mirelui are blîndețea sporită a tonului din *Psalmul de taină*. („Soșeste-mi cîntec, tu, lumină lină!) coliba noastră-i înflorit palat). (Mirele). Replica miresei se consumă în același limbaj al erosului purificat prin sublimare: (O, preaiubite, sunt de unduire, / Ca pasărea de cer în dans rotat / Frumos ești. Și-n deasă înfrînzire / Coliba noastră. Cuib neprihănit. / (Mireasa). Cadentele eminesciene din *Lucașărul*, ca și din alte poezii, se resimt și ele în mod binefăcător în această grădiniță verde a iubirii. Dar să fim bine înțeleși: Radu Cârnci nu răpește imagini din alte universuri literare. Fiindcă autorul iubirii din iubire, are o gândire analogică puternic imaginatoare, dar nu mimetică. De aceea scriitorul construiește universuri paralele cu altele, dar nu identice.

Pentru scriitorul român, „poetul e lumina din lumină”, in-tors spre sine și...limpezit de jale”. Există în opera lui Radu Cârnci o frumoasă pudoare a durerii mascate prin cuvinte. Neoromantismul său evident este supus astfel unei cenzuri clasice de tip aristotelic.

Într-un amplu concert de poezie tristă sau de-a dreptul tragică „poezia senină” profesată de Radu Cârnci prin închiderea supapelor de suferință este binefăcătoare și validată estetic.

Mihai Olos a deschis la Bala Mare, la Galeria coloniei artiștilor din municipiu, o expoziție de desen. Manifestarea pare, la o primă cercetare, neobișnuită, atât din pricina mulțimii de planșe, cât și datorită felului în care sint ele oferite. În realitate, avem aici un mod propriu, de pictor, am zice, în deslusirea, spre public, a mes-teșugului de a gândi cu creionul în mînă. Propriu, în sensul de adecvat, nu de personal — fiindcă Mihai Olos îndrăznește o astfel de expunere nu din vanitatea de a se detașa, ci din nevoia de a se explica, artisticește vorbind.

Mulți pictori, cînd aduc în selecțiile de autor și desene, le înfățișează privitorului ca opere de sine stătătoare. De regulă, desenul e ceva preparatoriu, act secund în procesul elaborării picturii. El mediază la în-telegerea concepției plastice de ansamblu. Un desen de pictor poate fi considerat, evident, și în parte, pentru măiestria tehnică propriu zisă și pentru ceea ce voiește el a spune. Numai că și acum, oricît de captivant ar fi mes-teșugul de grafician al pictorului, tot la pictura acestuia ne merge gîndul. Nu trebuie să pierdem din vedere că, studiind în profunzime dis-

ponibilitățile graficii, destui artiști și-au făcut din desen modul artistic esențial: ei nu sint graficieni, pentru că nu ajung să fie și pictori, ci în-trucit mijloacele graficii le par îndeajuns de complexe pentru a se realiza în creația plastică. Astfel stînd lucrurile, expozi-

Plastică

Desen continuu

ția lui Mihai Olos devine ocazia unor precizări de metodă.

La Mihai Olos „desenul continuu” e calea într-un adevăr. Ceva similar cu munca savan-tului care constată, pe măsură ce avansează în cunoaștere, că descoperirea unor teritorii noi, de acut interes pentru știința ce-o reprezintă, nu înseamnă altceva decît adăugarea de noi orizonturi la ignoranță. Descoperi ce puțin cunosti, cu cit ajungi să cunoști mai mult!

Mihai Olos este, într-adevăr, un artist ce desenează tot timpul. El prezintă un număr im-

presionant de pagini grafiate, dar dacă ar fi să arate tot ce desenează, spectacolul ar fi covîrșitor: mii, multe mii de foi însemnate cu tuș, cu cuget și farmec. Fiindcă Mihai Olos nu reflectă realul; el îl analizează, îl atacă din toate părțile, disociază și recompune forme, adesea pe un tip de efort echivalent cu al cercetătorului științific. El atomizează vizibilul ca să-l poată recompune mai bine, mai expresiv. De aceea desenele sale trebuie citite ca proces, și abia apoi ca file cu un statut unic — atât cit se pot bucura de statutul unicității paginile unei enciclopedii. Unele desene sint atât de precise, încît au ceva din patetismul operei ce a aflat un liman, o soluție. Cele mai multe însă caută o relație cu planșele din vecinătate. E ca în-tr-un scris de mare expresivitate: străduiești la cuprinderea unui înțeles și te lasi cîștigat de ductul literel. Într-o altă organizare, desenele lui Mihai Olos pot fi cărți ale unor teme de pictor, dominate de tema generală a trupului omeneș în mișcare, de tema viului inteligent, organizat, năzuind la desăvîrșire.

TUDOR OCTAVIAN ■

Fiecare simfonie a lui Pascal Bentoiu constituie încă un adaus la edificiul muzicii românești, ridicat — mai ales — de generația postenesciană, cu varietatea ei de stiluri și procedee, dar avînd un singur și nobil scop: ridicarea școlii noastre naționale la un nivel mondial, cu alte cuvinte penetrabilitatea și valabilitatea limbajului plaiului mioritic în acela universal. Acest lucru s-a vădit pe deplin și în prima audiere bucureșteană a celei de a șaptea simfonii a compozitorului (prima audiere absolută a avut loc anul trecut, la Timișoara, în cadrul „Zilelor muzicale George Enescu”), care a deschis recentul concert al orchestrei simfonice a Radioteleviziunii dirijată de Horia Andreescu.

Simfonia a VII-a ar trebui să aibă „relații cu arhitectura”, așa după cum arată autorul, ea fiind chiar subintitulată „Volume”. La fel cum lucrarea precedentă, „Culori”, a avut contingențe cu pictura. Concepția este extrem de interesantă, mai ales dacă aflăm că următoarea creație similară va avea drept bază literatură; cu alte cuvinte, un grup de trei simfonii avînd ca adresă directă artele surori. De la bun început, trebuie să spunem că Pascal Bentoiu — pe care noi l-am mai prezentat în coloanele revistei — a ajuns la înțelepciunea creatoare, opusurile sale muzicale ca și eseurile — de răsunset — publicate în ultimii ani venind în sprijinul afirmăției noastre. Limbajul este deosebit de clar, iar orchestrația foarte aerisită. Instrumentele sint situate în cel mai propice registru, iar instrumentiștii își pot etala valoarea, sau pot greși (cazul cornilor în introducerea primei părți) ei fiind puși în situația de a fi soliști. Cele două mișcări complementare, folosind — de cele mai multe ori — blocuri juxtapuse, narează liric (flauti combinați cu trompete cu surdine) o temă de largă respirație, întreruptă din cînd în cînd de accentele dramatice ale pa-

chetului de alamă sau al jocului de timpane, ritmic și nuanțat, obținîndu-se sonorități foarte frumoase și creionîndu-se imagini într-adevăr arhitecturale. O meditație îndelungă, liniștită, sfîrșită cu acorduri placate, catifelate, ale corzilor — în interiorul cărora se petrec citeva glissande coboritoare — pregătește cea de a doua mișcare, plină de vioiciune, folosîndu-se ritmuri de autentică esență populară, avînd drept fundal percuția. De altfel, afinitatea compozitorului — în această simfonie — cu partidele de alamă și percuție este foarte clară, ele avînd misiunea de a

Muzică

Darul

aduce clarificarea sonoră și tonală, pe o gradație culminantă a întregului aparat orchestral. Simfonia a VII-a, iată o lucrare care invită la o adîncă gîndire asupra drumului adevărat pe care trebuie să-l aibă muzica actuală românească; un adevărat dar, de preț, al lui Pascal Bentoiu!

Indisponibilitatea de ultim moment a pianistului francez Jean Micault (autoaccidentat la Iași), a făcut necesară invitarea de urgență a altui solist, fapt la care a răspuns violonistul Rudolf Fatyol, concertmaestrul Filarmonicii din Satu Mare, distins — nu de mult — cu un premiu important la unul din concursurile de gen din S.U.A. Sigur, artistul nostru are tehnică (dublele corzi și viteza de demonstrație în cadența Allegro-ului), un sunet plăcut, în fine, el este un bun instrumentist, dar o rețineră inexplicabilă, ca și o apăsare prea mare a arceșului au dus la anularea spumei și exuberanței, a stilului obișnuit

CLAUDIU NEGULESCU ■

Unul din meritele principale ale activității profilului coregrafic din cadrul Liceului de artă „G. Enescu” îl constituie ambiția, eforturile de a realiza spectacole încheiate în care, dincolo de necesitatea pedagogică, pentru fiecare elev, de a se deprinde, încă din vremea școlarizării, cu scena, cu marele repertoriu, cu diferitele modalități de exprimare coregrafică, transpare evident latura artistică, dînd profil de spectacol de stagione unor seri de balet care, altfel, ar amenința să rămînă în simplul stadiu de producție de an a școlii, de (re)întîlnire a elevilor cu profesorii, de rutină în spatele căreia nu există posibilitatea să se „ascundă” nici un eveniment (citește talent) deosebit.

Că nu e vorba așadar de „fapte cenusii” ne-o demonstrează recentul spectacol intitulat *Cenusăreasa*, prezentat la Palatul Pionierilor și Școlimilor Patriei, după binecunoscutul basm, spectacol al cărui coregrafie și coloană sonoră (colaj după lucrări, în general, ale verismului italian) sint semnate de Alexa Mezincescu. Putem vorbi, fără ezitare, de performanță de stagione aici. Cu alte cuvinte, deși există inerente scăderi datorită faptului că toți cei care evoluează în scenă sint elevi, de gimnaziu și / sau liceu, nivelul spectacolului este

comparabil cu ceea ce se întîmplă pe scenele altor teatre lirice (unde evoluează balerini maturi), concepția de ansamblu oferind ceea anvergură permitîndu-ne să vorbim nu de spectacole realizate de copii ci de spectacole realizate de artiști. Alexa Mezincescu a imaginat un balet construit după toate canoanele dansului cla-

Elevi-balerini

sic, lărgimea subiectului nefiind aici impediment; privim pas-de-deux-uri și variații, dansuri de grup bine „delimitate” (dansul portocalelor, al porțelanurilor, dans spaniol, indian), momente de pantomimă care „leagă” acțiunea, momente bine definite în ceea ce privește ambianța de curte sau de casă de condiție medie, Cenusăreasa fiind aici fiică-servitoare etc. Totul se constituie într-un întreg unde atmosfera dansului clasic este precumpănitoare, bine colorată, bine sugerată prin punctări cu elemente de comic în travesti, de pitoresc sau exotic, baletul apropiindu-se, în linii mari, de *Frumoasa din pădurea adormită*, de pildă. Sint aici roluri

care solicită din plin tehnica elevilor, performanțele lor actoricești și, legat de modul de rezolvare al acestor dificultăți peste care nu se poate trece cu vederea, putem vorbi de calitate întrucit distribuția este la înălțimea partiturii, a unei partituri care nu face rabat pentru că este „tradusă” de poantele unor elevi. În rolul titular, Simona Șomănescu semnează o apariție de sensibilitate, de grație, elementele tehnice fiind, de asemenea, rezolvate spectaculos, aceleași aprecieri și pentru Corina Dumitrescu (Zina bună), cărora le adăugăm pe Annemarie Neumann și Mădălina Slăteanu, în roluri unde elementele actoricești sint pregnante, ele bucurîndu-se de o interpretare pe măsură. La superlativ trebuie să împingem aprecierile în cazul lui Mihai Mihalcea, autor al unui personaj în travesti (una dintre surorile vitrege), în care tenta comică este exploatată savuros însă fără îngrosări pe marginea bunului gust. Mircea Cherim (Prițul) este (va fi) un balerin cu tehnică bună, partener excelent, cu o linie elegantă, rafinată. În roluri de mai mică întindere alți elevi realizează ael „complement” calitativ permițîndu-ne să susținem ferm aprecierile de mai sus.

VIORLE CREȚU ■

atelier literar

de G. Dumitrescu

A. Vremir: „Cecitate”, „Poem”, „Pastel”, pagini de limpezime și oarecare vibrație (ca și cele de pină acum). Pe cind un pas înainte? (noi credem că-l puteți face, părăsind un anumit amatorism nonsalant...) .

C. Daniel: Citeva lucruri din aceeași serie față de „Forma apei”, „Vi-nătoare de cerbi”, „Lecția de citire”, „Accelerind”. (Dar răspunsul la rugămintile noastre întirzie să apară...) .

A. Părvu: Sint și lucruri noi, într-adevăr, de data asta, care tind (cu succes, adesea) spre modalități moderne, contemporane („Drumul”, „Oră”, „Toamna”, „Distantă”, „Stare”, „Etern”, poezie chiar, intrucitva, „Face-roa lumii” și „Ugnări-ți-mă” — mulțumiri!), dar nu lipsesc nici compunerile greoaie și retorice, de grandilocvență prozodică și convenționalism desuet, etc. (despre care vă vorbeam data trecută). Important este (nu acordul sau refuzul față de semnările noastre), ci faptul că talentul și ambiția dv. sint în stare să biruie inerția (și mentalitatea) manufacturii versificate și sint ca-

pabile (sintem convinși) să atace, fără complexe, de la egal la egal, cele mai avansate poziții ale lirismului actual. (Titlurile citate mai sus sint abia un început, dar și o convingătoare promisiune!) Restul fiind, desigur, tăcere...

M. Buică: Interesante exerciții de început, care vădesc o zestre lirică neîndoie-nică (firește, în textele în care jocul tinde către o semnificație, iar expresia înlănește harul și îndeminarea — ceea ce, din păcate, nu se întimplă în toate cazurile...). Sint de citat pentru bunele semne de perspectivă: „Noi”, „Lumina amiezii”, „Strigăt”, „Îmi lepăd”, „Scrum”, „Apo-calips”. Să vedem, în continuare.

Diana B.: Cazul dv. seamănă izbitor cu precedentul (M. Buică). Iată lucrurile cele mai interesante și promițtoare: „Inger hăituit”, „As pleca”, „Cerc”, „Anomalii giuduri”, apărută în nr. 2, „Singurătate în doi”, („Adolescentii” e o versificație alertă, spirituală, dar, necunoscut, „moderul”, nu știm care e contribuția dv.). Să vedem ce mai urmează.

Andrei Candet: Nu ne

ocupăm de proză.

Alro: Cel mai reușit și mai adevărat ni s-a părut textul intitulat „Ideal”. **R. Păvaloia, O. Tanesik, D. Tălnaru, E. Pastac, H. Panaitescu, I. Turel, Gb. Doru, M. Hanja, Jan Ciobanu, Ivan Claudiu, Nuțifer, R. Mehedint, Doru Avram, Is. Virlan, Diana Ion, Em. Bod, Dan T. Dan, D. Panaete, Klayderman, I. Bănică, I. Teodiosie, I. Nuță, Cr. Dobrogeanu, C. Jomolean, C. Michitiuc, V. Florian, Dorina Andrei, V. Secoșan, F. Bobicu, M. Olteanu, M. Bunca, C. Rozentzweig, Mirela Mieu, Corn. Anca, Const. Gligore, Cristina B., L. Farcaș, M. Gioană, I. Miraflores, T. Ovidiu, S. Bakai, R. Florescu, Em. Scrofan, C. Bogacia, I. Aldea, D. Alexandrescu, C. Roșu, Gh. Moraru, N. Aiușu, T. Manolache:** Încercări de nivel modest.

ERATA. Semnătura omisă, la poezia „După giuduri”, apărută în nr. 8, este a tinărului nostru corespondent CONSTAN-TIN SAVIN.

GEO DUMITRESCU ■

N.R. Manuscrisele nu se înapoiază.

Pastel

Fulgi de zăpadă, sufletele neștiutelor rindonici stinse-n văzduh căzind ca niște urme de pași peste poteca iubirii noastre imaculind-o.

ANDREI VREMIR

Sentiment

Cind am călărit pentru prima dată un cal aveam impresia că imi vor singera umerii in locul strimt dintre șa și eer

MARIN IFRIM

Anomalii

Ne plimbăm printr-un parc cu arbori numerotați și aliniați ca soldații.

Vreau să-ți sărut ochii, dar tu stai in poziție de drepti

Iar in mină ții o floare și floarea miroase a dinamită.

Dintr-un afiș Mona-Lisa suride

enigmatic

cu o grenadă in miini.

DIANA BOLCU

Antirăzboinică

Poetul, ca un grădinar grădina lui coala albă cuvintele lui infloresc pretutindeni — da chiar și într-un pustiu chiar și pe hărțile marilor state majore

ROSE T/ VL

Drumul

Eu am fost drumul pe care cizma, năclăită de praf și sudoare, îl străbătu.

Ba nu, eu am fost chiar cizma cu talpa crăpată care lăsa urme perfect întipărite in praful drumului.

Ba nu, eu am fost piciorul încălțat cu nenorocita de cizma, și dacă mă gindesc mai bine am fost trupul intreg, purtat de două picioare, un trup încărcat înlăuntru cu viață, încărcat pe dinafară cu efecte militare : cască, armă, bidon, muniție, lopată de infanterie, gamelă și...

...și acum, dacă zac cu fața îngropată in praful drumului, vă implor, cind mă veți ridica să nu spuneci că am fost vreun erou.

ADRIAN PĂRVU

Desene pe asfalt

Mărțișor pentru...

„Mărțișor”

se-nțelege). Ascultători : copii și foști copii ce socotesc, fiecarea, că Mărțișorul e al lor, al inimii lor. Amfitrionă grațioasă : fiica poetului, Mitzura.

S-au rememorat, fericite intilniri cu Argezeii (plural forțat dar cu totul îndreptățit), cu ochi umbriți de emoție au fost căutate privirile celor ce l-au văzut pe Argezei, cel ce-a avut, băielandru, norocirea de a-l vedea cu ochii lui pe Eminescu. Principiul privirilor comunicante, așadar...

S-au spus versuri (Nora Iuga, Tudor George, Mirocea Micu, Iolanda Malamen, Adi Cusin), criticii Nicolae Ciobanu și Fănuș Băileșteanu au vorbit despre ambițiile editoriale ce tin treaz „cazul Argezei” și cuvintele (versurile) au fost plătite (răspătite), prompt, cu mărțișoare și flori, ghiocei și frezii. Evident, mărțișoare pentru fete

și flori pentru băieți. O bonomă excepție : dragul Ahoce — Tudor George a fost și el împrărietărit cu un mărțiș. S-a apărut, timid, pretinzind că el, mărțișul, ar fi oferit nu poetului ci... rugbistului.

...și un singur cearcăn : evocarea unor oameni ce nu mai sint, oaspeți fideli pină mai ieri ai feericului Mărțișor.

Dar dincolo de toate acestea nimic n-a tulburat pacea bucurăstenei, cum i-am zis cindva, Iasnaia Poliana. Cu singura deosebire că între conacul contelei Tolstoi și casa lui Tudor Argezei e o cosmică deosebire de proporții. Mărțișorul e doar „macheta” (mărțișorul) unui conac. Fiindcă poezii români, așa s-a întimplat să fie, și-au pus mărteja doar in vers. Și in viață. De le-aș pune unele lingă altele, casele in care s-au născut și au viețuit și au mai și murit, oarecum, poezii noștri, abia de-am alcătui un cătun...

Cititorule, nu uita să treci pragul Mărțișorului. Te așteaptă o fărîmă din universul celui ce și-a dat nume de stea ori de lună a anului (ce ziceți de Unu argezeie?). Te așteaptă candoarea, frăgezimea, iubirea de poezii și poezie...

GHEORGHE TOMOZEI ■

O carte de suflet

Blajul este, indiscutabil, dintr-o mie și una de motive, un loc unic in istoria și cultura noastră. Apariția unei cărți dedicate Blajului, personalităților sale, contribuției sale la lumina poporului român, la afirmarea ființei naționale a românilor din Transilvania și, in general, a românilor de pretutindeni, nu poate să nu stîrnească un interes deosebit, inclusiv, după lecturarea ei, o aleasă bucurie. O astfel de carte, așa cum au gindit-o, cu toată rivna sufletului lor, profesorul de istorie Teodor Seiceanu și criticul și istoricul literar Ion Buzași, încălzește cu o lumină străveche, parcă de aură, acel loc mai aparte al bibliotecilor noastre, acel raft aflat mai la îndemînă, in preajma cărților din care sorbim necurmatul firicel de apă vie. Lucrarea celor doi blăjeni, intitulată **Blajul — vatră de istorie și cultură** și apărută la Editura Albatros, spre finele anului trecut, se alcătuește din zeci și zeci de fragmente pe care le-am citit, sub prestigioase semnături, in zeci și zeci de alte cărți, mai mult sau mai puțin legate de fabuloasa devenire, in planul spiritualității române, a Blajului. Dintre un material documentar pe care-l bănuim a fi fost imens, autorii au extras ceea ce li s-a părut a fi mai reprezentativ, mai edificator pentru a ilustra semnificația acestui oraș in fața căruia Eminescu, venit pe jos tocmai de la Cernăuți, avea să exclame : „Te salut din inimă, mică Româ !”.

Ca orice monografie care se respectă, volumul se deschide cu un capitol extrem de interesant dedicat întemeierii orașului, întemeiere ce-l are in prim plan pe Ioan Inochentie Micu-

Klein, despre a cărui coplesitoare personalitate au scris, reliefîndu-i lupta pină la sacrificiu de sine pentru afirmarea drepturilor românilor din Transilvania, cărturari de frunte ai noamului nostru precum Timotei Cipariu, Samuil Micu, Petru Maior, Gh. Sincai, Nicolae Iorga, Lucian Blaga, Iosif Pervain și mai aproape de noi, reputatul istoric David Prodan. Cel de-al doilea capitol, preluînd o metaforă devenită celebră, se intitulează „Fintini ale darurilor” și, grație unor prestigioase semnături (Al. Odobescu, Gheorghe Barițiu, George Coșbuc, Nicolae Iorga, G. Călinescu, Ionel Pop), dar și unor cercetări minuțioase, mai de demult sau mai recent întreprinse, ne oferă o tulburătoare imagine a ceea ce trebuie că a fost, de-a lungul timpului, acest oraș al școlilor. In fine, cel de-al treilea capitol, intitulat „Cimpia Libertății : „Noi vrem să ne unim cu țara !” scoate in evidență vocația profund patriotică a acestui veritabil templu al istoriei noastre. Reproducem in acest sens, de pe ultima copertă a volumului, cuvintele scriitorului Ion Brad, fost elev al Blajului : „Pomul cunoașterii de sine a poporului român sădit in pămîntul mirific al Blajului va rodi, prin școlile din micul orașel de pe Tîrnave, puterea spirituală a acestui neam, trezit de corifeii săi la nobila luptă pentru libertate și unitate națională. Textele cuprinse in volum configurează istoria de suflet a Blajului, pe vatra căruia, la 1848, poporul și-a rostit crezul „Noi vrem să ne unim cu țara !”, năzuință împlinită la 1 Decembrie 1918, in actul Marii Uniri”.

VICTOR NIȚA ■

Din paginile „Flacării” in filele cărții

Dinu Săraru ADEVĂRURI DE TOATĂ ZIUA

Editura Eminescu

Apreciatul scriitor Dinu Săraru ne oferă prilejul să transmitem cititorilor săi o nouă veste bună : „Opiniile unui alegător”, multe răspindite mai întii in chiar paginile revistei noastre, au fost strinse intre copertele unei cărți ca semn al consecvenței scriitorului, angajat cu toată ființa sa in miezul actualității, și al curajului său de-a înfrunta vremea cu o operă tot mai bogată. Cu siguranță va reuși, intrucit „opiniile” au fost și sint —, o spune titlul volumului — „ADEVĂRURI DE TOATĂ ZIUA”!

Surprize

Jocuri de-a vacanța, suplimentul caietului program al Teatrului Național din București, cu Pamela Ewing (respectiv, Victoria Principal) pe o copertă și cu Cezara Dafinescu pe cealaltă, este o apariție cu totul riscantă din punctul de vedere al celui deprins să citească in autobuz (atunci cind se poate, bineînțeles) : toate șansele să rateze stația de destinație ! Socotiți și dumneavoastră : patru pagini cu Orson Welles, una cu Sophia Loren, una cu Alain Delon și două cu Michael Jackson, plus o istorie politică (Fără cusur) in care păcălitorul iese păcălit, la capătul a două crime. Alături de acestea, cinci interviuri realizate de R. A. Roman (cu Almée Iacobescu, Rodica Popescu-Bitănescu, Rodica Mureșan, Mișu Fotino și C. Diplan), două pagini puse de Cornel Nistorescu sub semnul **Memoriei teatrului**, o glumă de Ion Băieșu și o fotografie din care mama lui Liz Taylor, in vîrstă de 90 de ani, pare la fel de jună și surizătoare ca fiica. Fără a mai pune la socoteală cuvintele încruciate.

T. MIHAI ■

La Opera Română

In săptămîna 6—12 martie consemnăm citeva spectacole pe scena Operei bucureștene, după cum urmează :

● Sîmbătă, 7 martie, la ora 18, **O noapte furtunoasă** de Paul Constantinescu și Gianni Schicchi de Giacomo Puccini. Sub bagheta dirijorului Carol Litvin, vor interpreta Nicolae Urdăreaanu, Adrian Ștefănescu, Marcel Angelescu, Adriana Alexandru, Ștefăniță Lascu, Cornelia Pop, Elena Simionescu (**O noapte furtunoasă**) și Vasile Martinoiu, Daniela Vlădescu, Lucia Cicoară, Florin Georgescu, Nicolae Bratu, Marina Mirea, Alexandru Moisiuc, Pompei Hărășteanu, Nicolae Constantinescu, Mihaela Agachi (**Gianni Schicchi**).

● Matineul de duminică, 8 martie (ora 11) aduce pe afiș îndrăgita operă pentru copii a lui Benjamin Britten, **Micul**

coșar. Alături de solistii teatrului : Cristian Mihăilescu, Cornelia Angelescu, Adina Iurașcu, Ștefan Teodorescu, — vor evolua și copiii din corul „Voces primăvera” cu Laurentiu Moise in rolul „micului coșar”. Dirijor : Claudiu Negulescu.

● Duminică seara, ora 18. Aflat la a doua sa reprezentatie, genericul de balet **Capodopere simfonice in viziuni coregrafice** cuprinde **Simfonia spaniolă** de Edouard Lalo (solistă — violonista Cristina Angelescu). **Preludiu la după-amiaza unui faun** de Claude Debussy și **Simfonia fantastică** de Hector Berlioz. Coregrafia și regia apartin Doinei Andronache, decorurile și costumele lui Roland Laub. Conducerea muzicală o va avea dirijorul Lucian Anca, iar protagoniștii vor fi : Roxana Colceag, Laurentiu Guinea, Daniela Constantinoiu, Cristina Teodorescu, Beatrice Bleont, Ioan Tușearu, Gheorghe Anghelus, Tiberiu Almosnino.

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ „Mă numesc **Arpad Mőzi**, locuiesc în Brașov, b-dul Steagul Rosu, bloc 21, scara B, apartament 7: în concordanță cu cerințele de economisire a energiei electrice am instalat iluminarea apartamentului cu tuburi fluorescente încă din anul 1983. Am folosit instalația aceasta până în 1985, când tuburile respective s-au consumat. Din acest an, am fost nevoit să înlocuiesc iluminatul prin cel cu becuri cu rezistență care se știe au un consum mult mai mare. Și asta pentru că în magazinele de produse electrice, nu am mai găsit spre vizare tuburile fluorescente de 20 w. Găsesc inexplicabilă absența acestor produse atât de necesare, mai ales astăzi când economisirea de energie și combustibil a devenit o problemă cetățenească, patriotică.”

Intrucât pe adresa redacției noastre au sosit mai multe sesizări ale cititorilor în același sens — supunem organelor de resort reglementarea cit mai urgentă a comercializării tuburilor de 20 w. folosirea lor de către populație fiind un extrem de eficient mijloc de economisire a energiei electrice.

■ **Consiliul popular al județului Timiș**: „Referitor la scrisoarea numitului **Ion Dumitrescu** din Timișoara, strada I. I. de la Brad, bloc 9, scara A, apartament 14, prin care solicită sprijin pentru încadrarea în muncă — scrisoare trimisă nouă spre competență rezolvare — vă comunicăm că acesta a fost încadrat la Intreprinderea de transport materiale pentru agricultură, în calitate de mecanic auto calificat. Începând cu data de 11 februarie 1987, când i s-a emis dispoziția de repartizare nr. 752”.

■ „Mă numesc **Nicolae Uță**, sint din comuna Produbești, județul Dimbovița, sint muncitor în Tirgoviste și fac parte dintre cei peste 150 muncitori navetiști pe autobuze ai comunei. Plătim abonamentele în cauză de la Produbești la Tirgoviste și, cu toate acestea, venind din/sau plecând în schimburi, sintem nevoiți să parcurgem pe jos — vara pe arșiță, iarna prin ger sau ploaie — o distanță de 5 km. Această situație nefirească, care ne creează greutăți nedorite, s-a creat din obișnuința că mai toți șoferii masinilor sint din Gura Sutiții, făcându-și din această localitate, cu de la ei putere, cap de linie al traseului, restul distanței noi fiind obligați a o parcurge, așa cum am mai spus — pe jos. Considerăm că este incorect acest fapt, abonamentele noastre, repet, sint plătite pentru distanța Produbești — Tirgoviste. Vă rugăm să ne ajutați ca lucrurile să reintre în normal”.

■ **Consiliul popular județean Vrancea — D.P.M.O.S.**: „In legătură cu scrisoarea lui **Eracl Gheorghe** din Focșani: acesta, în prezent pensionar pentru limită de vîrstă, sesizează faptul că Stația C.F.R. Mărășești, unde a lucrat pînă la data pensionării, întirzie să-i acorde o diferență de retribuție pentru perioada 1.01.1983 — 8.03.1986, cit a exercitat o funcție superioară celei pentru care era încadrat (conducător tren), fiind șef de tren. In acest sens s-a luat legătura cu unitatea în cauză și în urma aprobărilor primite de la Regionala C.F.R. Galați, numitul a primit suma de 10 562 lei, diferența legală de retribuție la care a avut dreptul”.

■ **Din partea M.T.Tc. — Departamentul căilor ferate**: „Referitor la scrisoarea lui **Ilie Haureș** și a încă altora din comuna Bălcăuți, județul Suceava, vă aducem la cunoștință că, pentru planul de mers ce va intra în vigoare la 31 mai 1987, orariile trenurilor de călători de pe direcția Dornești — Siret au fost stabilite avîndu-se în vedere asigurarea celor trei schimburi ale unităților industriale din orașul Siret, cererea oamenilor muncii din Bălcăuți urmînd a fi astfel satisfăcută”.

■ **In incinta Exploatării Miniere Săsar din județul Maramureș** — ne scrie **Augustin Pușcaș** — din Baia Mare — există un chioșc cu diverse produse alimentare. Ceea ce i se pare, și ni se pare și nouă bizar, este următorul aspect: la acest chioșc au acces numai cei care lucrează în subteran, **Augustin Pușcaș**, care este mecanic locomotivă suprafață — și alții ca el — nu! Încercînd să

găsim o logică în cele relatate, ne-am gîndit că situația se datorează faptului că respectivul chioșc este destinat, prioritar, celor cu muncă mai grea, cum este cea din subteran; dar lucrurile nu se leagă: la chioșcul cu pricina, are totuși acces... personalul TESA care, știe oricine, numai în subteran nu lucrează. Atunci, de unde această „discriminare”, de ce mecanicii „de suprafață” nu pot beneficia de produsele chioșcului? Ne permitem a sugera conducerii întreprinderii reanalizarea funcționării unității respective, în ideea că la urma urmei o întreprindere, un colectiv, reprezintă o familie, fiecare membru al acesteia avînd nu numai aceleași îndatoriri, dar și drepturi.

■ **Direcția de Telecomunicații a municipiului București**: „La scrisoarea adresată redacției de către **Vasile Ene**, din strada Vistiernic Stavrinov nr. 21, blocul 53, scara C, apartamentul 25, sectorul 6, care sesizează funcționarea defectuoasă a postului său telefonic, vă comunicăm: din verificările efectuate s-a constatat că acest post a funcționat cu intermitență la sfîrșitul anului 1986, existînd o defecțiune pe cablu — s-a acordat în acest sens scăderea respectivă a taxei de abonament. Pentru a asigura o bună funcționare a postului pe viitor, s-a dispus schimbarea numărului de apel.

■ „In urma mutării mele din municipiul Roman în satul Cotu-Vameș, comuna Horia, într-o casă moștenită pe care am renovat-o, m-am adresat Consiliului popular Horia pentru încheierea actelor legale. Aici mi s-a spus că imi trebuie cinci schițe ale imobilului executate de mîna și o cerere cu un timbru de 3 lei — asta se petrecea în iulie 1986. M-am dus cu aceste hîrtii după o săptămîna, dar lucrurile se schimbaseră în ceea ce privește procedura: nu-mai mai trebuiau schițele făcute de mîna, ci de o cooperativă specializată, și anume „Tehnică”-Roman. Bine și așa, mi-am zis, am plătit suma de 208 lei și după o altă săptămîna m-am prezentat din nou la consiliu: am fost aminat pînă la proxima ședință a biroului executiv. Mergînd pentru a treia oară, am aflat că trebuie să mai plătesc taxele ce se impun, în total 1200 lei. Le-am plătit. Dar nici acum, se pare, lucrurile nu erau în regulă, pe colțul cererii mele scria „se va elibera autorizația numai după ce numitul va contracta un porc”. Desi nu posedam teren, am semnat totuși și acest contract. In sfîrșit, cu toate aceste acte în brațe, m-am prezentat la Notariatul de stat Roman, aici fiind următorul pas ce trebuia făcut după suptele tovarășilor de la consiliul popular. Și am aflat cu stupeoare că eforturile mele au fost... zadarnice, că actele cu care venisem nu-mi sint de nici un folos, că imi este necesară doar o hotărîre a Judecătorei Roman prin care pot deveni proprietar al imobilului în cauză. Acum stau și mă întreb: oare cei de la consiliul popular chiar nu cunosc niste dispoziții legale elementare? Nu mi se putea spune de la bun început cum trebuie să procedez? Pentru ce am făcut atîtea drumuri, am întocmit acte inutile, am plătit sume aiurea?!” (**Gheorghe Calab**, strada Fintinilor nr. 3, satul Cotu-Vameș, comuna Horia, județul Neamț).

■ **Procuratura R.S.R.**: „La scrisoarea adresată de către **Stefan Ruczin** din satul Drăgoslaveni, comuna Dumbrăveni, județul Vrancea, vă facem cunoscut că aspectele sesizate au fost examinate și constatîndu-se că sint intemeiate, s-a declarat recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suprem pentru judecare”.

■ **Doi soți vîrstnici — Sanda și Ștefan Nicolau** din Rimnicu Sărat, strada Alexandru Ioan Cuza nr. 46 — ne sesizează că de circa trei luni de zile nu găsesc în farmacia produsul-soluție **PILOCARPIN**, necesar în tratarea glaucomului, de care suferă amîndoi. La vîrsta lor le este extrem de greu să se deplaseze în Focșani, Buzău sau Brașov pentru procurarea acestei soluții, cu atît mai mult cu cit recomandarea medicului este de a-l folosi foarte frec-

vent. Ne adresăm la rîndul nostru celor în drept în sensul de a veni în intîmpinarea doleanței celor doi oameni, și poate nu numai a lor, din Rimnic.

■ **Consiliul popular al municipiului Bacău**: „In legătură cu scrisoarea adresată de către **Catrina Jitaru** din Bacău, strada Orizontului, blocul 4, scara B, apartamentul 1 — prin care aceasta solicită scutirea de plata contribuției în bani pe anul în curs, motivînd că este bolnavă și a fost pensionată cu gradul II de invaliditate — vă aducem la cunoștință că in urma cercetărilor făcute, și avîndu-se în vedere situația deosebită în care se găsește numita, sint îndeplinite condițiile art. 48 și 49 din Legea nr. 1/1985, pentru propunerea către Comitetul executiv al Consiliului popular municipal Bacău, de a fi scutită pentru anul 1987 de contribuția bănească. Va primi comunicarea în acest sens”.

■ **Nicolae Mirică**, din București, șoseaua Colentina 45, apartamentul 21, sectorul 2, cumpără în cursul lunii aprilie 1986, cu chitanța 6034315/IV/1986, două locuri pentru tratament în stațiunea Covasna, la hotelul „BRADUL”; în costul biletelor este inclusă și suma de 320 lei + 5 lei consum pentru folosirea în cameră a televizorului. Constatînd încă din prima zi că acesta este defect, anunță recepția. De aici i se spune că trebuie să facă o cerere de restituire a sumei; face cererea, o depune, iar peste cîteva zile i se comunică faptul că cererea sa a fost înaintată către O.J.T. Covasna din Sf. Gheorghe, cînd se va întoarce în Capitală urmînd a se adresa agenției de unde a ridicat biletele, căci cei de la Sf. Gheorghe vor comunica la I.T.H.R.-București, pentru a mi se restituie suma plătită pentru un obiect imposibil de folosit. Omul nostru procedează întocmai, ba chiar se adresează și în scris ultimei instituții. Nici pînă astăzi nu a primit vreun ban, sau măcar un răspuns la cererea sa! Încă puțin și — vorba aia: se face anu’ de cînd am dat banu’. Curată birocrație!

■ **Consiliul popular al municipiului Buzău**: „Privind modul de rezolvare al scrisorii adresate redacției de către un **GRUP DE LOCATARI** ai blocului 16/5, cartierul Dorobanți, prin care solicită sprijin în vederea luării unor măsuri privind pe cetățeană **Călin Elena**: aceasta fiind suferînd, a fost internată de mai multe ori la spitalul de neuropsihiatrie Săpoca; după ultima externare, intrucît nu a mai urmat tratamentul prescripș, boala s-a agravat, în momentele de criză săvîrșînd acte de violență, tulburînd grav liniștea locatarilor. Avîndu-se în vedere cele de mai sus, s-a dispus circumscripției medicale nr. 2 Buzău ca, în conformitate cu prevederile Decretului nr. 313/1981, să întocmească formele necesare pentru internarea bolnavei într-o unitate sanitară de profil pentru tratament de specialitate”.

■ **Direcția de Poștă și Telecomunicații a județului Viteea**: „Referitor la scrisoarea adresată de **Ion Bolovan** din Rm. Vilcea, aleea Olănești nr. 2, blocul B. 3, scara A, apartamentul 20, zona „I Mai”: la data depunerii sesizării tovarășului I.B., unitatea noastră începuse deja lucrările de telecomunicații în zona respectivă, fapt pentru care cererea numitului a fost rezolvată favorabil; menționăm că acesta va deveni abonatul unității noastre.

■ **Consiliul popular al județului Vrancea**. „Referitor la scrisoarea **Eugenei Bibic** din orașul Adjud: numita este absolventă a Liceului industrial Adjud și după absolvire a primit repartitie la Combinatul de

celuloză și hirtie din această localitate; din motive obiective nu s-a putut angaja pînă în cursul lunii ianuarie a.c. Pentru rezolvarea acestei situații s-a luat legătura cu conducerea întreprinderii și, începînd cu data de 10 februarie a.c. numita a fost încadrată ca operatoare”.

■ **Mai mulți cetățeni** — printre care și **Ana Gheorghe din Bacău** — sesizează în ultima vreme redacția noastră asupra calității aflate sub orice critică a minelor din plastic cu pastă pentru pixuri produse de întreprinderea „Flaro”, iar drept „mostră” avem chiar scrisoarea dinsei — dacă scrisoarea se poate numi o pictură abstractă, printre care abia dacă distingîm cîteva litere; ne trimite chiar și un set de astfel de mină, din ultima cantitate cumpărată și care a costat-o 40 lei. După cum au constatat-o chiar și redactorii noștri, în ultimul timp acestea isi dovedesc mai ales ambiția de a nu deveni fluide cu nici un chip, adică de a nu se scurge pînă la vîrf, pentru a scrie — sau, atunci cînd se scurge totuși, desi în foarte rare cazuri, o fac de preferință în buzunarul hainei.

■ **Consiliul popular al orașului Filași, județul Dolj**: „In legătură cu scrisoarea numitului **Victor Dumitrescu** din orașul nostru: fiind om al muncii la I.T.M. Filași, acesta a solicitat unității repartizarea unui apartament cu două camere: verificîndu-se cele sesizate, s-a constatat că el este trecut pe lista de priorități la nr. 41, iar la deplasarea comisiei sociale la domiciliul său s-a confirmat că nu avea condiții de locuit corespunzătoare împreună cu părinții săi. Față de cele constatate, comisia socială a I.T.M. Filași a dispus și repartizat numitului un apartament cu 2 camere — respectiv apartamentul nr. 12, scara 1, din blocul B.8 — V.D., intrînd în posesia repartizării respective”.

■ **Mă numesc Floarea Alexandru**, locuiesc în București, șoseaua Colentina nr. 26, blocul 64, scara C, etajul 2, apartamentul 167, sector 2. In baza sentinței civile nr. 2478/septembrie 1980 primesc pensie de întreținere pentru doi copii minori de la fostul soț, actualmente pensionar pe caz de boală de la Oficiul de pensii Brașov. In urma recăsătoririi, mi-am schimbat numele din **Gusti** în **Alexandru**, după soțul actual. In luna august 1986 pensia mi-a venit pe numele de **Floarea Gusti**, neputînd ridica pensia pentru nepotrivire de nume. Am fost în audiență la dirigintele Oficiului P.T.T.R. Titan, am dovedit cu acte că înainte mă numeam **Gusti** iar acum **Alexandru**, degeaba, banii au fost trimiși retur la Oficiul de pensii Brașov. Am făcut cunoscut în scris în trei rînduri acestui oficiu că nu am mai primit pensia pe luna august, am trimis adresa actuală precum și copii legalizate după certificatul de căsătorie. Desi mi s-a promis telefonic că situația se va rezolva, și desi primesc pensia curentă pe noul nume, suma ce mi se datora pentru luna august nu mi-a mai parvenit. Ultima oară cînd m-am adresat telefonic Oficiului de pensii Brașov, un tovarăș de acolo care nu a vrut să-mi spună numele, mi-a închis pur și simplu telefonul”.

■ **Consiliul popular al municipiului Mehedinți**: „In scrisoarea adresată redacției, **Marin Păsat**, din satul Recea, solicită sprijin ca fiul său, elev la Școala profesională auto din Drobeta T. Severin să-și primească drepturile de echipament precum și bursa ce i se cuvine. In urma verificărilor întreprinse, s-a constatat că Școala profesională auto de pe lângă Liceul industrial nr. 2, nu a acordat lunar bursă elevilor totuși bursele au fost achitate la finele trimestrului I al anului școlar trecut, ca urmare a virării sumelor de către întreprinderile patronatoare. Am atras atenția conducerii Liceului industrial nr. 2 să depună mai mult interes pentru a asigura la timp toate drepturile ce se cuvin elevilor”.

■ **Intreprinderea de autocalcioane Brașov — Comitetul sindical** — „Referitor la scrisoarea adresată de către **Toader Chiriac**: in urma intervenției noastre, sotia numitului a fost reîncadrată in muncă la Intreprinderea de materiale de construcții Brașov, după care i s-a pus din nou viza de flotant in municipiu, primind și celelalte drepturi cuvenite.”

■ **Referitor la scrisoarea adresată de către Toader Chiriac**: in urma intervenției noastre, sotia numitului a fost reîncadrată in muncă la Intreprinderea de materiale de construcții Brașov, după care i s-a pus din nou viza de flotant in municipiu, primind și celelalte drepturi cuvenite.”

Pagină realizată de **HORIA PATRAȘCU**

Poșta redacției

■ **Ghiță Constanța** — com. Uliești (Dimbovița): Pentru stabilirea pensiei de urmaș pentru fiul dv. depuneți la Oficiul asigurări sociale și pensii următoarele acte: cerere, declarație tip pensie urmaș, carnetul de muncă în original și fișa de pensie completată, actele de stare civilă (naștere, căsătorie, deces), adeverință de retribuție pentru 5 ani consecutivi inclusiv sporul de vechime, declarație din care să rezulte cauza decesului. ■ **Popescu Lucian** — Brad: Taxa de anticipație trebuie plătită conform art. 62 din Legea 4/1981. Pentru orice neînțineri, cereți explicații în adunarea generală a locatarilor.

■ **Radu Lucian** — Rm. Vilcea: Conform metodologiei actuale, la specializarea Agricultură, învățămînt fără frecvență, pot fi înscrși la concursul de admitere candidații care prezintă recomandare de la locul de muncă, aprobată de organele județene, precum și dovadă că lucrează în unități de producție agricolă, în specialitatea pentru care candidaază, de cel puțin 5 ani.

■ **Chiriac Ilene** — Cimpina: Comitetul Oamenilor Muncii a hotărît să fiți inclus pe lista de priorități a anului 1987 la apartamente cu 2 camere, poziția 39. ■ **Achimescu Georgeta** — Alba Iulia: Acordarea transferului la cerere sau în interesul serviciului este de competența conducerii unității unde persoana solicitată este încadrată. ■ **Ciucu Rada** — Pitești: Conform art. 10 din Legea 13/1972 și art. 25 din Statutul cadru aprobat prin Ordinul nr. 6/1973 al Ministerului Muncii, drepturile și îndatoririle membrilor caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor se stabilesc prin statutul fiecărei case aprobat de adunarea generală în limitele statutului cadru.

■ **Platon E. Ioan** — Josenii Birgăului (Bistrița-Năsăud): V-am expedit un răspuns amănunțit primit pentru dv. de la Secția cercetare-proiectare a Centralei Industriale de Rețele Electrice, care sperăm să vă folosească. ■ **Gălășescu Petru** — Brazi: Pentru funcția de diriginte oficiu se recrutează persoane încadrate în unități de poștă și telecomunicații cu vechime de cel puțin 4 ani în funcții de exploatare P.T.T.R., care sint pregătite prin cursuri profesionale organizate în unități. In raport de necesitățile activității lor. ■ **Bărbat Coriolan** — Arad: La Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă ființează o comisie de omologare și avizare a produselor de artizanat, deci cel care solicită autorizație de vînzare a produselor trebuie să se prezinte în fața comisiei (lunea și sîmbăta dimineața). ■ **Pungă Elena Mariana** — Buzău: Nici o unitate din Capitală nu are aprobare de a efectua încadrări de personal muncitor nelocalnic.

■ **Gross Peter** — Sibiu: Ați fost de două ori invitat prin adresă scrisă la Oficiul forței de muncă și nu v-ați prezentat.

■ **REGHINA VIRVICI**

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

Din nou la fotbal!

Campionatul se reia luminat (și nu eclipsat...) de recenta performanță a echipei Steaua — performanță care este de așteptat să trezească orgolii, să stimuleze dorința de autodepășire și să amplifice ambiții similare de competitivitate din partea tuturor echipelor noastre frunțate. Pentru că o replică europeană la izbândă obținută de Steaua se poate făuri, cum bine se știe, numai în campionatul intern. Și e bine să ne punem de pe acum această problemă — a însoțirii Stelei în elita fotbalistică a continentului — intrucit, la sfârșitul „maratonului” de 17 etape pentru care se dă startul duminică vom cunoaște viitoarele noastre reprezentante în cupele europene; le vom cunoaște atunci (în seara zilei de 27 iunie), dar competitivitatea și șansele principalelor pretendenți se pot vădi încă din prima etapă a returului.

Desigur, neul sezon are setul lui de „probleme” interesante, care justifică nerăbdarea iubitorilor fotbalului pentru această reînținerire cu viața stadioanelor: va menține Steaua ritmul de până acum? Care va fi replica lui Dinamo — echipă în plină modernizare din toate punctele de vedere? Va rezista Olul pe podium? Va continua Argeșul „contraatacului” pentru un loc în cupele europene? Cit de înalte sînt aspirațiile Victoriei? Ce se va întâmpla cu Sportul

studențesc? Dar cu Universitatea Craiova? Vor confirma noii (și vechii...) lor antrenori speranțele într-o revenire spectaculoasă? Și așa mai departe — fiecare echipă avînd cortegiul ei de probleme,

În această diversitate de așteptări și speranțe există, totuși, un consens: al dorinței de succes echipelor naționale și olimpice, angajate în sezonul de primăvară pe două „fronturi” la fel de importante — preliminariile campionatului european și cele ale jocurilor olimpice. Naționala va susține în această primăvară doar două meciuri oficiale, ambele pe teren propriu: pe 25 martie, cu Albania și pe 29 aprilie cu Spania. (În acest sezon se mai joacă, în cadrul aceleiași grupe, Austria — Spania, pe 1 aprilie și Albania — Austria, pe 29 aprilie). Iar echipa olimpică are trei examene: pe 15 aprilie, cu echipa R.F.G., pe 20 mai — cu Polonia (ambele pe teren propriu) și cu Danemarca — pe 10 iunie, în deplasare.

Returul campionatului diviziei A debutează așadar, sub semnul responsabilității cerute de pregătirea corespunzătoare a acestor cinci partide internaționale oficiale, astfel încît, la orele respective, reprezentativele noastre să dețină un potențial competitiv necesar și suficient obținerii victoriilor.

Triumf al rigorii și romantismului

Steaua București este a 15-a echipă care a cîștigat Cupa Campionilor Europeni, în cele 31 de ediții încheiate pînă acum ale acestei întreceri. Altfel spus, echipa noastră campioană este pe aceeași treaptă de palmare cu Celtic Glasgow, Manchester United, Feyenoord Rotterdam, Aston Villa, Hamburg S.V. și Juventus Torino care au cîștigat, de asemenea, numai cîte o dată acest prețios trofeu.

Totodată, Steaua este a 10-a echipă care a cîștigat „Super Cupa” europeană, disputată pînă acum de 12 ori (de șase ori cîștigătoare „venind” dinspre C.C.E. și tot de șase ori — dinspre Cupa Cupelor).

Am reamintit aceste lucruri de palmares din convingerea că va trece încă timp pînă vom cuprinde în totalitate semnificațiile multiple ale performanțelor realizate de Steaua. Succesul ei în aceste două „cupe” depășește dimensiunea unui simplu (sau dublu...) triumf, obținut în competițiile respective. Acest succes face parte din categoria aceloră menite să impulsioneze o întreagă mișcare sportivă — cum s-au petrecut lucrurile, tot la noi, odinioară cu tenisul și, mai recent, cu gimnastica. Steaua a făcut o bresă, a spart în premieră plafonul unor mari performanțe — și prin această deschidere sînt așteptate energii noi, revigorante și stimulante, pentru întregul nostru fotbal.

Întrebarea iminentă care se pune — dintr-o perspectivă a repetării unor astfel de performanțe — este cum a reușit Steaua să obțină astfel de rezultate? Răspunsul nu este deloc simplu, dar el include în mod sigur un element: munca. Principala morală a victoriilor Stelei trimite la efortul extrem

de dur cerut de marea performanță. Deși poate părea un truism, nu vom ezita să afirmăm încă o dată că la Steaua se muncește extrem de mult — acesta fiind principialul lucru care trebuie reținut din experiența strălucită a echipei noastre campioane. Însăși evoluția din recentul joc cu Dinamo Kiev a ilustrat cu prisosință superioritatea pregătirii fizice a stelistilor, considerată în mod unanim, de tehnicienii și comentarii avizați, drept factorul hotărîtor în obținerea victoriei. După cum un alt factor a fost considerat spiritul colectiv al acestei echipe. Pentru că Steaua este, într-adevăr o echipă de excepție — „are echipă”, cum se spune în limbașul tribunelor. Merite mari au și cei care au știut „să facă” această echipă, dar și cei care știu s-o mențină, s-o afirme, s-o valorifice. Cu asemenea performanțe pe fronțiștii, Steaua își justifică public și elocvent eforturile repetate de selecții și „formule” încercate în ultimii ani, operațiuni care, după cum se vede, s-au stabilizat și cristalizat într-un lot de jucători omogen și competitiv la cel mai înalt nivel.

Iar dacă această echipă „a fost făcută” cu inteligență și simț al valorii, aceleași calități se regăsesc, desigur, și în jocul ei. Jucătorii Stelei sînt deopotrivă riguroși și romantici — și ei au devenit jucători ai Stelei tocmai pentru că sînt așa. La puține echipe se poate întîlni o astfel de îmbinare între disciplina tactică a unui angrenaj unitar și fantezia debordantă a unor jucători cu personalitate.

Rememorînd cariera europeană a Stelei, nu s-ar putea spune că ea n-a fost vegheată și de o stea călăuzitoare, aceea care strălucește, nu se poate altfel, deasupra marilor campioni! Cu

numai trei goluri marcate în deplasare (în șapte jocuri, dar excluzînd loviturile de la 11 m din finala de la Sevilla), Steaua cîștigă două prestigioase trofee europene. Cum nu se poate uita și că energiile întregii echipe, ale tuturor susținătorilor ei, dorința noastră pleneră de victorie s-au depozitat, la un moment dat și doar pentru cîteva clipe într-un singur om — Ducadam, autor de unul singur al unei performanțe de excepție într-un joc de echipă. Dar astfel de lucruri fac parte din fotbal, sport în care marile performanțe dintodeauna au beneficiat de astfel de „alinieri ale planetelor”.

Jocul de la Monaco pentru „Super Cupa” europeană a produs, în prejudecățile și comentariile de pînă atunci, o mică revoluție coperniciană. Expresia mi-a fost sugerată, mai ales, de o scurtă prezentare făcută în „Nice Matin” din ziua jocului: „Dinamo Kiev este o lume de stele. Stele mereu în mișcare. Și irezistibil atrase spre atac. A studia jocul sovieticilor înseamnă a plonja în cosmografie”. „Revoluția coperniciană” produsă de acest joc este că a (re)asezat în centrul universului fotbalistic european echipa Steaua București. Steaua și triumful ei s-au bucurat de astfel de unanimitate, de astfel de consens. Nu numai adversarii săi au „înclinat steagul”, ci și toți cei care o vedeau pe Steaua la marginea „galaxiei” fotbalistice a stelelor continentului. Această victorie a făcut, însă, ordine în universul comentariilor și-n universul valorilor: Steaua București este cea mai de sus, cea mai strălucitoare — și-n jurul ei va gravita, cel puțin pentru un an „planeta” fotbalului european

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

La închiderea ediției

România — Turcia 3-1

În partida de verificare susținută la Ankara formația noastră a obținut victoria prin golurile realizate de Belodedici (min. 44), Bôlôni (min. 62) și autogolul lui Ali Coban (min. 72). Pentru turci a transformat un penalti Tanju (min. 89).

De la trimisul nostru la Ruse:

Olimpicii n-au găsit poarta

Un meci care s-a terminat cu 1-0 pentru gazde, cînd, de fapt, trebuia să fim învingători. Se află în această afirmație două adevăruri ale întîlnirii dintre olimpicii noștri și cei bulgari. Pe de o parte, din punctul de vedere al întîlnirii propriu-zise, bulgarii, împotriva cursului jocului au cîștigat cu ajutorul unui penalti „așteptat” cu răbdare de arbitrul sofiot Vasilev. Pe de altă parte, olimpicii noștri au pierdut partida pentru că ratările din ambele reprize, unele la goluri aproape făcute, nu puteau avea alt rezultat. În timp ce olimpicii din țara vecină au avut practic o singură acțiune limpede de gol, exceptînd, firește, penalti-ul, al noștri s-au jucat cu ocaziile. Majaru, Cimpeanu II, Vaișcovic, primii doi în cîteva rînduri, n-au reușit decît să-l sperie pe portarul Donev, fără să-l și învingă, deși Cim-

peanu II s-a jucat cu tabela de marcaj: o bară în prima repriză și un gol salvat de pe linia porții de apărătorii gazdă, în a doua. Vorbind despre joc, să spunem că nici olimpicii noștri, veniți dintr-un turneu în Italia și Franța, cu rezultatele cunoscute, și nici echipa olimpică a Bulgariei, venită și ea dintr-un turneu în India, unde s-a clasat pe locul al doilea, după olimpicii sovietici, nu s-au prea omorât cu firea pe un teren greu, plin de zăpadă și la o temperatură de minus un grad. Oricum, merităm să cîștigăm dintr-un motiv foarte simplu: am fost de departe mai buni. Dar, și asta ține de viitor, dacă nu vom reuși să convingem nu numai prin joc, dar și prin goluri, calificarea la Olimpiadă, e limpede pentru toată lumea, nu ne va suride.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Civilizația sportului Prejudecățile noastre

Polimline se rela campionatul de fotbal. Fie-ne îngăduit să sperăm că, odată și odată, această competiție se va desfășura într-o atmosferă demnă, morală, sportivă, pe terenuri și mai ales în jurul lor. Să sperăm că vom veni la fotbal să ne desțindem, să ne bucurăm, nu să ne intristăm pentru ceea ce vedem, auzim sau aflăm.

Mai important însă ni se pare că în a opta zi a primăverii, pe toate meridianele pămîntului, se sărbătorește ziua femeilor de pretutindeni, ziua care s-a înscris în istorie ca zi de luptă pentru emanciparea femeii, pentru drepturi, pentru libertate și demnitate. Salutăm și noi, din acest chenar al Don Quijotilor gestului sportiv, pe cele (mamele, soțiile, surorile sau fiecele noastre dragi) care ne stimulează să pledăm pentru instaurarea și dezvoltarea pe stadioane a unui climat în care eticul (căci mai există și așa ceva în sport...) și esteticul să fie ferite de orice vulgaritate.

Dacă anul acesta, 8 martie coincide cu reluarea activității fotbalistice, dați-ne voie să punem o întrebare: de ce nu promovăm totuși fotbalul feminin? Ratăm poate un moment favorabil unor performanțe la care nici nu ne vine să ne gîndim (la performanța de anul trecut a băieților de la Steaua cîți s-au gîndit?) Avem cîteva echipe feminine bune. Și cîteva jucătoare remarcabile care pot rivaliza cu băieții în ceea ce privește controlul mingii. Avem însă și încăpățînarea prejudecăților noastre. Știm că femeile sînt excelențe alpiniste, aviatore, parașutiste, cascadeuri și cosmonaute (domenii considerate mult timp exclusiv bărbătești) dar nu ne împăcăm cu ideea de a le vedea și pe terenul de fotbal.

Dacă există atîtea puncte comune între aceste ființe umane se pot nega femeii exercițiile fizice (printre care și fotbalul) permise bărbatului? La călărie și la tir, femeile concurează împreună cu bărbații. Și de multe ori urmasule Afroditei înving. Nu e desigur cazul la fotbal. Dar a încerca să organizăm o competiție care să cuprîndă echipele din toată țara și a îngheta o echipă națională nu ni se pare o absurditate. Fîndcă, repetăm, avem jucătoare foarte talentate care, într-o zi, ne-ar putea aduce un trofeu european. Oricum, meciurile feminine vor aduce public, la început din curiozitate, apoi poate din admirație. Iar civilizația sportului ar cîștiga teren, pentru că, probabil, tații, soții, frații, logodnicii, prietenii sau admiratorii fotbalistelor noastre îi vor lua de guler pe cei care, acum, proferează trivialități, ca la „ușa cortului”.

A nu fi trival azi în sport — afirma scriitorul Radu Cosașu — a devenit o cerință presantă, responsabilă și simultan dramatică.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Experiența circulației automobilistice nu prea îndelungate dar care se apropie totuși de 90 de ani, ne-a învățat o mulțime de lucruri. Cum să facem auto-vehicule cu performanțe tot mai ridicate, cum să construim drumuri, străzi, poduri, noduri rutiere tot mai perfecționate și mai confortabile, cum să-i pregătăm pe viitorii șoferi pentru a stăpîni sutele de cai putere ai bolizilor și nu numai pe șoferi, dar și pe cea mai numeroasă categorie de participanți la trafic, pietonii. Apropo! Știați că există și o Federație Internațională a pietonilor? Organism care are printre altele, drept obiectiv, să-i deprindă pe aceștia cu rigorile traficului rutier din ce în ce mai complex. Fiecare succes, chiar cît de mic, în lupta împotriva teribilului flagel al accidentelor de circulație, care seceră ori transformă în infirmi anual tot atîția oameni precum un veritabil război, este o victorie a vieții împotriva morții. Dar copiii? În contextul măsurilor pentru protejarea pietonilor de accidente, ei au un statut cu totul aparte. Pornind tocmai de la psihologia complet deosebită a copilului față de adult în viața de fiecare zi, inclusiv în circulație.

Cheia de boltă a protejării copiilor de accidente, a succesului în această extrem de nobilă activitate umană, este tocmai înțelegerea acestei psihologii în special de către oamenii volanu-

lui. Ei au cele mai multe posibilități și o mare răspundere de a-i feri pe cei mici de pericolele străzii. În contextul imaginii diferite pe care o au copiii, în comparație cu adulții, despre ei înșiși, și despre lumea înconjurătoare, prezintă un mare interes practic răspunsul la întrebarea: „Anticipază copiii pericolul?” Realitatea, numeroasele, din păcate, drame

dedicat acestuia, încît face abstracție de tot ce e în jur, cu excepția lucrurilor care îl interesează direct. De pe trotuar, un șut mai puternic face ca mingea să zboare pe stradă. Băiețelul fuge iute după ea cu unicul scop, acela de a o recupera. El uită de tot și de toate, chiar și de mașini. O fetiță își aranjează un „apartament” sub un autotren masiv. Acolo e umbră și e

în prezența copilului aceleași cantități de lichid. Întrebat în care e mai mult, să zicem, limonadă, copilul va indica paharul mai subțire, pentru că nivelul lichidului este mai ridicat. E și normal ca răspunsul să fie așa, deoarece numai pe măsură ce crește, cunoștințele de tot felul ale copilului se dezvoltă. Experiența lui devine mai bogată privind în jurul lui,

care: „Ai grijă la traversarea străzii”, dar din păcate, nu le-a spus ce-i mai important, și anume, cum să treacă pe partea cealaltă, stau minute în șir inhibați, nehotărîți cînd să pășească spre trotuarul opus. În căpsorul lor stău întrebarea: „Mașina care vine e prea aproape, prea departe, merge oare suficient de încet ca să pot traversa ori fuge prea iute?”. În mod greșit sînt judecați mulți dintre cei mici. Dacă traversînd, copilul fuge, nu înseamnă neapărat că el bravează. Pentru dînsul e mai simplu să fugă decît să aștepte, uneori, pe mijlocul drumului, trecerea pe lingă el a unor eventuale vehicule. Aceste lucruri copiii le învață nu în urma unor laconice explicații date de părinții ori de dascălii lor. Pe stradă, pe zebra, explicîndu-le cu tact și răbdare cum să se descurce în forfota neîntreruptă de pietoni și mașini, acolo capătă cei mici deprinderile necesare pentru a se putea încadra în normele atît de riguroase ale civilizației străzii.

O fotografie pe o filă de calendar, reprezintă un chip de copil cu ochii curioși parcă să dezlege cît mai curînd misterul lumii care îl înconjoară. Alături de silueta unui autoturism, el ne lansează o patetică chemare: „DACĂ NE IUBIȚI, FERIȚI-NE!”.

VICTOR BEDA ■

Cronica șoselei

Dacă ne iubiți, feriți-ne!

stradale, demonstrează fără putință de tăgadă că puii de oameni nu posedă, datorită psihologiei lor specifice, puterea de a anticipa pericolele la care se pot expune în circulație. Chiar la unii adulții forța de anticipare e considerabil redusă. Atunci, de ce să ne mire lipsa acestei calități la cei mici, mai cu seamă cînd sînt puși în fața complexității problemelor pe care le prezintă traficul rutier? Caracteristică psihicului copilului este joaca, pe care el o face din toată ființa lui, cu toată dăruirea și seriozitatea. Micuțului nu-i convine, nu-i place, nu acceptă să-și piardă obiectele cu care se joacă. El este atît de pătruns de jocul lui, atît de

ferită de ochii altor copii. În acel moment dorește să fie singură, să n-o deranjeze nimeni. Ea nu se gîndește că mașina s-ar putea pune în mișcare, cu toate consecințele ce decurg din aceasta. Psihologii au făcut zeci de experimente pentru a aprofunda puterea de aproximare, a copiilor sau, mai complet spus, coordonarea imaginilor și reprezentărilor acestora. Unul dintre ele, extrem de simplu, dar în aceeași măsură convingător, este următorul: două pahare identice sînt umplute, la același nivel, cu un lichid; apoi, în alte două pahare, unul subțire și înalt, iar altul cu diametrul mult mai mare, dar mai scurt, se toarnă,

întrebind, citind, auzind radioul, cîntînd, jucîndu-se, uitîndu-se la televizor. Din discuțiile celor apropiați lui, din replicile personajelor de film, teatru, copilul percepe, judecă, ajunge la concluzii.

Cîte vieți în fragedă vîrstă n-ar fi fost salvate, cîte familii n-ar fi fost ferite de nenorocirea pierderii a tot ce au avut mai scump pe lume, copiii, dacă șoferii ar fi ținut seamă de cele mai elementare noțiuni despre particularitățile psihologiei infantile, de fapt despre comportamentul specific al copilului. Realitatea ne arată zilnic dificultățile celor mici în aprecierea distanțelor. Unii, cărora mama le-a spus la ple-

Toate problemele privind pacea, dezarmarea și securitatea în Europa și în întreaga lume sînt importante, toate trebuie pînă la urmă rezolvate și ideal ar fi ca soluționarea lor să se producă imediat. Din păcate însă, se știe, acest lucru nu este posibil. Apare deci ca necesitate obiectivă abordarea marilor probleme ale contemporaneității nu global, ci pas cu pas, pe etape. „Noi considerăm că problemele armelor nucleare din Europa — spune președintele României — se pot soluționa fără a le lega de întregul pachet de probleme și, ca atare, pot fi abordate și soluționate independent. După părerea noastră, trebuie să acționăm pentru soluționarea nu neapărat globală a tuturor problemelor, ci pe etape, și una din aceste etape ar fi soluționarea problemelor eliminării rachetelor din Europa”.

Eliminarea eurorachetelor a constituit în permanență în ultimii ani una din direcțiile fundamentale ale politicii externe românești. Sînt cunoscute activitatea neobosită desfășurată de România, numeroasele inițiative și propuneri ale președintelui Nicolae Ceaușescu, demersurile perseverente pentru a se renunța la proiectele de instalare a noilor rachete. În același sens, Marea Adunare Națională, Frontul Democratiei și Unității Socialiste, alte foruri reprezentative din țara noastră au adoptat numeroase apeluri și chemări către parlamentele, partidele politice și organizațiile obștești din țările europene, din S.U.A. și Canada. România socialistă a reafirmat cu tărie necesitatea stringentă de a se opri, pînă nu e prea târziu, cursul primejdios al suprainarmării nucleare a

Europei, considerind că lupta pentru eliminarea rachetelor nucleare de pe continentul nostru are o importanță vitală atît pentru popoarele din zonă, cit și pentru întregul mapamond.

Și iată că Uniunea Sovietică a propus recent, prin declarația secretarului general al C.C. al P.C.U.S., detașarea problemei privind rachetele cu rază medie de acțiune din Eu-

ropă cu rază medie de acțiune din Europa va fi semnat, U.R.S.S. va retrage din R.D.G. și din Cehoslovacia rachetele operativ-tactice cu rază mai mare de acțiune, care au fost amplasate acolo ca măsură de răspuns la desfășurarea în Europa apuseană a rachetelor „Pershing” și de croazieră.

România, poporul român apreciază aceste propuneri sovietice ca un factor deosebit de important, merit să deschidă calea ajungerii într-un timp scurt la încheierea unui acord în problema lichidării rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa, ca un prim pas în direcția ajungerii la înțelegeri privind reducerea și lichidarea totală a armelor nucleare. Opinia publică din țara noastră așteaptă ca S.U.A. să răspundă pozitiv propunerilor sovietice, avînd în vedere că este înlăturată piedica legării problemei eurorachetelor de cea a armelor strategice și cosmice. Nu este nici un motiv ca această mare ocazie să nu fie pe deplin folosită, în interesul atît al celor două superputeri, cit și al țărilor europene, al tuturor popoarelor lumii. În Declarația Agerpres se arată că țara noastră, Consiliul de Stat, guvernul, poporul român vor face totul pentru a se ajunge cit mai grabnic la încheierea unui acord în problema eurorachetelor și își exprimă speranța că se vor depune în continuare eforturi de către ambele părți, de către toate țările și popoarele iubitoare de pace din Europa și din lume, pentru a se ajunge la înțelegeri corespunzătoare privind reducerea și eliminarea totală a armelor nucleare.

ION DUMBRAVA

Comentariul
saptamîiniiPas
cu pas

ropa de blocul problemelor cu privire la dezarmare și încheierea imediată a unui acord în această privință pe baza celor convenite la Reykjavik: U.R.S.S. și S.U.A. să lichideze în următorii cinci ani toate rachetele cu rază medie de acțiune din Europa; în aceeași perioadă, numărul rachetelor sovietice din această clasă să se reducă în partea asiatică a U.R.S.S. la 100 de focoașe, S.U.A. urmînd să mențină pe teritoriul ei același număr de focoașe. În declarația sovietică se menționează, de asemenea, că imediat ce acordul cu privire la lichidarea rache-

cem capturi la care altădată nici un visam”.

Profitul este atît de mare încît se apreciază că în 1983 această „cinepă” nocivă a fost cultivată pe nu mai puțin de 600 000 hectare în S.U.A., dintre care o pătrime numai în „triunghiul de smarald”. Cultivatorii au primit porecla de „the hill folk” (oamenii colinelor) deoarece apar toamna din pădurile de pe coline pentru a se aproviziona cu bunuri de lux, aruncînd uneori cu dezinvoltură cu bani în dreapta și în stînga. Ei își petrec de regulă iarna în Mexic sau în Caraibe pentru a reveni la începutul verii. Firește comerțul cu unele de grădinarie cunoaște un boom nemăintîlnit. Acțiunile „Camp” au dus la reducerea suprafeței cultivate cu cannabis la numai 160 000 hectare. Ca urmare a riscurilor, „grădinile de gherilă” nu numără de obicei decît cel mult 10 plante care ajung la apiciabila înălțime de 1,20 metri. Deoarece cultivatorii preferă să nu stea în apropierea lor imediat, plantele sînt prevăzute cu instalații de udare automată și numeroase capcane și chiar instalații de împușcare cu de-clanșare automată, cînd nu sînt păzite cu arma în mînă chiar de proprietari! Este motivul pentru care pădurarii locului au atras atenția turiștilor ca în cazul cînd dau din întimplare peste o asemenea „plantație” să strige: „Sînt aici din greșeală, plec imediat!”. În aceste condiții nu este de mirare că amatorii de excursii în „triunghiul de smarald” sînt tot mai rari.

ION VIRGIL

Ah,
complexele (II)

Londonzii sînt frămîntați. Fără noile tehnologii pe Drumul banilor, greu se poate dormi liniștit. Volumul de operații crește rapid. Cum ne descurcăm? Firmele și piața britanică sînt în stare să ducă pe umeri o astfel de, altfel dulce, povară?

În blocurile scrobite ale băncilor, computerele s-au instalat virtuos, clăntînd zi și noapte de dragul socotelilor. Sub pavajul străzilor, 800 000 circuite în dublu sens leagă între ele jumătate milion de telefoane. Pe străzile supercirculate, mici chioșcuri încastate în perete atrag atenția: sînt automatele de eliberare a banilor.

Băncile au pătruns în cetatea informației. Iar bancherii merg pe ale lor: împrumută, aplică dobînză, te execută la termen. Un om din lumea banilor, un american, afirma: „Informația înseamnă putere; primatul informației înseamnă avere”.

Și aici, deci, ca și la alții, viteza și acuratețea se dovedesc cruciale, atît pentru firme financiare cit și pentru clienți. Particularii și corporațiile cer informații pentru a putea să-și organizeze afacerea. Informația despre bani a devenit aproape la fel de importantă ca banii înșiși, este cineva de părere. Așa cum în locul piesei de aur de altădată a apărut în buzunarul nostru bancnota de hirtie, tot așa informația sub formă digitală circulă pe traseele computerelor, substituind moneda. Procedul aduce în prim

NEAGU UDROIU

Cinecitta
la 50 de ani

Pe aene marginile de pînă-umeroasă navă de război care asaltează butetele cu sandviciuri. Gladiatori își consumă caica cu espresso în așteptarea sirenei care-i va chema să se încalce necruțător într-o nouă scenă. E pauza de masă la Cinecitta, studiourile de film române care în acest an aniversază 50 de ani de activitate. Caravanele se vor prelungi pînă în septembrie și vor culmina cu „Mosira” de la Veneția, festivalul filmului care va constitui, speră conducătorii industriei cinematografice din peninsula, o apoteoză a filmului de bună calitate. Între timp, organizatorii piimbă în lumea în reaga un film panegiric care povestește fericirile și nefericirile Hollywood-ului de pe Tiberu.

Cinecitta s-a născut în 1937. În 475 de zile, „orașul filmului” a fost gata. El cuprinde 16 studiouri, printre care și pe cel mai mare din Europa (80 de metri pe 40), drumuri, grădini, boschete, piscine, magazine de accesorii, toate cele necesare unei cetăți destinată să creeze vise. În primul an de existență aici s-au produs 20 de filme, în cel de-al doilea 36 și 50 în 1940. Studiourile încearcă să bată Hollywood-ul și să determine reducerea importurilor de pelicule americane. Filmele perioadel: „Coroana de fier”, „Aventurile lui Salvador Rosa”, „Marile magazine”, n-au depășit interesul de moment. Începînd din 1947, atrași de o mină de lucru ieftină și bine calificată, de un curs de schimb foarte convenabil, un climat agreeabil și multiple libertăți americane atît de combătute vor debarca în masă și vor inaugura o a doua epocă a studiourilor române. Ei turnează un film după altul. Mervyn Le Roy realizează „Quo Vadis”, William Wyler „Ben Hur”, Joseph Mankiewicz „Cleopatra”. Roma devine punctul de întîlnire al vedetelor. Ava Gardner și Humphrey Bogart se desfășoară în „Conțesa cu picioare goale” a aceleiași Mankiewicz, Liz Taylor și Richard Burton se descoperă și se căsătoresc. Nu lipsesc nici francezii: Marcel l'Herbier filmează „Ultimele zile ale orașului Pompei”, Jean Renoir, „Trăsura de aur”. Șomerii din Roma fac figurație, tehnicienii își perfecționează meseria. În același timp, apare cel căruia italienii îi spun „Maestro” cu M mare: Federico Fellini care, împreună cu actorul său fetiș, Marcello Mastroianni, devine genul cinematografului italian. Este perioada în care se realizează „La dolce vita”, „8 și jumătate”, „Amarcord”, „Casanova” și alte pelicule care acum fac istoria celei de-a 7-a arte. La finele anilor '60, filmul american intră în criză, monștrii sacri pleacă din nou peste ocean, iar Cinecitta nu lucrează decît pentru RAI — Radioteleviziunea Italiană. S-a propus ca studiourile să fie transformate în muzeu al cinematografului. Salvarea a venit atunci cînd s-a înțeles că doar o largiro a sferei de activitate ar putea readuce studiourile în rîndul întreprinderilor prospere. Devenind rapid centrul de producție cinematografică cel mai important din Europa, Cinecitta

a renunțat la rolul de prestator de servicii și a devenit co-productor. S-au deschis porțile superproducțiilor europene — ultima se numește „Numele trandafirului” de Jean Jacques Arnaud după romanul cu același nume al lui Umberto Eco — foiletoanelor televizate (primul film serial italianesc cu 26 de episoade este în curs de realizare de celebrul Berlusconi) — publicității sofisticate.

Cinecitta a trecut de la un deficit de 5,4 miliarde lire în 1982 la un beneficiu de 23 miliarde lire (circa 18 milioane dolari) în 1988. Conducătorii săi au scos un suspin de ușurare și sînt în așteptarea unor filme italiene de calitate.

IOAN ROȘCA

Alertă
în „triunghiul
de smarald”

În regiunea cu multe păduri, dar cu populație puțină din nordul Californiei este în prezent mare zarvă. Patru avioane de recunoaștere și șapte elicoptere ale unei unități speciale de poliție, denumită „Camp” survolează, aproape fără întrerupere, colinele inverzite. De asemenea, la sol unități de cercetare, înarmate pînă în dinți, scotolesc cu atenție fiecare metru pătrat de teren. Polițiștii sînt protejați de veste antiglonț și preferă să poarte costume de camuflaj. Și nu fără motiv. Pînă în prezent au fost efectuate 63 de arestări...

Această relatare, reproducă după ziarul vest-german „Die Welt”, nu înfățișează o acțiune de luptă împotriva unor forțe de gherilă, ci împotriva... „cultivatorilor” cei mai bogați din California. Pentru că aici în „Emerald Triangle” (triunghiul de smarald), cum mai este numită regiunea nord-californiană dintre Humboldt, Trinity și Mendocino se află concentrate cele mai mari culturi ilegale — cu producție estimată pe piața ilegală la o valoare de două miliarde dolari — de cannabis, plantă din ale cărei flori și frunze se obține periculosul drog marihuana. Fiecare plantă matură de sensemilla (cannabis), care dispune în California de condiții foarte bune de cultivare, este vîndută în „comerțul cu amănuntul” cu aproximativ 2 000 dolari.

Acțiunea poliției a ales anotimpul recoltării acestor plante. În „grădini” îcusit măscate, și de aceea botezate „de gherilă”, depistarea plantelor de Cannabis Indica este destul de dificilă, dar în perioada culesului unitățile „Camp” au cele mai mari șanse de a le repera. „Camp” (prescurtare de la Campaign Against Marihuana Planting — Campaniă împotriva Plantațiilor de Marihuana) a reușit, în cursul anului trecut, să distrugă peste 100 000 de plante de cannabis în „triunghiul de smarald”, iar în decursul ultimelor luni au mai fost neutralizate alte 86 000 de plante. „Ai un sentiment grozav cînd poți confiscă nu cîteva grame, ci cîteva tone de marihuana”, declară un polițist ziarului „Los Angeles Times”. „Si — adăuga el — reușim în prezent aproape zilnic să fa-

Monte Carlo, a doua zi după

Între atîtea gînduri și probleme, lumea continuă să comenteze evenimentul fotbalistic al primăverii — meciul pentru „Super Cupa” europeană. Răspunzînd interesului cititorilor, prezentăm mai jos cîteva elemente din „universul” acestui joc de referință pentru fotbalul nostru.

La meci au asistat 8456 spectatori, rețeta incasărilor fiind de 412 085 franci. Un record, intrucit aici media este de 2000 spectatori. Stadionul „Louis II” are o capacitate de 20 000 locuri. Construcția sa — „una dintre cele mai futuriste și mai atrăgătoare din Europa” — a început în mai 1981 și s-a încheiat la sfîrșitul anului 1984. Dotat cu ascensoare și scări rulante pe patru nivele, cu utilități dintre cele mai diverse și moderne, stadionul creează impresia unui teatru luxos, în care, odată intrat, ești tentat să întreb: „dacă se poate fuma”? Populația Principatului Monaco nunără 27 000 locuitori, în cele trei orașe, cu o suprafață totală de 139 hectare. Meciul a fost preluat de 26 canale de televiziune, aspecte din el fiind transmise și în Venezuela, Peru, Uruguay, Statele Unite, Malaezia, Australia, Emiratele Arabe, Etiopia, Iordania. În Franța s-a transmis decalată cu 3 ore și 20 minute, pe canalul Antenne 2. Au fost acreditați 120 de ziaristi și comentatori de radio și televiziune, între aceștia din urmă aflîndu-se, trimiși de televiziunile țărilor lor, și

Kevin Keegan, Trapattoni (antrenorul lui Inter) și Altafini (component al echipei naționale a Braziliei, care a cîștigat C.M. din 1958). Keegan s-a stabilit în Spania, împreună cu soția și cele două fiice ale lor. Mirat că n-a fost recunoscut de un ziarist francez, Altafini l-a explicat zîmbînd: „Sînt în fotografiu cu golul de-ale lui Pelé; mereu, sînt cel care-l îmbrățișez!” • Luigi Agnolin a fost ajutat la țușă de „coechipierii” săi Claudio Pieri și Pier Luigi Magni: în Italia, brigăzile de arbitri au aceeași componență de-a lungul întregului campionat. Desemnarea lui Agnolin la acest joc a fost considerată o compensație acordată de U.E.F.A. pentru faptul că F.I.F.A. nu l-a inclus în brigada de arbitri a finalei C.M. din Mexic. Ziaristul olandez de la „De Telegraaf” care a propus înființarea „Super Cupei” se numește Anton Witkamp. Trofeul este din argint, poartă emblema U.E.F.A. și inscripția „Super Competition”; poate fi admirată în curînd la Clubul „Steaua”. Stelștii s-au antrenat luni seara timp de 22

minute pe stadionul „Louis II; le-au urmat kievienii, pentru 20 minute, ei revenind apoi pentru încă două minute: ca totul să fie echitabil! • Conform uzanțelor, Iordănescu a fost invitat primul la conferința de presă: deși mai tînr, era antrenorul echipei învingătoare. La joc au asistat suporteri sosiți din țara noastră. Felicitări deopotrivă lor și celor care au avut inițiativa organizării acestui excursii! • Dinamo Kiev a fost însoțită de asemenea de un grup compact de susținători la peluza de sub tabela de marcaj. • Stadionul a fost prevăzut cu 25 puncte de amplasare a camerelor de luat vederi. • „Prudență prudentă...”, așa s-ar caracteriza poziția lui Jacques Georges în legătură cu admiterea echipelor englezești în cupele europene. • Va trebui să mai așteptăm doi-trei ani înainte de a redeschide englezilor poarta cupelor europene. Pentru început, de probă, vom autoriza numai o echipă”, a continuat exigentul președinte al U.E.F.A., într-o scurtă alocuțiune prilejuită de acest joc.

OCTAVIAN ȘTIREANU

Vorbele sînt frumoase. Se tîn discursuri despre respectarea omului, despre multiplele sale drepturi, despre necesitatea asigurării condițiilor realizării lor. Dar, cînd este vorba de fapte, lumea occidentală prezintă o cu totul altă fațetă: milioane de oameni fără un loc de muncă, discriminări rasiale, inegalitate în fața legii, discrepanțe scandaloase între viața de lux a unui grup restrîns de bogătași ce au acumulat — prin practici de loc umaniste — averi enorme și traiul de mizerie a zeci de milioane de oameni, calificați chiar de oficialitățile lumii capitalului ca situîndu-se sub pragul oficial al sărăciei. Această neacoperire a vorbelor prin fapte transpore de multe ori chiar în relațiile mijloacelor de informare în masă din Occident. Cîtăm citeva relații revelatoare pentru ceea ce înseamnă realitate de zi cu zi pentru zecile de milioane ale celor lipsiți de dreptul elementar la muncă, la siguranța zilei de mîine. Cifrele sînt alarmante: Șomajul în țările membre ale Pieței comune vest-europene a ajuns în 1986 la 16,4 milioane, dintre care 9,2 milioane bărbați și 7,2 milioane femei, a anunțat Oficiul de Statistică al Pieței comune, „Eurostat”. Aceasta reprezintă o creștere de 1,4 la sută față de sfîrșitul anului 1985. „Eurostat” subliniază că în luna decembrie 1986 numărul șomerilor a atins un nivel record, deoarece numai în această lună el a sporit cu 257 000.

Neue Zürcher Zeitung : „ȘOMAJ RECORD ÎN SPANIA”

„Numărul celor care caută de lucru, înregistrați la Birourile de plasare a brațelor de muncă din Spania a crescut în luna noiembrie de trei ori, ajungînd la istoricul record de 2 887 000. Aceasta înseamnă o creștere cu 224 000 persoane sau cu 8,4 la sută de la sfîrșitul lunii august 1986”.

AFL-CIO News : „PIERDEREA DEMNITĂȚII ȘI SPERANȚEI”

„În cadrul unei conferințe de presă organizate la Washington, directorul general al Organizației Internaționale a Muncii, Francis Blanchard, a subliniat necesitatea organizării unei

campanii globale pentru stimularea creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă... Cu toate că principalele țări industrializate au înregistrat unele succese în stoparea spiralei inflației și realizarea unor rate de creștere semnificative, a afirmat directorul general al O.I.M., există și «o parte mai întunecoasă a acestei imagini» rata șomajului în numeroase regiuni „fiind mai înaltă decît ori-cînd de la Marea Depresiune din '33”. Nici perspectivele nu sînt promițătoare, a arătat el. În condițiile actuale de încetinire a creșterii economice nu există șanse de soluționare a problemei șomajului. Blanchard

Din lumea capitalului

Nesocotirea unui drept fundamental al omului — dreptul la muncă

a relevat că se înregistrează două aspecte deosebit de neliniștitoare ale șomajului persistent: 1) cea mai mare parte a celor lipsiți de locuri de muncă fac parte din categoria șomerilor pe termen lung, ceea ce înseamnă că oamenii rămîn fără un loc de muncă timp de luni și chiar de ani de zile, devenind din ce în ce mai dependenți de ajutorul public și pierzîndu-și demnitatea și speranța; 2) șomajul este deosebit de ridicat în rîndul tinerilor, ceea ce înseamnă că în mai multe domenii «o întreagă generație crește fără să aibă posibilitatea de a munci, fără să aibă perspectiva unui loc de muncă și fără locul în societate care însoțește activitatea productivă».

Newsweek : „CELE DOUĂ ANGLII”

„Vremuri grele au mai fost pentru Marea Britanie. Prosperitatea generată de revoluția industrială a trecut pe lingă păturile sociale pauperizate de orașe — acele pături de săraci și nenorociți despre care Dickens vorbea în romanele sale, iar Disraeli a încercat, pe cînd era prim-ministru, să le vindece cit de cit rănile. Actuala situație grea a țării semnalează însă că

această criză se adîncește și că va fi de durată. În prezent există aproape 3,3 milioane șomeri, din care jumătate nu au de lucru de peste un an. Cei mai crunt loviți sînt tinerii. Cam un tînăr din 5, sub vîrsta de 25 de ani, este șomer, ceea ce înseamnă de două ori mai mult decît pe timpul părinților lor. Peste șase milioane de bărbați, femei și copii trăiesc din fondurile de ajutor public, care se cifrează la maximum 42 lire pentru o persoană. Decalajul dintre cei avuți și cei săraci nu mai este în scădere, ca în anii '70. O cifră spune mult: 93 la sută din bogăția țării este concentrată în mîinile a 50 la sută din popu-

din proprietățile sale) a fost închisă peste noapte, cu cinci ani în urmă, lăsîndu-i pe muncitori pe drumuri. Nici cea mai mică despăgubire, pierderea dreptului de concediu, spulberarea pur și simplu a anilor de cotizare pentru pensie. În permanentă luptă de la închiderea întreprinderii, cei 3 500 salariați ai ei nu s-au ales decît cu lacrimi.

La Chicago sînt peste 350 000 șomeri, adică aproape 12 la sută din populație și, potrivit unui raport al primăriei, 601 410 locuitori trăiesc sub limita sărăciei”.

International Herald Tribune : „MINIE ȘI FRUSTRARE”

„Jacques Morel, în vîrstă de 50 de ani, a fost concediat din funcția de funcționar, de către o întreprindere franceză de utilaj electric, pentru că această companie și-a încheiat lucrările în capitală și s-a mutat în sudul Franței. Căutînd o ofertă de serviciu la Oficiul de șomaj din suburbia pariziană Nanterre, deprimat și necăjit, Morel a spus: «Este îngrozitor. După 20 de ani de muncă în cadrul companiei, aflu brusc că nu sînt calificat nici măcar pentru munca de funcționar». Morel face parte dintre cei 2,3 milioane de francezi șomeri, reprezentînd circa 10,5 la sută din forța de muncă. Această cifră este ceva mai ridicată față de media vest-europeană, care se află și ea în continuă creștere”.

Stuttgarter Zeitung : „ABSOLVENȚI DE FACULTATE ȘOMERI”

„Se vorbește tot mai deschis despre șomajul care afectează diferite categorii socio-profesionale ai cărei membri sînt posesori ai unor diplome universitare. Adesea se ignoră — sau se încearcă să se minimizeze — problema șomajului care-i afectează pe universitari. La sfîrșitul anului 1985, erau în R. F. Germania, 118 000 șomeri cu diplomă universitară, față de 30 000 în 1975. Sînt cifre care ilustrează amploarea foarte mare a acestui fenomen”.

ION VIRGIL ■

Viața împotriva naturii

A fost o vreme cînd unele fete își îndreptau pașii spre mănăstiri pentru a se face călugărițe. Motivele erau diverse; o dragoste neîmplinită, lipsa de curaj în a da piept cu greutățile vieții etc. Era chiar de bon ton să fie într-o familie și un asemenea caz: se puneau bine cu divinitatea! Ignoranța juca un rol nu tocmai neglijabil...

Ce se poate spune însă despre o tînără, cu studii superioare (de drept — 4 ani) care a ales calea mănăstirii? Mai bine să vedem ce ne dezvăluie ea însăși.

„Viața era monotonă; meditații, servicii divin, munci manuale (artizanat). Deșteptarea se făcea la 2 dimineața pentru serviciul divin. Totul era programat, inclusiv o oră de discuții, după-masa, care nu aveau voie să intre în sfera problemelor personale. Ți se părea că ești izolată, că duci o viață împotriva naturii! Regulile erau foarte stricte. Să luăm, de exemplu, ingenunchiatul. El se făcea de așa manieră încît să îți provoace durere care, chipurile, te-ar fi apropiat de cel divin. Trebuia să-ți pirăști aproapele, să te spovedești la nesfîrșit, luînd pedepse după pedepse, trăind mereu cu o stare de vinovăție. Lunea, miercuri și vineri se practica autoflagelarea: cu bicul mic sau cu bicul mare. Dacă primeai o vizită, între tine și cel care venea să te vadă se aflau: voalul, o perdea și un grilaj! Pină și poziția în pat era stabilită astfel ca să fie cât mai incomodă. Cămășile de noapte se schimbau o dată la 6 luni, iar păturile o dată pe an”.

După 13 ani de sedere în mănăstire cea în cauză a renunțat. La început realitatea i s-a părut un coșmar: trafic, viteza... A intrat în panică. Nu mai merse cu mașina, nu urmărise o emisiune TV, nu citise ziare sau reviste în tot acest interval.

Această experiență a fost trăită de o tînără într-o mănăstire din S.U.A.

Pentru un loc se pare că timpul a stat pe loc (și nu tocmai la ceasul cel mai potrivit!)

DAN DĂNUȚ DORU ■

„Jos, în noroi, fără nazuri!”

La Cluj, „monetăria” se afla dincolo de gardul ce împrejmuia ghetoul. Din încăperi se auzeau continuu urlete ce-ți înghețau singele în vine. Rudele, prietenii, cu fețele palide, speriate de moarte așteptau întoarcerea celor chemați la interogatoriu. Printr-un curier special, a fost convocat Mihai Gellert. Trei zbiri aduși din Kosice au tăbărit deodată pe el. L-au supus unor torturi și schingiurii ieșite din comun, pentru a mărturisi locul unde și-a ascuns obiectele de valoare. A fost dezbrăcat pînă la piele, legat la mîini și la picioare și bătut îngrozitor. Unul din jandarmi îi izbea cu vîna de bou, altul cu piciorul; al treilea l-a încălecat și-l lovea cu pumnii. Omul a îndurat pînă și-a pierdut cunoștința. A fost lăsat doar cîteva clipe. Apoi s-au aruncat găleți de apă peste el pînă și-a revenit și totul a fost reluat de la început. De trei ori la rînd s-a repetat tortura. Victima, complet desfigurată, a fost purtată prin curtea ghetoului și arătată tuturor: „Uitați-vă, acesta a fost Mihai Gellert. A fost pentru că acum este o zdreanță. Învățați din cazul lui! Toți cei care vor tănui adevărul și nu vor mărturisi unde și-au ascuns lucrurile vor păți la fel!”.

Spaima ghetoului din Baia Mare a fost Orgoványi József, una din cele mai sinistre figuri ale orașului. Faima și-a dobîndit-o de-a lungul anilor 1941—1944 schingiindu-l fără milă pe comuniști și pe evrei. Nici un comunist sau evreu suspect dintre cei arestați la Baia Mare, începînd cu toamna lui 1941, nu-l va putea uita nici în mormînt. Colaborator al serviciului de contraspionaj horthyst, s-a distins prin zelul cu care i-a denunțat, prins și predat pe luptătorii antifasciști. Pe cei pe care reușea să-i aresteze îi supunea, în cursul anchetelor la cele mai groaznice chinuri: îi bătea cu vîna de bou, le presa testiculele, le introducea ace sub unghii, le puneau hirtii arzînde între degetele picioarelor, îi lega burduf și îi spînzura cu capul în jos. După ce-și epuiza gama torturilor le dresa acte și-i trimitea în lagărul de la Someșeni sau Garany.

Avînd astfel de antecedente, Orgoványi

ny a fost inclus în comisia specială de anchetare a evreilor bănuți că nu și-au declarat întreg avutul.

În calitate de specialist în schingiurii, atîtat de jandarmi și funcționarii civili. Orgoványi a supus la schingiurii groaznice pe evreii bănuți că și-au ascuns o parte din bunuri. Cu plăcere sadică maltrata femeile evreilor bogăți. Printre primele victime s-au numărat soțiile avocaților Toplones și Bernard. Pe membrii familiei Izsak i-a bătut atît de îngrozitor încît au murit la cîteva zile în drum spre Auschwitz. Din pricina torturilor

s-a spulberat repede; peste cîteva minute el s-a reîntors, venind cu o vîna de bou nouă în mînă. Soacra a fost ținută înăuntru timp de circa o oră, dar nouă ni s-a părut o veșnicie; auzeam strigătele ei de ajutor și de durere fără să putem face ceva. După soacră, care a fost împinsă afară, a urmat la rînd cumnata, Berta Gellert. Auzind strigat numele fetei sale, știind ce o așteaptă, soacra a început să ține cit o țineca gura să nu o lăsăm să intre. Pentru acest gest disperat, a fost din nou bătută groaznic, răminînd cu urme de vinătăi pe întreg cor-

Tinerii au dreptul să știe

Jurnal însingurat

insuportabile familiile dr. Vasile Benedek și Vasile Gold s-au sinucis.

În frecvențele razii pe care le întreprindea pe cont propriu prin ghetou, Orgoványi confisca alimente și haine. Se amuza răsturnînd cazanele cu mincarea pregătită. Cu o ocazie a pretins evreilor din ghetou să deponă suma de 5 milioane pengos, amenințînd că în caz contrar va face o zeciuială, adică pe fiecare al zecelea evreu îl va împușca.

Pe Avram Szinetar, Bela Gellert și Berta Gellert i-a dezbrăcat și înfășurat mai întii în cearșafuri ude, apoi, cu o vîna de bou a început să-i lovească peste tălpile picioarelor, muțind meticulos plezniturile peste tot corpul, pînă cînd victimele au lesinat.

Iată cum a descris, în fața tribunalului martorul Bela Gellert, modul de schingiuire practicat de Orgoványi:

„Soacra mea și cumnata, care nu s-au reîntors din deportare, au fost introduse pe rînd în camera de tortură. Soacra, care atunci era în vîrstă de 71 de ani, a fost bătută cu vîna de bou, pentru că a refuzat să declare unde sînt bijuteriile fiului ei.

Schingiuirea victimelor era de o ferocitate inimaginabilă. Fiecare din cei chemați era dezbrăcat în pielea goală și bătut pînă își pierdea cunoștința. Eu și cumnata mea, care trebuia să urmez la rînd, am așteptat cu groază trecerea clipele de coșmar, auzind strigătele ce veneau din camera de tortură unde se afla soacra. În timpul cit ea era încă înăuntru, a ieșit afară Orgoványi și s-a dus în fundul curții. Toti am respirat ușurați că s-a terminat maltratarea; speranța ni

pul; gura i se încheștase și nu mai putea vorbi. Pentru a-i alina durerile, am ținut-o tot timpul în cearșafuri umede. Din ziua aceea n-a mai putut să umble. Cînd a sosit deportarea, a trebuit s-o trimm după noi pînă la locul unde ne așteptau vagoanele de vite. Cu cumnata, Orgoványi a procedat la fel, supunînd-o la aceleași torturi și bății, injurînd-o tot timpul cu cele mai murdare cuvinte”.

Relatînd despre desfășurarea procesului criminalilor horthysti ai ghetourilor din nordul Ardealului, în ziarul clujean „Egy-Ség”, reporterul va consemna într-una din zilele lui mai 1946: „Spaima ghetoului din Baia Mare, faimosul Orgoványi, fostă hienă a serviciului de contraspionaj care și-a propus drept țel al vieții sale schingiuirea comunistilor și evreilor, stă acum cu capul plecat în banca acuzatilor”.

Nici în ghetoul din Reghin n-au lipsit echipele speciale de cercetare după valorile ascunse. La proces, martorul Schmuk Alexandru a declarat:

„Interogatoriul era luat în pivnița unei case și în birou. Cei care nu voiau să recunoască sau nu aveau ce să recunoască erau bătuti după un anumit tipic: Tutoresii li se ordona să-și scoată ghețele; ciorapii smulși din picioare li se băga în gură, ca să nu poată striga. Apoi, culcau victimele pe burtă și le lega mîinile de picioare în așa fel, încît tălpile picioarelor să fie ridicate spre tavan. Incepea groaznică „bătaie la tălpi” cu vîna de bou. După acest supliciu care dura uneori ore întregi, victimele erau alungate afară și acolo trebuiau să joace. Conducătorul și principalul zbir al acestei echipe era Bányai Pál”.

(Va urma)

OLIVER LUSTIG ■

Gînd de primăvară

Gînd de primăvară cu senin de marte
În lumini de zîmbet, flori de curcubeie
Grija vieții noastre, cine să ne-o poarte
Dacă pe planetă nu ai fi, femeie ?

Fașii tăi pe drumuri lasă urme sfinte
Mîna ta - o floare-n aerul vibrînd
Sîngele ne bate-n vine mai fierbinte
Glasul tău vestește zilele, la rînd.

Ai în ochi tot cerul dimineții clare
Cînd poezii-și cață pe la muze versul
Inima ta cîntă simfonii solare
Și-o ascultă-n pace - viața, universul.

Unde ești ? Deodată îți simțim absența
Peste noi se mișcă valul de durere
Secolul din urmă și-a mărit cadența
Fără tine-n spații, n-am avea putere !

Dar apari în ziua - floare-nflăcărată
Cînd mileniul trei dinspre zări ne cheamă
Cum spunea poetul : „pururi adorată”.
Te slăvim soție, soră, bună mamă !

DIONISIE DUMA

Pentru iubitorii sporturilor de iarnă stațiunea
Semenic este una din atracțiile sezonului. Aici,
bucuria zăpezii încetează tirziu, prin luna mai,
cînd primăvara se apropie de sfîrșit. Pînă a-

tunci mai este încă multă vreme și mai ales
multă zăpadă. Timp suficient pentru organiza-
rea a multor concursuri de schi și săniuș.
VICTOR RĂDULESCU

Pentru albumul iubitorilor fotbalului

STEAUA BUCUREȘTI
CISTIGATOAREA
CUPEI CAMPIONILOR - SEVILLA 1986
SUPERCUPEI EUROPEI - MONTE CARLO 1987

Handwritten signatures of the Steaua București team members, including names like Bobi, Ștefan, and others.

Intr-adevăr, o imagine de antologie, realizată cu o promptitudine de invidiat de colegii noștri, fotoreporterii Mihai Popescu-Stoenești și Mircea Cararat. În răstimp de nici un an de zile, echipa de fotbal Steaua București a scris două pagini de glorie în istoria fotbalului românesc și a celui european: cîștigarea Cupei Campionilor Europeni și a „Super Cupei” europene. Publicăm această fotografie-sinteză ca un memento și, totodată, ca un îndemn la noi și noi performanțe pentru fotbalul nostru.

Flacăra, Redacția : București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : Actualitatea politică : 25 66 ; Publiciști-comentatori : 14 53 ; Reportaj economie : 26 00 ; Știință : 21 28 ; Cultură-învățămînt : 14 57 ; Probleme moral-cetățenești : 17 00 ; Sport : 25 66 ; Scrisori-audiențe : 25 42 ; Foto : 25 28 ; Secretariat de redacție : 21 23 ; Secretariat redactor șef : 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” - sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10 876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.